

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2015

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W lutym rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej ponownie pogorszyły się, mimo niewielkiej poprawy wskaźnika nożyc cen, pod wpływem sezonowego spadku wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury rolniczej (SWKR) zmalał o 0,5 pkt. proc. do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach wynoszącego 99,3 punktu. Był on także niższy o 0,4 pkt. proc. niż w lutym 2014 r. Wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,1 pkt. proc. i powrócił do poziomu z grudnia ubr. wynoszącego 98,7 punktu. W porównaniu z lutym 2014 r. wskaźnik ten był jednak niższy o 1,4 pkt. proc. Wpłynęła na to poprawa wyrównanego wskaźnika cen skupu podstawowych surowców rolniczych o 0,1 pkt. proc. do zaledwie 98,5 punktu, przy stabilizacji wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji na poziomie 99,8 punktu. Wyrównany wskaźnik zmian cen skupu o 0,1 pkt. proc. był efektem przeniesienia skutków styczniowej poprawy bieżącego wskaźnika zmian cen skupu o 0,2 pkt. proc. będącego efektem wzrostu cen skupu zbóż (o 2,3 do 7,5%), ziemniaków (o 23,7%) oraz bydła (o 4,2%), przy spadku cen skupu trzody chlewnej (o 2,6%), drobiu (o 2,0%) oraz mleka (o 1,1%).

Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał w analizowanym miesiącu o 1,1 pkt. proc. do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach wynoszącego 100,0 punktów. Był on jednak o 0,7 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem. Wpłynęło na to przede wszystkim pogorszenie wyrównanego wskaźnika zmian produkcji przemysłu spożywczego do 98,7 punktu. Był to wskaźnik najniższy w ostatnich 6 miesiącach i niższy niż przed rokiem o 0,2 pkt. proc. Sytuację nieco poprawiało niewielkie ożywienie obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi z zagranicą, ale w przeciwnym kierunku działał styczniowy wzrost cen detalicznych żywności, przy jednoczesnym spadku wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, które ma miejsce corocznie po ich wcześniejszym znaczącym wzroście grudniowym, związanym z wypłacanymi premiami rocznymi, nagrodami itp.

Zmiany cen skupu oraz środków produkcji jakie dokonały się w styczniu 2015 r. (w porównaniu z grudniem 2014 r.) były neutralne dla rolnictwa. Bieżący wskaźnik zmian cen skupu i cen detalicznych środków produkcji był prawie taki sam (99,8 punktu), a skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł prawie 100 punktów (99,96), podczas gdy w styczniu 2014 r. wynosił 99,2 punktu.

W najbliższym czasie prawdopodobna jest dalsza niewielka poprawa rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej, mimo presji podaży praktycznie wszystkich produktów roślinnych i zwierzęcych. Wskazuje na to rosnąca sprzedaż detaliczna żywności oraz niewielkie ożywienie eksportu, mimo istniejącego embarga rosyjskiego. Skuteczność polskich eksporterów w poszukiwaniu nowych rynków zbytu oraz wysoka konkurencyjność cenowa i jakościowa polskiej żywności pozwala przełamać konsekwencje rosyjskiego embarga na bardzo wielu rynkach.

2. Mimo presji podaży na rynku zbóż ich ceny zaczęły rosnąć od listopada pod wpływem ożywionego eksportu, zwłaszcza pszenicy, której jakość w 2014 r. odbiega wyraźnie in plus od jej jakości w wielu innych krajach członkowskich. Tendencje te prawdopodobnie utrzymają się do końca bieżącego sezonu. Sprzyjać temu będzie także zwiększony popyt na zboża ze strony przemysłu paszowego, pod wpływem dynamicznie rozwijającej się produkcji drobiarskiej, a także, choć w znacznie mniejszym stopniu fermowej produkcji trzody chlewnej.

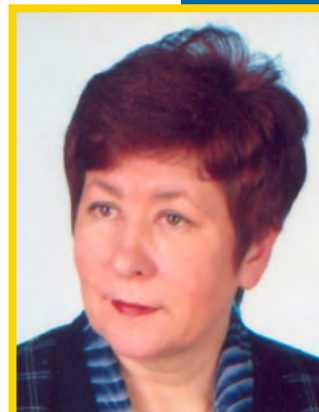
3. Mimo niskich cen zbóż i pasz sytuacja na rynku trzody chlewnej jest trudna ze względu na niskie ceny żywca wieprzowego i nadwyżkę podaży na rynku unijnym. Nadziej na poprawę sytuacji wiąże się z uruchomieniem przez Komisję Europejską dopłat do prywatnego przechowywania półtuszy i niektórych wyrębów. Pozwoli to zdjąć sezonową nadwyżkę z rynku, co częściowo zniweluje skutki embarga rosyjskiego i pozwoli dostosować produkcję do zmian w handlu międzynarodowym.

4. Poprawa opłacalności oraz wysoka konkurencyjność cenowa polskiego drobiu dynamizuje eksport, który stał się głównym kołem zamachowym polskiego drobiarstwa. Wielkość eksportu mięsa drobiowego pobiła kolejny rekord w 2014 r. i nic nie wskazuje na to, żeby rozwój ten nie był kontynuowany w 2015 r.

5. Skup mleka nadal dynamicznie rośnie, mimo spadku cen skupu oraz grożących wysokich kar za przekroczenie kwot mlecznych, pod wpływem decyzji podjętych w roku ubiegłym, w warunkach wysokich cen. Polska należy do krajów o najwyższym stopniu przekroczenia kwot i naliczone kary będą znacznie wyższe niż w roku ubiegłym. Będą one bardzo dotkliwe dla tych dostawców, którzy zbyt wcześnie i zbyt intensywnie rozpoczęli przygotowania do likwidacji kwot mlecznych po 31 marca 2015 r., bez brania pod uwagę ograniczeń związanych z kwotowaniem. Wzrost cen artykułów mlecznych w krajach członkowskich UE i na rynku światowym pozwala mieć nadzieję na powrót dobrej koniunktury. Sezonowy wzrost podaży mleka oraz trudna sytuacja finansowa przemysłu mleczarskiego wskazuje jednak, że na wzrost cen skupu mleka można liczyć nie wcześniej niż w końcu III kwartału.

6. Wypłata dopłat bezpośrednich za 2014 r. oraz przygotowanie rolników do nowego sezonu ożywiły popyt przede wszystkim na nawozy mineralne, co skutkowało wzrostem ich cen, po kilkunastu miesiącach ich obniżek. Na pozostałych segmentach rynku środków produkcji nie widać ożywienia, a na rynku bezpośrednich nośników energii nadal utrzymują się spadki cen pod wpływem spadków cen na rynku światowym. Początek sezonu wegetacyjnego oraz dalsze wypłaty dopłat bezpośrednich powinny ożywić popyt na środki produkcji, mimo trudnej sytuacji finansowej wielu gospodarstw rolnych.

7. Po wielu miesiącach spadków cen żywności w styczniu zanotowano ich znaczący wzrost. Podwyżek cen detalicznych żywności można spodziewać się także w najbliższych miesiącach pod wpływem poprawy sytuacji na rynku pracy i znacznego wzrostu siły nabywczej dochodów jakie nastąpiło w 2014 r. Wskazuje na to rosnąca sprzedaż detaliczna żywności. Dynamikę wzrostu cen może jednak hamować tzw. efekt dochodowy przejawiający się zwiększonymi możliwościami nabycia artykułów poza żywnościowych, co może hamować popyt na żywność.

Jadwiga
Seremak-Bulge

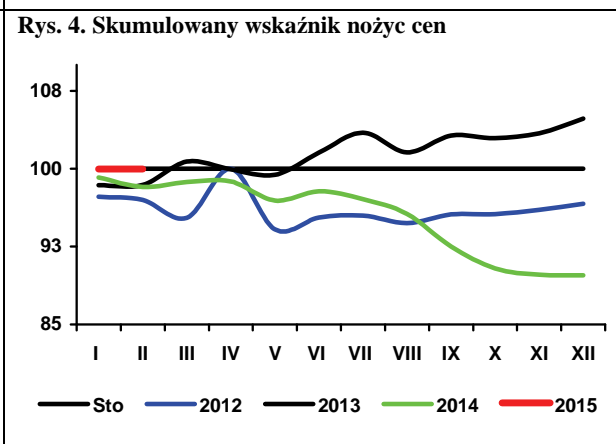
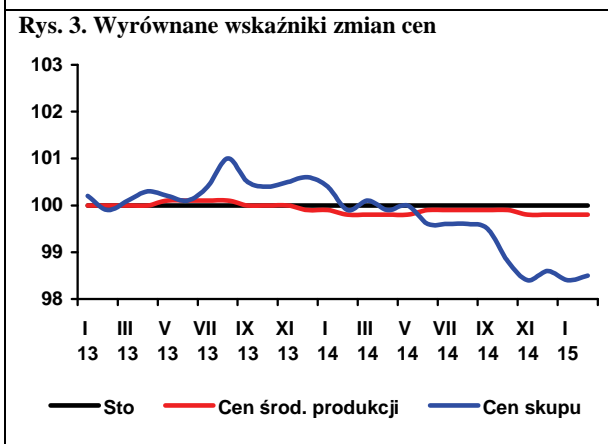
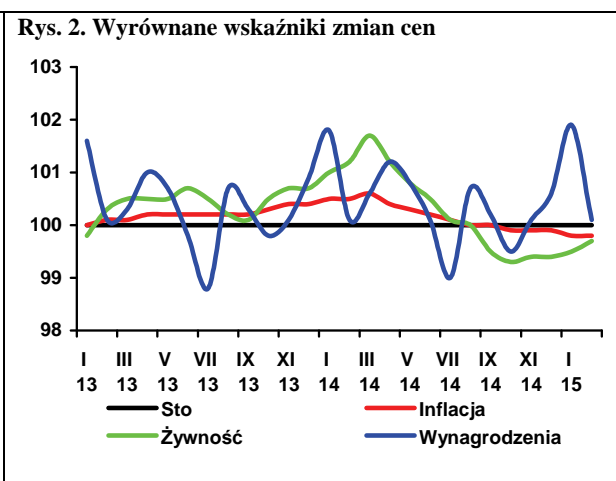
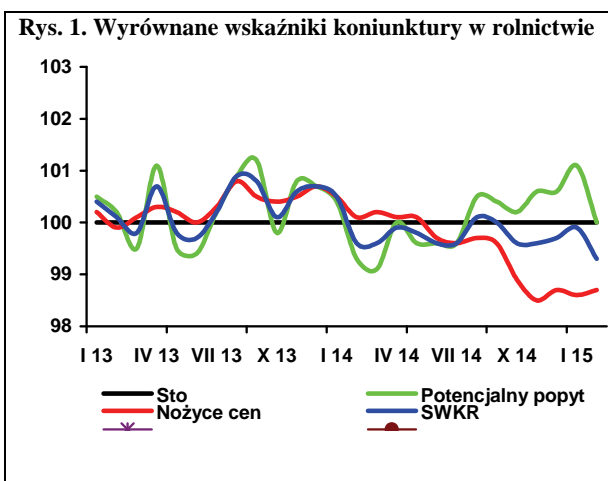
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	II 15	I 15	XII 14	XI 14	X 14	IX 14	II 14
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,3	99,8	99,7	99,6	99,6	100	99,7
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,0	101,1	100,6	100,6	100,2	100,4	99,3
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,7	98,6	98,7	98,5	98,9	99,6	100,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	98,5	98,4	98,6	98,4	98,8	99,5	99,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,8	99,8	99,8	99,8	99,9	99,9	99,8
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	100,1	100,3	100,4	100,5	100,6	100,5	99,3
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,4	102,4	101,2	100,7	100,2	100,7	98,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,7	99,9	99,5	100,0	99,7	100,5	98,9

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

W stosunku do prognoz sprzed miesiąca Międzynarodowa Rada Zbożowa (IGC)¹ zwiększyła szacunki zbiorów zbóż (bez ryżu) w 2014 r. o 4 mln ton do rekordowych 2,006 mld ton (2,001 mld ton w poprzednim roku). Pomimo znacznego wzrostu popytu zapasy zbóż na koniec sezonu 2014/15 przewidywane są na poziomie najwyższym od 30 lat wynoszącym 431 mln ton, wobec 402 mln ton rok wcześniej. Zapasy u głównych eksporterów mogą wzrosnąć do 147 mln ton (120 mln ton na koniec poprzedniego sezonu). Indeks cen GOP² w lutym 2015 r., w porównaniu ze styczniem 2013 r., zmalał o 3%, a w porównaniu z indeksem sprzed roku był mniejszy o 20%. Spadek indeksu odzwierciedlał głównie zmiany kursów walut, tj. umocnienie się dolara USA wobec euro, co podtrzymywało konkurencyjność ziarna europejskiego na wielu rynkach zbytu.

W 2014 r. w kraju zebrano rekordowe 31,95 mln ton zbóż, tj. o 12,3% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 19,5% więcej od średnich zbiorów z lat 2006-2010. W związku z tym, poprawiły się relacje podaży do popytu. Pomimo bardzo niskich zapasów początkowych, podaż krajowa (zapasy początkowe plus zbiory) zwiększyła się w sezonie 2014/15 w porównaniu z poprzednim sezonem o ponad 4% do 33,3 mln ton.

Zbiory przewyższają o 3,8 mln ton prognozowane na sezon 2014/15 zużycie krajowe, (1,4 mln ton nadwyżek po zbiorach w 2013 r.), które może wzrosnąć o 4,3% do 28,0 mln ton. Eksport pomimo prognozowanego ograniczenia nadal będzie bardzo wysoki, a eksport pszenicy może być nawet większy niż w poprzednim sezonie. Dlatego rozchody ogółem (zużycie krajowe plus eksport)

w 2013 r. Do Polski przywieziono 548 tys. ton pszenicy (582 tys. ton poprzednio), 17 tys. ton żyta (7 tys. ton), 257 tys. ton jęczmienia (160 tys. ton) i 351 tys. ton kukurydzy (287 tys. ton).

Eksport mąki pszennej, pozostałych mąk, ziarna obrobionego inaczej i siodu w 2014 był większy, mniej natomiast sprzedano kasz, grysików i granulek. W tym czasie do kraju więcej sprowadzono

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

Tab. 1. Bilans zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15 prognoza	2013/14 =100
Zapasy początkowe	4282	4139	3667	1538	41,9
Produkcja	26647	28408	28302	31792	112,3
Zasoby krajowe	30930	32547	31969	33330	104,3
Import	2766	1676	2134	1477	69,2
Ogółem zasoby	33696	34224	34103	34807	102,1
Zużycie krajowe:	27361	26057	26868	28019	104,3
w tym spasanie	16455	15295	15770	16750	106,2
Eksport	2196	4500	5697	5050	88,6
Zapasy końcowe	4139	3667	1538	1738	113,0
Zbiory minus zużycie	-714	2351	1434	3773	263,2
Zapasy/zużycie (%)	14,0	12,0	4,7	5,3	x

Źródło: Dane GUS i szacunki własne.

wzrosną o 1,5% do 33,1 mln ton. Zapasy zbóż na koniec sezonu mogą się zwiększyć o 13% do 1,7 mln ton, co stanowiłoby 5,3% ich rocznego zużycia wobec 4,7% w poprzednim sezonie i 12,0% w sezonie 2012/13.

W bieżącym sezonie (lipiec 2014 r. – styczeń 2015 r.) do skupu trafiło 6,1 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 23% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 4,2 mln ton pszenicy (3,2 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu) oraz 1,3 mln ton żyta (945 tys. ton).

W styczniu 2015 r., w porównaniu z grudniem 2014 r., ceny zbóż w skupie wzrosły, w tym najbardziej kukurydzy (o 8%) i pszenicy (o 6%). Na targowiskach tylko za pszenicę płacono mniej, a ceny pozostałych zbóż podniosły się. W porównaniu ze styczniem 2014 r., przeciętne ceny zbóż podstawowych były od kilku do kilkunastu procent niższe. W tym czasie najbardziej potaniała kukurydza (o 18%) i jęczmień (o 17%).

W 2014 r. według wstępnych danych z Polski wyeksportowano 5,5 mln ton ziarna zbóż, wobec 4,1 mln ton w 2013 r., w tym 3,2 mln ton pszenicy, tj. o 89 % więcej niż przed rokiem. Przyczyniła się do tego przede wszystkim dobra jakość ziarna oraz konkurencyjność cenowa. Największy udział w strukturze geograficznej wywozu miała Arabia Saudyjska (882 tys. ton), Niemcy (849 tys. ton) oraz Maroko (408 tys. ton). W przypadku pozostałych gatunków zbóż eksport był mniejszy. Sprzedano 826 tys. ton żyta (o 9% mniej), 152 tys. ton jęczmienia (o 48% mniej) i 789 tys. ton kukurydzy (o 15% mniej). Import zbóż w 2014 r. wyniósł 1,2 mln ton i był o 14% większy niż

jedynie kasz, granulek i grysików. Mniejszy był eksport ciasta makaronowego, a pozostałych produktów wtórnego przetwórstwa i pasz zwiększył się, w tym najbardziej pasz dla zwierząt domowych (o 16%). Zmniejszył się natomiast import ciasta makaronowego oraz chleba i pieczywa cukierniczego.

W styczniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, cena pszenicy w Niemczech i Francji obniżyła się, natomiast na rynku czeskim i węgierskim wzrosła. W Niemczech za pszenicę płacono 198 EUR/t (o 2% mniej), we Francji 192 EUR/t (o 1% mniej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 w styczniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, była wyższa o 1%, w tym w Niemczech o 1%, a we Francji o 2%. Na rynku europejskim średnia cena kukurydzy wyniosła 147 EUR/t, wobec 146 EUR/t w poprzednim miesiącu.

Pod wpływem wysokiej podaży zbóż i śrut oleistych średnie ceny pasz w styczniu 2015 r., w porównaniu z grudniem 2014 r., ponownie obniżyły się. Najbardziej potaniała mieszanka dla bydła (1,3%).

1 Grain Market Report nr 451, 22.01.2015 r.

2 Grains and Oilseeds Index - indeksy dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 2. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NRP
		Skup				Targowiska				
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2013	XII	760,5	568,5	632,3	759,5	894,6	678,6	834,9	681,9	423,0
	I	757,6	578,4	668,1	772,2	911,3	683,4	861,9	689,5	423,2
2014	II	741,7	567,4	651,7	733,8	902,2	678,8	866,1	700,8	423,3
	III	754,8	572,2	663,0	734,9	901,2	680,7	880,3	720,5	425,2
	IV	791,4	605,5	677,4	740,3	901,5	683,5	866,5	715,3	423,9
	V	778,3	598,6	705,5	717,8	900,1	672,2	851,6	710,1	423,4
	VI	750,0	584,8	716,8	707,7	892,9	667,8	841,8	721,9	419,1
	VII	660,8	496,8	727,6	602,7	887,3	665	832,3	704,1	419,9
	VIII	638,1	524,3	745,3	616,7	813,5	604,7	762,2	645,4	424,8
	IX	637,1	520,8	637,5	614,2	791,1	587,6	734,3	616,0	424,5
	X	623,0	513,3	462,1	614,9	775,4	587,4	716,2	608,7	426,0
	XI	645,2	531,2	443,3	602,9	759,9	587,1	713,5	603,5	426,7
	XII	672,3	523,6	509,9	603,1	759,5	570,9	713,5	600,8	427,9
2015	I	709,9	535,6	548,3	631,6	755,6	598,5	717,8	606,5	433,6
Zmiana w %										
I 2015 XII 2014		5,6	2,3	7,5	4,7	-0,5	4,8	0,6	0,9	X
I 2015 I 2014		-6,3	-7,4	-17,9	-18,2	-17,1	-12,4	-16,7	-12,0	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenvica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenvyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2013	I-XII	4234,9	1305,1	941,1	758,6	404,4	553,2	6573,0	2952,9	2007,7
2014	I-XII	5919,2	2139,2	806,3	711,1	353,1	944,2	8465,4	3879,4	1952,4
	XII	320,9	87,0	78,2	17,6	12,0	42,5	464,6	191,8	144,6
2014	I	289,3	88,9	50,7	21,7	14,8	34,9	401,1	167,7	95,4
	II	356,6	123,2	83,4	25,9	21,1	42,5	514,3	240,8	90,9
	III	444,7	129,8	57,2	13,0	10,0	42,4	562,3	221,9	146,0
	IV	540,6	290,9	57,1	20,4	16,6	45,5	668,1	392,7	140,3
	V	342,9	142,4	45,2	27,1	23,2	45,3	464,2	237,2	133,7
	VI	175,5	70,4	37,8	12,9	10,3	24,9	253,3	123,8	98,6
	VII	432,9	187,6	95,2	293,4	118,2	105,6	934,7	442,2	46,5
	VIII	1178,2	420,8	175,2	134,8	53,4	312,6	1827,7	883,2	26,7
	IX	723,9	244,5	71,1	52,7	21,7	107,6	966,4	417,9	45,7
	X	541,7	185,8	59,8	43,6	21,5	68,2	718,3	302,7	507,7
	XI	420,6	120,5	43,1	37,9	25,1	57,4	562,7	227,0	480,3
	XII	472,4	134,4	30,6	27,7	17,2	57,2	592,4	222,3	140,4
2015	I	421,3	.	32,4	.	.	.	537,4	.	.
Zmiana w %										
I 2015 XII 2014		-10,8	x	5,9	x	x	x	-9,3	x	x
I 2015 I 2014		31,3	x	-58,6	x	x	x	15,7	x	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2012 ^b	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2013 ^a	XI	167,1	136,4	11,2	83,7	11,8	590,6
	XII	155,4	121,1	12,1	85,7	13,6	587,9
2014 ^a	I	161,2	127,1	11,6	82,0	11,7	626,2
	II	153,7	116,7	10,2	79,7	10,9	557,7
	III	155,7	123,1	10,8	86,6	12,8	679,8
	IV	162,1	125,1	11,6	83,3	10,8	687,6
	V	152,5	120,8	11,4	83,7	10,8	652,2
	VI	138,8	108,7	9,9	81,5	11,3	599,7
	VII	162,6	129,3	10,8	82,4	10,7	637,5
	VIII	155,3	121,8	9,9	81,8	9,4	603,0
	IX	175,3	136,1	11,4	83,7	11,7	662,6
	X	180,6	141,6	12,2	85,9	12,8	679,1
	XI	157,3	124,1	10,3	78,3	9,0	565,8
	XII	164,8	130,4	11,8	83,2	11,2	599,4
Zmiana w %							
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		4,8	5,1	15,4	6,3	24,4	5,9
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		6,0	7,7	-2,1	-2,9	-17,8	2,0

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 5. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2013	XI	170,3	119,3	0,7	166,2	488,3	69,6	0,0	16,2	62,6	154,0
	XII	260,0	76,3	0,6	102,1	463,5	47,7	0,1	32,8	74,9	163,6
2014	I	180,5	75,9	0,9	85,1	364,1	51,3	0,3	27,9	60,9	145,4
	II	199,4	84,0	0,2	73,2	387,4	48,6	1,2	30,5	56,6	142,5
	III	269,6	80,3	0,2	106,6	484,0	38,6	0,2	25,0	23,3	91,3
	IV	345,0	78,6	0,2	107,0	561,4	42,8	0,5	27,6	10,4	86,7
	V	69,5	53,3	0,4	88,1	228,3	31,0	3,6	32,6	6,2	76,4
	VI	160,4	50,5	0,7	42,0	264,4	15,9	1,3	31,4	16,8	68,4
	VII	127,8	25,0	66,0	27,9	268,7	88,2	1,3	31,2	13,9	138,6
	VIII	267,9	102,5	18,8	13,1	486,5	61,8	2,3	20,4	20,0	108,0
	IX	474,2	79,4	3,0	17,1	655,1	58,1	1,8	6,3	30,8	102,2
	X	319,4	73,0	1,7	73,0	523,4	43,7	0,1	11,6	47,9	110,7
	XI	469,0	82,5	30,4	99,6	734,9	33,4	3,7	5,9	29,1	78,7
	XII	317,2	41,0	29,2	56,1	517,3	34,1	0,7	6,7	35,2	83,6
Zmiana w %											
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		-32,4	-50,3	-3,8	-43,7	-29,6	2,1	-82,4	13,6	21,0	6,2
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		22,0	-46,2	5075,3	-45,1	11,6	-28,5	717,1	-79,5	-53,0	-48,9

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2013	XI	7,1	1,8	5,5	2,5	1,6	4,9	0,9	2,0	2,9	6,5
	XII	6,8	1,5	4,0	1,9	1,8	4,8	0,8	1,8	2,1	7,4
2014	I	7,2	2,2	5,2	1,3	2,6	4,4	1,0	2,3	1,9	10,2
	II	6,1	1,9	5,1	0,5	4,3	3,5	1,2	2,1	1,9	6,9
	III	7,4	2,1	5,2	0,7	4,4	4,0	1,0	2,6	2,3	10,2
	IV	6,3	1,5	3,1	2,3	4,1	3,6	1,0	1,9	2,1	9,6
	V	7,4	1,4	3,3	2,0	4,5	3,4	0,9	2,3	1,7	15,5
	VI	7,1	1,7	3,0	2,6	4,2	3,2	1,0	1,8	2,3	11,1
	VII	7,8	1,9	3,0	2,7	7,4	3,1	0,8	2,2	2,6	9,5
	VIII	6,8	1,8	2,7	2,9	5,1	3,9	1,0	2,1	2,7	11,1
	IX	9,5	1,6	2,4	3,0	6,7	3,6	1,1	2,5	3,7	9,2
	X	7,4	1,5	4,2	4,2	6,8	3,9	1,3	3,2	3,6	9,1
	XI	8,7	1,7	3,7	3,3	7,2	4,2	1,0	2,3	2,6	9,1
	XII	8,7	1,3	4,4	2,1	3,9	3,7	0,7	1,9	2,8	3,5
Zmiana w %											
	XII 2014 XI 2014	-0,2	-21,3	17,9	-35,7	-45,0	-11,8	-30,3	-15,8	8,9	-61,0
	XII 2014 XII 2013	26,8	-12,7	9,6	11,2	116,3	-23,5	-15,2	10,9	32,0	-52,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2013	XI	2,5	7,5	31,0	13,9	21,9	6,6	1,7	12,3	34,7	15,6
	XII	2,2	6,5	27,2	12,3	20,8	5,7	1,6	10,3	36,7	15,4
2014	I	2,4	7,6	28,2	12,6	24,8	5,2	1,5	11,2	39,3	15,9
	II	2,3	7,4	29,9	10,6	19,7	4,9	1,8	11,3	33,9	13,2
	III	2,5	7,5	32,1	12,3	20,8	5,3	2,0	10,6	38,4	13,2
	IV	2,0	8,1	32,5	15,9	19,8	5,8	1,9	10,9	37,0	13,7
	V	1,7	7,2	32,1	14,0	18,6	4,9	1,5	10,1	40,1	13,3
	VI	2,4	7,5	30,9	11,5	20,5	5,1	1,7	10,2	37,6	12,0
	VII	2,3	7,8	30,9	15,6	19,0	5,2	1,9	10,7	38,4	14,3
	VIII	2,2	7,9	29,2	15,0	18,8	4,7	1,7	11,4	34,5	13,1
	IX	2,4	9,0	33,5	15,8	20,8	5,4	2,0	13,2	39,8	15,9
	X	2,5	8,8	33,9	17,4	23,0	6,4	2,0	12,3	29,4	15,1
	XI	2,1	8,1	32,5	13,4	21,3	6,7	1,9	11,8	30,6	14,8
	XII	2,3	7,0	30,0	12,5	20,7	5,2	1,8	10,9	31,4	15,1
Zmiana w %											
	XII 2014 XI 2014	10,9	-13,2	-7,7	-6,8	-2,5	-22,6	-4,6	-7,1	2,7	2,1
	XII 2014 XII 2013	4,7	8,4	10,4	1,4	-0,5	-9,3	14,7	5,7	-14,3	-2,1

^a uzyskane przez sypczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2013	X	1,14	2,52	2,08	4,50	3,89	4,46	5,00	5,84
	XI	1,13	2,51	2,05	4,54	3,89	4,44	5,00	5,85
	XII	1,16	2,49	2,10	4,54	3,89	4,44	5,00	5,87
2014	I	1,13	2,50	2,08	4,54	3,91	4,44	4,99	5,87
	II	1,14	2,49	2,13	4,58	3,92	4,42	5,01	5,85
	III	1,11	2,49	2,12	4,58	3,93	4,42	5,01	5,82
	IV	1,13	2,40	2,16	4,48	3,92	4,40	5,01	5,81
	V	1,12	2,46	2,16	4,48	3,93	4,40	5,01	5,84
	VI	1,11	2,47	2,12	4,42	3,93	4,40	5,01	5,84
	VII	1,11	2,45	2,10	4,44	3,93	4,40	5,02	5,83
	VIII	1,08	2,46	2,14	4,46	3,92	4,40	5,03	5,82
	IX	1,05	2,45	2,15	4,44	3,91	4,40	5,00	5,80
	X	1,06	2,44	2,11	4,46	3,92	4,40	5,01	5,82
	XI	1,04	2,41	2,12	4,44	3,92	4,40	5,01	5,82
	XII	1,05	2,39	2,17	4,40	3,92	4,40	5,01	5,85
Zmiana w %									
XII 2014 XI 2014		1,0	-0,8	2,4	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,5
XII 2014 XII 2013		-9,5	-4,0	3,3	-3,1	0,8	-0,9	0,2	-0,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2013	XI	1726,7	1748,1	2434,4	1449,6	1958,2	1700,4	2731,4
	XII	1720,2	1750,8	2434,1	1445,0	1951,9	1693,2	2733,1
2014	I	1715,6	1752,6	2417,7	1435,9	1950,3	1695,2	2731,1
	II	1718,2	1768,6	2414,6	1435,6	1949,4	1682,1	2725,3
	III	1717,5	1815,7	2402,9	1432,7	1938,2	1678,3	2718,1
	IV	1707,6	1825,2	2402,4	1448,6	1934,2	1676,3	2705,9
	V	1718,6	1820,6	2410,8	1446,8	1925,6	1678,3	2724,1
	VI	1719,1	1821,9	2415,3	1445,3	1927,5	1680,1	2715,9
	VII	1714,1	1815,9	2414,7	1439,9	1922,3	1679,7	2709,9
	VIII	1719,4	1813,2	2410,4	1426,3	1920,5	1673,0	2699,5
	IX	1718,7	1810,2	2382,4	1402,8	1906,7	1661,2	2674,4
	X	1704,6	1785,7	2356,9	1390,3	1893,3	1647,9	2661,9
	XI	1700,8	1769,6	2344,3	1382,3	1884,2	1636,7	2651,3
	XII	1692,4	1767,0	2336,6	1379,3	1880,4	1630,5	2649,8
2015	I	1671,1	1755,4	2326,3	1374,6	1886,0	1627,3	2642,4
Zmiana w %								
I 2015 XII 2014		-1,3	-0,7	-0,4	-0,3	0,3	-0,2	-0,3
I 2015 I 2014		-2,6	0,2	-3,8	-4,3	-3,3	-4,0	-3,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2013	IX	2,244	2,232	4,116	0,795	2,172	3,984	2,293
	X	2,203	2,208	4,105	0,827	2,092	3,899	2,177
	XI	2,198	2,042	4,142	0,869	2,003	3,773	2,204
	XII	2,129	2,182	4,028	0,895	1,933	3,656	2,042
2014	I	2,101	2,140	3,996	0,896	1,852	3,523	1,999
	II	2,115	2,161	4,015	0,883	1,690	3,208	2,089
	III	2,105	2,151	3,993	0,875	1,741	3,303	2,102
	IV	2,119	2,146	3,959	0,852	1,856	3,467	2,057
	V	2,152	2,139	4,053	0,814	1,841	3,467	2,061
	VI	2,164	2,159	4,067	0,790	1,957	3,677	2,164
	VII	2,165	2,166	4,075	0,781	1,967	3,702	2,267
	VIII	2,359	2,361	4,464	0,745	1,923	3,640	2,318
	IX	2,387	2,410	4,551	0,725	1,849	3,525	2,223
	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

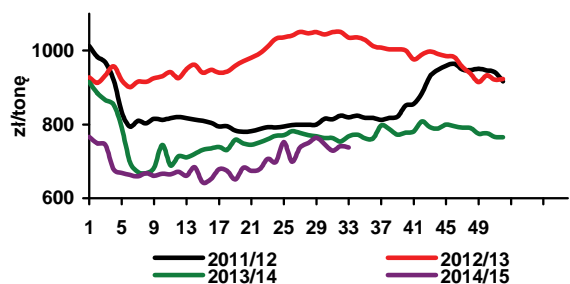
Tab. 11. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2013	IX	179	177	147	173	168	146	160	141	174
	X	187	176	155	178	173	149	140	136	164
	XI	193	165	162	184	178	147	140	140	157
	XII	198	173	167	177	182	.	142	144	156
	I	189	172	178	169	177	156	149	146	164
2014	II	188	174	176	171	176	157	150	149	171
	III	198	175	180	178	180	169	156	157	163
	IV	200	180	188	174	180	164	161	175	171
	V	191	186	180	161	174	165	159	164	171
	VI	184	180	160	155	161	154	160	154	166
	VII	170	164	150	147	144	144	.	148	164
	VIII	165	157	153	149	144	134	110	139	152
	IX	157	158	158	146	138	124	.	121	142
	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
Zmiana w %										
<u>1 2015</u> XII 2014		-1,9	3,8	4,2	2,3	0,6	0,0	11,2	0,0	-0,8
<u>1 2015</u> 1 2014		5,1	-4,0	-1,5	7,2	-1,6	-19,4	-26,6	-8,7	-22,5

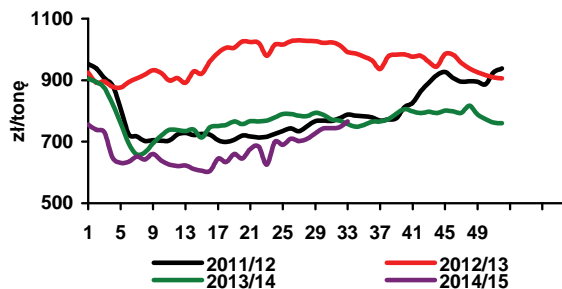
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

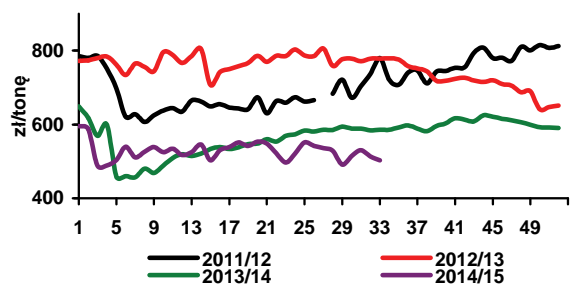
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

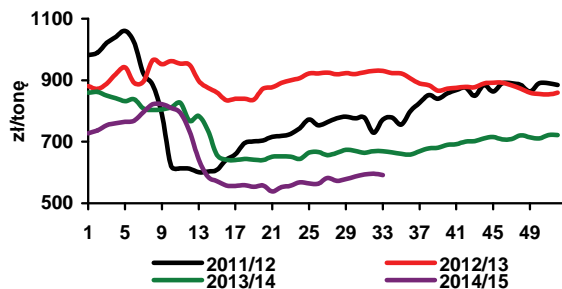
Rys. 2. Pszenica paszowa

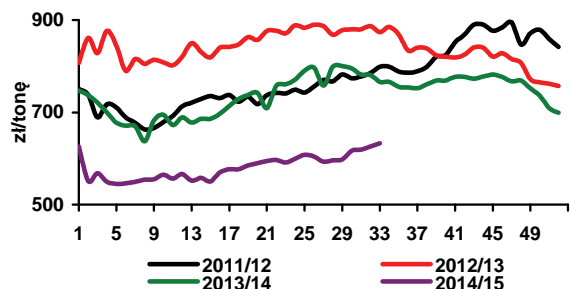
Rys. 3. Żyto paszowe

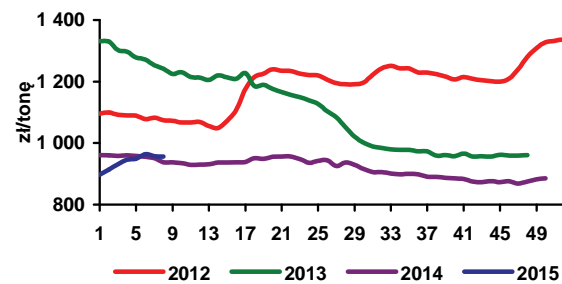
Rys. 4. Kukurydza paszowa

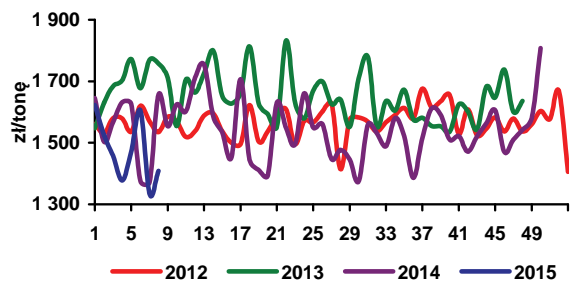
Rys. 5. Jęczmień paszowy

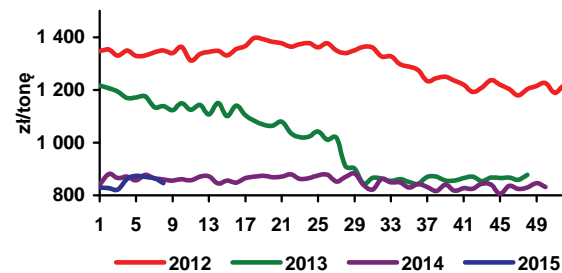
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W kampanii cukrowniczej 2014/2015 buraki cukrowe zebrano z powierzchni 197 tys. ha. Średni plon osiągnął rekordowy poziom 68 ton/ha, przy bardzo dużych różnicach regionalnych. W województwie śląskim niektórzy plantatorzy uzyskiwali polony nawet 90 ton/ha, podczas gdy w województwie kujawsko-pomorskim w związku z niewielką ilością opadów średnie plony wyniosły ok. 55 ton/ha. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 13,4 mln ton i były o 19% większe niż

przed rokiem. Warunki pogodowe w okresie zbiorów i przetwórstwa buraków cukrowych były korzystne, a efektem tego była duża zawartość cukru w korzeniach. Kampania cukrownicza była jedną z najdłuższych i trwała 163 doby. Produkcja cukru wyniosła 2046 tys. ton i była aż o 641 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej oraz o 16,2% większa niż przed rokiem. Duża podaż cukru pozakwotowego spowoduje trudności z jego zagospodarowaniem. Cukier pozakwotowy będzie przede wszystkim eksportowany, ale ceny na rynku światowym są niskie i negatywnie wpłyną na rentowność transakcji eksportowych. Koncerny cukrownicze prawdopodobnie duże ilości cukru pozakwotowego przeniosą do produkcji kwotowej w sezonie 2015/2016. Konsekwencją takiego rozwiązania będzie znacznie mniejsza kontraktacja buraków cukrowych i spadek powierzchni uprawy w 2015 r.

Na krajowym rynku ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie. W grudniu 2014 r. średnia cena zbytu w workach 50 kg wyniosła 1,78 zł/kg i była o 1,1% niższa niż w listopadzie br. oraz o 33,5% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu cukru w opakowaniach jednokilogramowych spadła o 0,6% do 1,67 zł/kg i była o 34% niższa niż przed rokiem. Ceny detaliczne cukru w grudniu 2014 r. spadły średnio o 2,4% do 2,07 zł/kg oraz były o 34,7% niższe niż przed rokiem.

Spadek cen cukru przyczynił się do wzrostu konsumpcji w gospodarstwach domowych. W okresie pierwszych trzech kwartałów 2014 r. miesięczne spożycie wzrosło średnio o 3,4% do 1,21 kg/osobę. Wzrost spożycia wystąpił we wszystkich typach gospodarstw

domowych: pracowników o 4% do 1,02 kg/osobę, rolników o 0,7% do 1,87 kg/osobę, osób pracujących na własny rachunek o 3,4% do 0,9 kg/osobę oraz emerytów i rencistów o 1,9% do 1,62 kg/osobę. Dynamika popytu w gospodarstwach domowych była mniejsza od dynamiki produkcji. Popyt ze strony przemysłu spożywczego także wzrasta, ale w mniejszym stopniu niż produkcja cukru. W konsekwencji na rynku utrzymuje się nadwyżka podaży, która wywiera presję na poziom cen.

W 2014 r. eksport cukru wyniósł 461 tys. ton, w tym 311 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (111 tys. ton), Litwa (40 tys. ton), Słowacja i Węgry (po 35 tys. ton) oraz Czechy (28 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskali średnią cenę ok. 531 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (40 tys. ton), Kazachstanu (38 tys. ton) oraz Rosji (20 tys. ton). Cena eksportowa na rynkach krajów trzecich wyniosła ok. 338 EUR/tonę. Import cukru wyniósł 204 tys. ton. Największe ilości importowano w marcu, maju i lipcu (łącznie 122 tys. ton), gdy sprowadzano cukier do rafinacji. Cukier surowy importowano z Sudanu (54 tys. ton), Zimbabwe (25 tys. ton) i Mozambiku (25 tys. ton). W pozostałych miesiącach import był niewielki. Średnia cena importowa z krajów trzecich wyniosła 534 EUR/tonę. Import z państw UE wyniósł 89 tys. ton po przeciętnej cenie transakcyjnej 540 EUR/tonę. Spośród krajów członkowskich największe ilości cukru sprowadzono z Niemiec (33 tys. ton) i Francji (18 tys. ton).

W lutym 2015 r. ceny na światowym rynku spadały. Ceny cukru surowego wynosiły 335 USD/tonę, a cukru białego 395 USD/tonę. Notowania w kontraktach terminowych wskazują, że do połowy 2015 r. nie wystąpi istotny wzrost cen cukru białego (400-410 USD/tonę) i cukru surowego do (320-350 USD/tonę). Niskie ceny na światowym rynku niekorzystnie wpływają na poziom cen uzyskiwanych w eksporcie i w konsekwencji na sytuację finansową sektora cukrowniczego.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie
2012	XII	589,95	748,31	453,45	695,49	744,75	649,18
2013	I	696,34	761,95	394,12	697,03	1068,26	683,28
	II	629,25	750,97	390,40	681,62	858,98	588,82
	III	608,95	736,46	408,81	661,61	824,68	576,02
	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21
	VI	624,28	726,72	414,51	425,38	818,13	401,06
	VII	628,47	698,55	407,88	605,98	618,94	585,91
	VIII	652,65	705,62	397,32	661,13	739,36	523,58
	IX	656,55	701,89	401,21	647,78	640,80	668,86
	X	606,47	677,23	386,58	588,59	609,36	467,37
	XI	554,23	684,72	377,35	635,26	635,71	632,82
	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49
2014	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

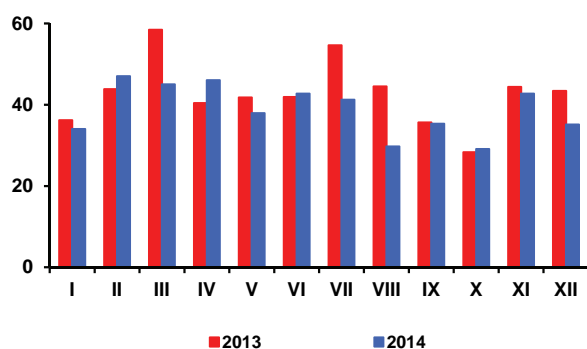
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowy		
2012	XI	3,25	3,42	1,66	3,96
	XII	3,23	3,38	1,66	3,93
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92
	II	3,25	3,32	1,69	3,86
	III	3,24	3,29	1,68	3,83
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81
	V	3,16	3,17	1,73	3,78
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46
	IX	3,00	2,86	1,70	3,41
	X	2,94	2,74	1,71	3,35
	XI	2,82	2,70	1,69	3,28
	XII	2,72	2,53	1,69	3,17
2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23
	X	1,88	1,76	1,70	2,19
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07

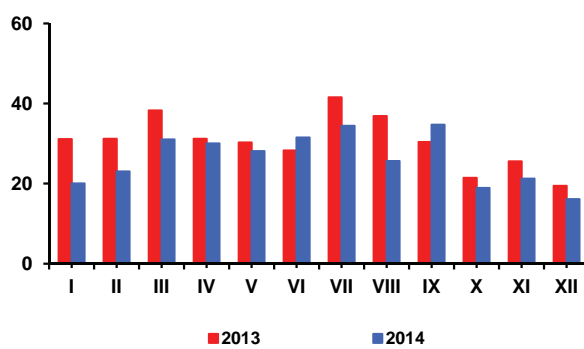
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

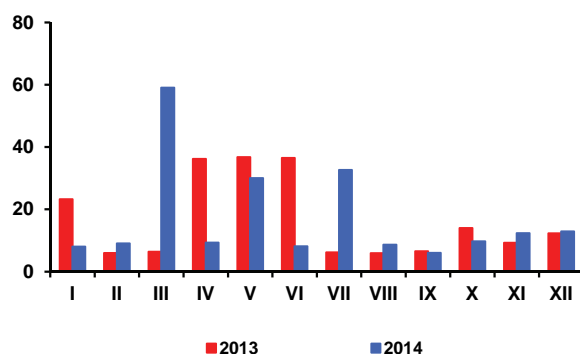
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

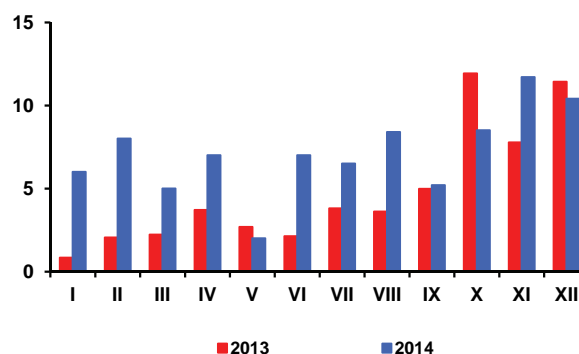
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

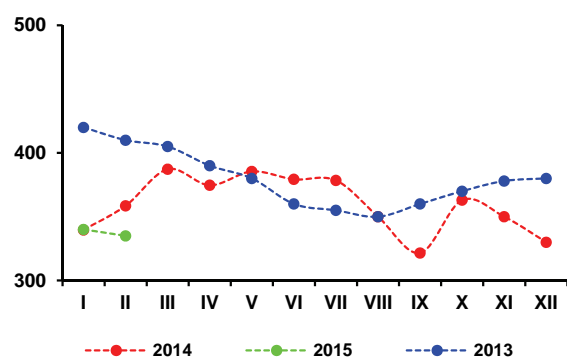
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

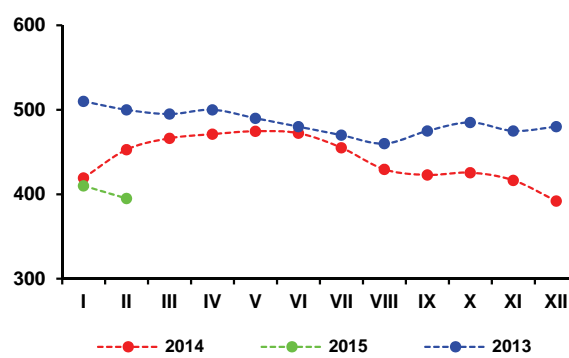
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

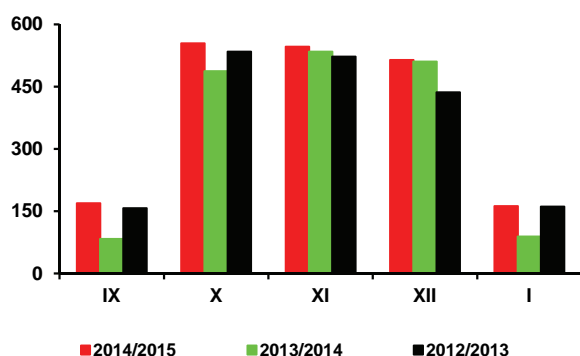
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według raportu Strategie grains opublikowanego w lutym, światowe zbiory rzepaku w sezonie 2015/16 mogą wynieść 67,8 mln ton i być o 2,9 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim. Spodziewany jest też spadek światowego zużycia rzepaku do 68,6 mln ton (o 1,7 mln ton). W ślad za tymi zmianami globalne zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się do 6,1 mln ton, z 6,9 mln ton przed rokiem. Relacja zapasów do zużycia rzepaku zmaleje do 9% wobec 9,8% przed rokiem i 9,5% przed dwoma laty.

Głęboki spadek zbiorów rzepaku przewidywany jest u kluczowego producenta, tj. w UE - do 21,6 mln ton (o 2,6 mln ton), w wyniku zmniejszenia plonów do 3,3 t/ha (z 3,6 t/ha w sezonie poprzednim) i areалу uprawy do 6,5 mln ha (z 6,7 mln ha). Mniejszy spadek zbiorów prognozowany jest w Kanadzie do 15,6 mln ton (o 0,3 mln ton). W Chinach spodziewany jest wzrost zbiorów do 12,8 mln ton (o 0,3 mln ton), w Indiach do 7,2 mln ton (o 0,3 mln ton), a w Australii stabilizacja zbiorów na poziomie 3,7 mln ton.

Na rynku europejskim średnie ceny rzepaku i oleju rzepakowego były w lutym 2015 r. niższe niż przed miesiącem. Przeciętna cena rzepaku wyniosła 405 USD/tonę (cif Hamburg) i była o 10 USD/tonę (o 2,4%) niższa niż przed miesiącem i o 122 EUR (o 23,1%) niższa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 751 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 22 USD/tonę (o 2,8%) tańszy niż przed miesiącem i o 225 USD/tonę (o 23,1%) tańszy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 271 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 8 USD/tonę (o 2,9%) niższa niż przed miesiącem i o 87 USD/tonę (o 24,3%) niższa niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w lutym 2015 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1512 zł/tonę i była o 0,7% wyższa niż przed miesiącem. Cena zbytu śruty rzepakowej wzrosła o 6,3% do 913 zł/tonę, a oleju rzepakowego zmalała o 0,3% do 2960 zł/tonę. W relacji do lutego 2014 r. cena rzepaku, oleju i śruty rzepakowej były niższe odpowiednio o 2,8%, 10,8% i 7,4%.

Krajowy przerób rzepaku w grudniu 2014 r. był o 8% mniejszy niż przed miesiącem, ale w porównaniu z grudniem 2013 r. był o 10% większy. W całym 2014 r. krajowy przerób rzepaku był znacznie większy niż przed rokiem. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 1219 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 26% więcej niż w 2013 roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 720 tys. ton i była o 12% większa niż przed rokiem, z tego na cele spożywcze zwiększyła się do 463 tys. ton (o 6%), a na cele techniczne do 257 tys. ton (o 26%). Produkcja margaryn zmalała do 401 tys. ton (o 4%).

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

Obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych w grudniu 2014 r. były mniejsze niż w poprzednim miesiącu. Mniejszy był zarówno ich eksport, jak i import. Wyjątkiem był tylko wzrost przywozu nasion oleistych. W całym 2014 r. wywieziono: 818 tys. ton nasion oleistych, w tym 793 tys. ton rzepaku (o 2% więcej niż w 2013 r.), 501 tys. ton olejów roślinnych, w tym 485 tys. ton oleju rzepakowego (o 24% więcej), 732 tys. ton śrut oleistych, w tym 621 tys. ton śruty rzepakowej (o 3% więcej) i 122 tys. ton margaryn (o 6% mniej). Przywieziono: 3142 tys. ton śrut oleistych (o 16% więcej niż w 2013 r.), 564 tys. ton olejów roślinnych (o 4% więcej), w tym 133 tys. ton oleju rzepakowego (o 37% więcej), 384 tys. ton nasion oleistych (o 8% mniej), w tym 190 tys. ton rzepaku (o 14% mniej) oraz 84 tys. ton margaryn (o 8% mniej). Deficyt handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistymi pogłębił się w 2014 r., wyniósł 811 mln EUR wobec 714 mln EUR przed rokiem, w wyniku wzrostu wydatków na import do 1807 mln EUR (o 4%) i spadku wpływów z eksportu tej grupy towarowej do 997 mln EUR (o 2%).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych, podobnie jak wielu innych grup produktów żywnościowych, na ogół malały w 2014 roku. Taniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych był w 2014 r. o 1,8% niższy niż w roku poprzednim. Spadek cen tłuszczów roślinnych był o 0,9 pkt. proc. głębszy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi. Oleje roślinne potaniały w tym czasie o 2,8%, margaryny o 1,1%, a ceny oliwy z oliwek wzrosły o 1,7%. Tłuszcze roślinne (zarówno margaryny, jak i oleje roślinne) potaniały względem masła, którego ceny wzrosły w 2014 r. o 2,5%, ale podrożały względem „pozostałych tłuszczów zwierzęcych”, których ceny zmalały o 6,2%, a więc najwięcej spośród wszystkich rodzajów tłuszczów.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	538 233	208 585	1 161 448	30,14	25,1	71,6
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2013 XII	97 809	42 184	45 284	94 709	2,46	46,3	103,3
2014 I	85 090	39 111	51 383	72 818	1,89	60,4	116,9
II	92 301	46 133	41 560	96 874	2,51	45,0	95,3
III	118 943	52 609	41 418	130 134	3,38	34,8	91,4
IV	112 402	51 510	37 290	126 622	3,29	33,2	88,8
V	85 819	42 710	38 942	89 587	2,32	45,4	95,8
VI	49 667	46 544	34 091	62 120	1,61	68,6	80,0
VII	64 967	49 603	37 141	77 429	2,01	57,2	83,9
VIII	131 237	52 818	42 934	141 121	3,66	32,7	93,0
IX	126 357	53 527	45 101	134 783	3,50	35,7	93,7
X	127 726	49 312	53 137	123 901	3,22	41,6	103,1
XI	117 028	43 151	44 284	115 895	3,01	37,8	101,0
XII	107 329	37 125	33 479	110 975	2,88	31,2	96,7
Zmiany w %							
XII 2014 / XI 2014	-8,3	-14,0	-24,4	-4,2	-4,3	x	x
XII 2014 / XII 2013	9,7	-12,0	-26,1	17,2	17,1	x	x
I-XII 2013 / I-XII 2012	20,5	0,7	95,9	-2,2	-2,2	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2013 XII	97 809	8 218	44 247	61 780	1,60	45,2	158,3
2014 I	85 090	8 755	50 724	43 121	1,12	59,6	197,3
II	92 301	10 302	40 394	62 209	1,61	43,8	148,4
III	118 943	14 533	40 182	93 294	2,42	33,8	127,5
IV	112 402	15 344	33 585	94 161	2,44	29,9	119,4
V	85 819	7 773	37 613	55 979	1,45	43,8	153,3
VI	49 667	5 724	32 996	22 395	0,58	66,4	221,8
VII	64 967	12 414	35 380	42 001	1,09	54,5	154,7
VIII	131 237	17 463	41 973	106 727	2,77	32,0	123,0
IX	126 357	15 995	44 372	97 980	2,54	35,1	129,0
X	127 726	11 559	52 347	86 938	2,26	41,0	146,9
XI	117 028	9 546	43 521	83 053	2,16	37,2	140,9
XII	107 329	3 979	32 332	78 976	2,05	30,1	135,9
Zmiany w %							
XII 2014 / XI 2014	-8,3	-58,3	-25,7	-4,9	-5,1	x	x
XII 2014 / XII 2013	9,7	-51,6	-26,9	27,8	28,1	x	x
I-XII 2013 / I-XII 2012	20,5	-4,5	116,1	-5,8	-5,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2013 XII	146 714	294 629	70 503	370 840	48,1	39,6
2014 I	127 635	241 662	58 037	311 260	45,5	41,0
II	138 452	190 903	47 725	281 630	34,5	49,2
III	178 415	147 570	75 914	250 071	42,5	71,3
IV	168 603	215 458	83 074	300 987	49,3	56,0
V	128 729	365 163	37 798	456 094	29,4	28,2
VI	74 501	287 634	63 542	298 593	85,3	25,0
VII	97 451	254 515	39 070	312 896	40,1	31,1
VIII	196 856	294 553	65 123	426 286	33,1	46,2
IX	189 536	287 138	65 482	411 192	34,5	46,1
X	191 589	215 127	79 410	327 306	41,4	58,5
XI	175 542	373 905	63 931	485 516	36,4	36,2
XII	160 994	267 968	52 983	375 979	32,9	42,8
Zmiany w %						
XII 2014 XI 2014	-8,3	-28,3	-17,1	-22,6	x	x
XII 2014 XII 2013	9,7	-9,0	-24,9	1,4	x	x
I-XII 2013 I-XII 2012	20,5	-23,8	7,1	-15,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2013 XII	146 714	4 354	61 451	89 617	41,9	163,7
2014 I	127 635	3 761	49 265	82 131	38,6	155,4
II	138 452	7 327	41 346	104 433	29,9	132,6
III	178 415	7 401	68 093	117 723	38,2	151,6
IV	168 603	11 977	74 648	105 932	44,3	159,2
V	128 729	5 927	25 885	108 771	20,1	118,3
VI	74 501	3 139	54 958	22 682	73,8	328,5
VII	97 451	3 454	24 196	76 709	24,8	127,0
VIII	196 856	4 587	56 557	144 886	28,7	135,9
IX	189 536	9 148	59 192	139 492	31,2	135,9
X	191 589	6 488	69 042	129 035	36,0	148,5
XI	175 542	4 327	53 068	126 801	30,2	138,4
XII	160 994	3 470	44 997	119 467	27,9	134,8
Zmiany w %						
XII 2014 XI 2014	-8,3	-19,8	-15,2	-5,8	x	x
XII 2014 XII 2013	9,7	-20,3	-26,8	33,3	x	x
I-XII 2013 I-XII 2012	20,5	156,5	5,0	37,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2013 XII	28 436	8 148	9 144	27 440	0,71	32,2	103,6
2014 I	32 000	5 998	7 683	30 315	0,79	24,0	105,6
II	31 552	6 624	9 259	28 917	0,75	29,3	109,1
III	36 985	6 467	12 566	30 886	0,80	34,0	119,7
IV	33 552	7 958	8 597	32 913	0,85	25,6	101,9
V	26 938	5 423	9 091	23 270	0,60	33,7	115,8
VI	32 652	5 635	8 806	29 481	0,77	27,0	110,8
VII	30 354	6 161	10 237	26 278	0,68	33,7	115,5
VIII	30 874	5 342	9 316	26 900	0,70	30,2	114,8
IX	38 819	7 535	10 121	36 233	0,94	26,1	107,1
X	41 462	8 810	15 165	35 107	0,91	36,6	118,1
XI	40 016	10 413	11 272	39 157	1,02	28,2	102,2
XII	25 828	7 785	9 697	23 916	0,62	37,5	108,0
Zmiany w %							
XII 2014 XI 2014	-35,5	-25,2	-14,0	-38,9	-39,2	x	x
XII 2014 XII 2013	-9,2	-4,5	6,0	-12,8	-12,7	x	x
I-XII 2013 I-XII 2012	-2,8	-20,7	-3,2	-7,5	-7,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2012 I-XII	1981,1	893,4	2,22
2013 I-XII	1473,4	796,7	1,85
2014 I	1493,0	757,6	1,97
II	1555,0	741,7	2,10
III	1595,0	754,8	2,11
IV	1719,0	778,6	2,21
V	1758,0	778,3	2,26
VI	1631,0	750,0	2,17
VII	1261,5	660,8	1,91
VIII	1316,3	638,1	2,06
IX	1316,0	637,1	2,07
X	1327,6	623,0	2,13
XI	1376,0	645,2	2,13
XII	1404,0	672,3	2,09
2015 I	1501,0	709,9	2,11
Zmiany w %			
I 2015 XII 2014	6,9	5,6	x
I 2015 I 2014	0,5	-6,3	x
I-XII 2013 I-XII 2012	-25,6	-10,8	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX i X – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

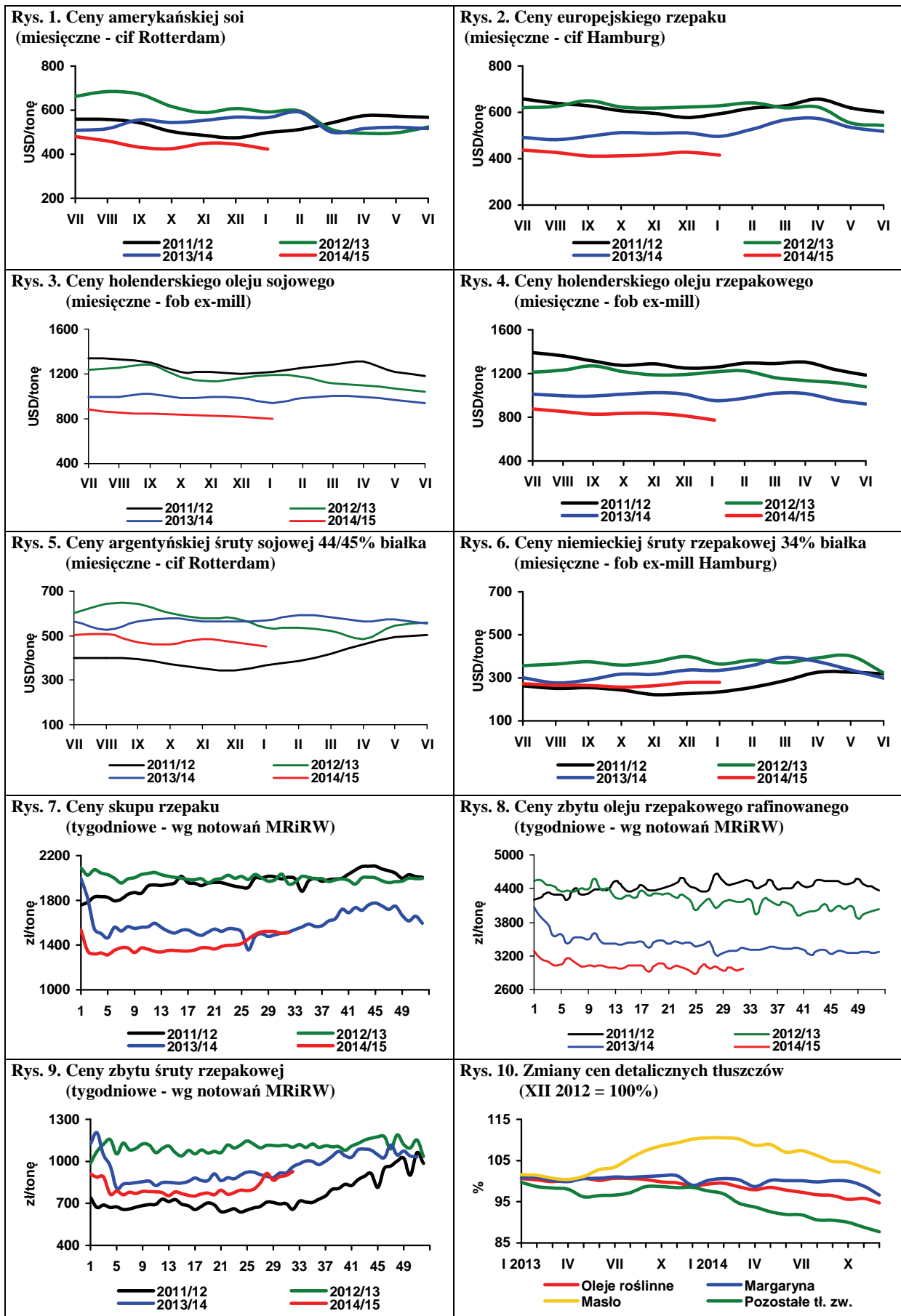
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	6,98	14,15	21,55	7,96
2013 I-XII	5,21	7,16	17,23	6,35	6,87	14,03	22,40	7,92
2013 XII	5,09	7,09	18,77	6,28	6,58	13,93	23,70	7,88
2014 I	5,70	6,89	18,65	6,27	6,66	13,98	23,80	7,72
II	5,44	6,82	18,04	6,17	6,59	13,88	23,75	7,68
III	5,44	6,76	17,72	6,21	6,52	13,95	23,70	7,60
IV	5,23	6,72	17,54	6,19	6,42	13,88	23,30	7,56
V	5,32	6,72	17,21	6,16	6,47	13,90	23,40	7,52
VI	4,99	6,74	17,16	6,16	6,37	13,88	23,00	7,44
VII	5,13	6,69	17,16	6,14	6,32	13,80	23,05	7,44
VIII	5,12	6,64	16,95	6,17	6,23	13,75	22,85	7,36
IX	5,05	6,57	16,09	6,16	6,18	13,70	22,45	7,32
X	5,07	6,48	16,07	6,11	6,11	13,75	22,45	7,32
XI	5,19	6,47	16,09	6,08	6,14	13,73	22,10	7,24
XII	5,22	6,33	15,9	5,97	5,94	13,53	21,95	7,08
Zmiany w %								
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>	0,6	-2,2	-1,2	-1,8	-3,3	-1,5	-0,7	-2,2
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>	2,6	-10,7	-15,3	-4,9	-9,7	-2,9	-7,4	-10,2
<u>I-XII 2013</u> <u>I-XII 2012</u>	-5,2	-1,5	8,0	-2,4	-1,9	-0,9	3,9	-0,5

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W Europie, z powodu dużych zapasów oraz utrzymującej się wysokiej, jak na te porę roku temperatury, ceny ziemniaków są bardzo niskie. Producenci jednak z lekkim optymizmem oczekują na przyszły sezon, gdyż spodziewany jest spadek areалу ziemniaków praktycznie u wszystkich unijnych producentów, na co wskazuje dużo mniejsze zainteresowanie sadzaniakami oraz doniesienia o znacznie obniżonym areale uprawy ziemniaków na najwcześniejszy zbiór, sięgający nawet 30% w Hiszpanii i Portugalii.

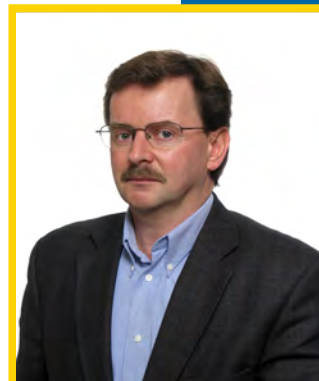
Polski eksport ziemniaków w pierwszej połowie bieżącego sezonu (lipiec-grudzień 2014 r.) wyniósł 12,6 tys. ton i był o 4% większy niż w poprzednim sezonie, ale o 64% mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2012/13. Średnia cena w eksporcie wyniosła 106 euro/t i była o 41% niższa niż przed rokiem. Blisko połowę tego eksportu (5,8 tys. ton) stanowiła sprzedaż do Mołdawii, podczas gdy w analogicznym okresie poprzedniego sezonu było to 2,6 tys. ton. Średnia cena w eksporcie do tego kraju wyniosła 65 euro/t, wobec 110 euro/t w sezonie poprzednim. Do Rumunii, która w poprzednim sezonie była największym odbiorcą polskich ziemniaków, wyeksportowano zaledwie 800 ton. Sprzedaż do pozostałych krajów UE była również bardzo niewielka (łącznie 1,7 tys. ton). Pojawiły się nowe kierunki sprzedaży polskich ziemniaków na rynki zagraniczne. Wyeksportowano ponad 2,5 tys. ton ziemniaków do Iraku oraz po 600 ton do Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Omanu.

Import ziemniaków do Polski w pierwszej połowie sezonu 2014/15 wyniósł 21,2 tys. ton i był o 13% niższy niż przed rokiem. Średnia cena w imporcie wyniosła 147 euro/t i była o 46% niższa niż przed rokiem. Najwięcej sprowadzono ziemniaków z Niemiec (12,6 tys. ton w średniej cenie 112 euro/t) oraz z Francji (4,7 tys. ton, po 94 euro/t). Z Belgii i Holandii zaimportowano po 1,4 tys. ton. Spoza UE sprowadzono zaledwie 85 ton ziemniaków.

Ceny ziemniaków na polskim rynku w ostatnich tygodniach po raz kolejny obniżyły się. Średni poziom ich cen na rynkach hurtowych na początku marca wyniósł 0,38 zł/kg, podczas gdy w na początku poprzedniego

miesiąca kosztowały średnio ok. 0,40 zł/kg, przy znacznym zróżnicowaniu na poszczególnych rynkach. W Broniszach w tym okresie ziemniaki oferowano w cenie 0,28-0,55 zł/kg, w Lublinie 0,40-0,50 zł/kg, a w Poznaniu 0,40-0,53 zł/kg. Najtańsze ceny hurtowe ziemniaków były w Kaliszu (0,20-0,27 zł/kg), a nieco droższe w Sandomierzu (0,25-0,40 zł/kg) i w Łodzi (0,27-0,47 zł/kg). Ponadto na niektórych rynkach hurtowych oferowane były ziemniaki z importu w cenie 0,46-0,53 zł/kg oraz importowane ziemniaki młode w cenie 2,75-3,15 zł/kg. Bardziej zróżnicowane są ceny ziemniaków na targowiskach, od 0,23-0,32 zł/kg w województwie małopolskim i łódzkim, do 0,91-1,00 zł/kg w pomorskim i lubuskim.

Ostatnie tygodnie na większości zachodnioeuropejskich rynków nie przyniosły zmian cen. W Niemczech ceny ziemniaków jadalnych w końcu lutego wynosiły 64-68 euro/t, wobec 235-245 euro/t w analogicznym okresie 2014 r. Ceny ziemniaków do przetwórstwa w ciągu ostatniego miesiąca u naszego zachodniego sąsiada również nie uległy zmianie i w zależności od wielkości, jakości bulw oraz od regionu wynoszą od 20 do 40 euro/t (poza kontraktacją), a ziemniaków na pasze od 7,5 do 20 euro/t. We Francji ceny ziemniaków z przeznaczeniem na eksport w ciągu ostatniego miesiąca nie zmieniły się i wynoszą 75-85 euro/t. Ceny bulw umytych wybranych odmian osiągają 100 -120 euro/t. Tradycyjnie najdroższe we Francji są ziemniaki odmiany Agata, której ceny osiągają obecnie przekraczają 330 euro/t (wobec 460 euro/t w sezonie poprzednim). Ceny ziemniaków do przetwórstwa na wolnym rynku wzrosły do 25-30 euro/t. W Holandii i Belgii ceny te są o 20-30% niższe niż na rynku francuskim.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014
I	.	31 700	50 300	64 000	-	-	777	140
II	.	59 000	48 400		-	-	-	141
III	.	52 200	61 000		-	-	-	100
IV	45 700	77 400	58 900		-	-	-	198
V	48 500	68 000	48 300		-	-	-	268
VI	41 700	42 800	56 700		-	-	-	77
VII	37 700	43 500	55 900		-	-	-	114
VIII	88 700	78 100	92 500		910	3 520	1 463	2 369
IX	282 800	225 100	318 100		35 524	36 492	27 800	39 274
X	324 000	328 200	350 200		42 123	47 238	43 925	46 459
XI	207 700	172 100	260 800		28 881	32 663	21 775	38 522
XII	72 400	77 900	113 100		5 506	7 513	6 091	8 527
RAZEM	1 013 300 ^a	924 900 ^a	1 247 300 ^a	64 000	112 944	127 426	101 831	135 808

^a okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2013 VII	135	0	846	6 313	1 435	3 102	2 054	18 497	3 268	832
VIII	44	0	365	5 481	1 594	3 569	1 431	18 161	2 866	1 017
IX	118	0	877	6 173	1 393	3 496	1 083	14 836	1 937	1 104
X	74	0	2 250	9 298	1 193	4 338	1 488	15 666	3 077	2 081
XI	35	23	4 199	6 413	1 130	3 846	1 021	14 784	2 533	1 574
XII	19	233	2 898	3 637	1 321	2 572	1 188	14 642	2 948	1 186
2014 I	27	358	1 935	3 997	1 615	3 370	836	13 382	2 100	1 464
II	38	355	3 577	3 639	1 204	3 005	827	12 913	3 068	1 109
III	22	542	5 266	3 533	669	3 108	779	13 084	3 173	1 359
IV	190	2 489	3 759	6 438	1 119	4 227	655	14 284	3 054	1 754
V	150	3	7 799	5 627	1 109	3 512	759	13 786	2 785	1 395
VI	468	-	1 723	3 885	1 257	3 658	714	15 120	2 823	1 201
VII	163	22	408	4 028	1 231	3 190	710	16 243	2 296	1 252
VIII	86	14	186	2 126	302	3 219	883	17 608	2 343	1 011
IX	32	-	1 048	4 364	622	3 909	859	13 681	2 692	1 779
X	29	-	2 976	7 138	401	3 507	826	12 142	1 974	1 444
XI	23	-	4 316	5 597	357	3 827	893	12 534	1 983	1 732
XII	19	23	3 266	7 358	1 035	2 836	814	12 381	2 484	1 236

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2013 VII	6	51	4 258	666	8 681	20 019	7 760	3 505	620	284
VIII	3	1	480	679	9 297	21 651	7 029	3 669	730	182
IX	13	2	844	735	8 858	17 723	6 532	5 279	669	236
X	7	1	3 804	1 207	9 080	18 556	7 103	4 663	740	173
XI	128	274	5 827	2 347	10 690	19 224	6 472	4 460	498	277
XII	556	326	7 359	992	11 615	16 061	6 054	5 417	647	162
2014 I	1 181	164	7 350	1 089	12 257	17 097	6 695	8 174	574	135
II	1 533	394	8 762	802	11 109	16 546	6 586	6 716	765	157
III	4 088	9 114	18 511	899	10 632	18 407	6 172	6 723	544	177
IV	10 338	8 003	21 774	1 030	11 336	16 038	6 313	4 983	728	91
V	28 934	1 475	26 871	613	10 632	19 398	6 396	5 837	782	218
VI	8 918	1 020	16 733	403	11 995	18 597	6 278	7 016	789	193
VII	153	356	4 719	666	10 355	27 018	6 724	7 479	884	160
VIII	3	-	968	914	7 884	14 861	5 999	3 424	805	133
IX	2	-	2 757	820	10 195	16 379	6 665	4 259	1 119	482
X	30	-	4 038	1 031	14 596	17 943	6 890	4 933	686	382
XI	13	445	3 234	915	12 404	15 387	6 019	3 553	631	450
XII	69	402	4 014	979	12 165	13 293	5 564	2 986	598	510

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

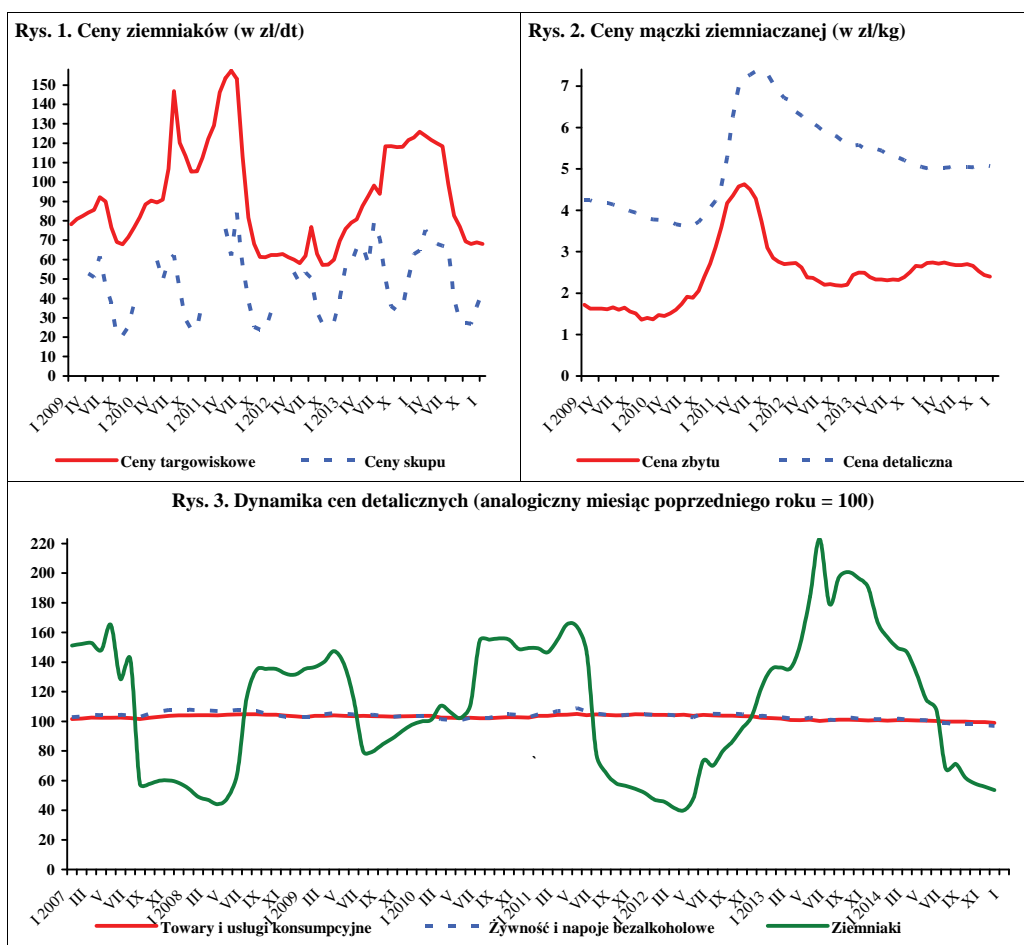
Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2013	2014	2014	2014	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	50,4	27,5	26,8	35,7	70,8	133,2
	targowiskowa	121,3	69,4	68,0	68,9	56,8	101,3
	detaliczna (zł/kg)	1,47	0,84	0,83	0,82	55,8	98,8
	importowa	107,6	39,6	48,4	.	48,3	122,4
	eksportowa	63,9	37,6	47,5	.	59,5	126,4
Relacje cen	skup / targowisko	0,42	0,40	0,39	0,52	124,7	131,5
	targowisko / detal	0,83	0,83	0,82	0,84	101,8	102,6
	skup / detal	0,34	0,33	0,32	0,44	127,0	134,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,64	2,53	2,44	2,40	90,9	98,4
	detaliczna (zł/kg)	5,05	5,07	5,11	5,07	100,4	99,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,06	8,92	8,86	8,90	98,2	100,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,90	35,80	35,90	35,90	100,0	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,98	10,02	10,12	10,00	100,2	98,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2014			2015	wsk. zmian cen	
		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	133,6	79,8	76,3	73,9	55,3	97,0
2	Kujawsko-pomorskie	119,7	77,2	78,6	75,0	62,6	95,4
3	Lubelskie	114,8	67,4	66,6	64,6	56,2	96,9
4	Lubuskie	138,5	76,5	74,0	76,2	55,0	102,8
5	Łódzkie	111,9	53,4	55,1	53,7	48,0	97,4
6	Małopolskie	116,2	59,1	64,8	62,3	53,6	96,1
7	Mazowieckie	129,3	61,8	63,3	61,8	47,8	97,6
8	Opolskie	135,2	62,1	59,8	68,1	50,4	113,9
9	Podkarpackie	126,7	71,5	72,5	72,8	57,5	100,4
10	Podlaskie	121,7	57,3	65,3	62,5	51,3	95,7
11	Pomorskie	132,3	83,3	83,9	86,7	65,5	103,3
12	Śląskie	129,2	68,6	69,6	69,0	53,4	99,2
13	Świętokrzyskie	100,9	48,8	47,7	47,7	47,3	100,0
14	Warmińsko-mazurskie	143,1	75,6	77,3	85,9	60,0	111,1
15	Wielkopolskie	121,1	74,8	74,9	75,8	62,5	101,1
16	Zachodniopomorskie	128,8	90,4	89,2	89,2	69,2	100,0
	maksimum	143,1	90,4	89,2	89,2	X	
	minimum	100,9	48,8	47,7	47,7		
	różnica w %	41,8	85,2	87,1	86,9		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W lutym 2015 r., w porównaniu ze styczniem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny skupu kapusty białej (o 38%) i marchwi (o 10%). Obniżyły się natomiast ceny cebuli i pieczarek (po 4%), a ceny skupu buraków ćwikłowych nie zmieniły się. W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 58%), a obniżyły się ceny cebuli obieranej (o 27%) i marchwi na kostkę (o 4%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 21%), marchwi (o 17%), kapusty pekińskiej (o 16%) i kapusty czerwonej (o 12%). Nie zmieniły się ceny skupu porów, buraków czerwonych i pietruszki. W handlu hurtowym wzrosły ceny kapusty białej (o 26%), marchwi (o 7%) i ogórków spod osłon (o 3%).

W relacji do lutego 2014 r., potaniała większość gatunków warzyw, na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania), przy tym najbardziej spadły ceny: kapusty białej (o 7-38%), cebuli (o 30-63%) i buraków (o 36-40%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny gatunków warzyw: buraków ćwikłowych (41%), cebuli (o 40%) i kapusty białej (o 22%), a jedynie były stabilne ceny ogórków spod osłon.

W styczniu br., w stosunku do grudnia ub.r., wzrosły ceny detaliczne kalafiorów (o 64%), papryki (o 24%), pomidorów (o 21%), porów (o 4%), marchwi (o 3%), pieczarek (o 2%) i cebuli (o 1%). Obniżyły się natomiast ceny kapusty białej (o 4%), selerów (o 2%) i buraków ćwikłowych (o 1%). W relacji do cen detalicznych z grudnia 2013 r. potaniała kapusta biała (o 38%), cebula (o 29%), buraki ćwikłowe (o 26%), marchew (o 15%), pory (o 12%) i selery (o 10%). Wzrosły ceny kalafiorów (o 33%), papryki (o 2%) i pomidorów (o 1%). Wśród przetworów warzywnych zmiany cen nie przekraczały 3%.

W grudniu 2014r., w stosunku do analogicznego okresu w 2013 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano więcej soku pomidorowego (o 62%) i konserw warzywnych (o 43%), a mniej warzyw mrożonych (o 20%) i marynat (o 9%).

Eksport warzyw świeżych w grudniu 2014 r. wyniósł 27,8 tys.t, a jego wartość 11,2 mln EUR. W porównaniu z grudniem 2013 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych spadł o 15%, a jego wartość obniżyła się o 30%. Do spadku eksportu przyczyniła się niższa sprzedaż ogórków (o 68%) i pomidorów (o 35%). W tym czasie wyeksportowano 44,7 tys.t przetworów warzywnych o wartości 33,2 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów warzywnych w stosunku do grudnia 2013 r. obniżył się o 7%, a jego wartość o 5%. Mniej niż w grudniu 2013 r. sprzedano suszy (o 38%), konserw (o 9%) i mrożonek (o 8%), a więcej kapusty kwaszonej (o 36%) i marynat (o 15%).

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

W grudniu 2014r. zaimportowano 44,8 tys.t warzyw świeżych o wartości 42,2 mln EUR. W relacji do grudnia 2013 r. import warzyw świeżych obniżył się o 2%, a jego wartość zmniejszyła się o 14%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu kapusty (o 71%), cebuli (o 19%) i marchwi (o 13%). Import przetworów warzywnych wyniósł 19,4 tys. t, a jego wartość 20,6 mln EUR. Wolumen importu przetworów warzywnych i jego wartość wzrosły o 3%. Więcej zaimportowano suszy i marynat (po 20%), a import konserw warzywnych obniżył się o 23% w tym kukurydzy konserwowanej o 25%.

W całym 2014 r., w stosunku do całego 2013 r. wolumen eksportu świeżych warzyw wzrósł o 3% do 520,9 tys. t, a jego wartość obniżyła się o 2% do 256,1 mln EUR. W tym samym czasie eksport przetworów warzywnych ilościowo zmalał o 12% do 584,1 tys.t, a jego wartość obniżyła się o 5% do 433,1 mln EUR.

Wolumen importu warzyw świeżych w całym 2014 r., w stosunku do całego 2013 r., wzrósł o 11% do 513,3 tys. t przy wzroście jego wartości o 2% do 429 mln EUR. Import przetworów warzywnych był wyższy o 7% niż w 2013 r. i wyniósł 216,6 tys.t przy wzroście jego wartości o 8% do 224,8 mln EUR.

W całym 2014 r. saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było dodatnie i wyniosło 35,4 mln EUR. Saldo w handlu warzywami świeżymi było ujemne i wyniosło 172,9 mln EUR, a dodatnie było saldo w handlu przetworami warzywnymi osiągając wartość 208,3 mln EUR. W porównaniu z 2013r. wzrosło saldo w handlu świeżymi warzywami o 4,7 mln EUR, a w handlu przetworami warzywnymi zmniejszyło się o 9,2 mln EUR.

W grudniu u.br. saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 18,4 mln EUR. Zarejestrowano ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (31,0 mln EUR), a było dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (12,6 mln EUR).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szkl.)	Pieczarki
2014 I	1,14	1,79	0,56	0,73	0,80	-	-	-	-	-	5,19
II	1,25	1,78	0,59	0,77	0,88	-	-	-	-	-	5,34
III	1,14	1,74	0,57	0,68	0,86	-	-	-	-	-	5,29
IV	1,25	1,77	0,71	0,81	0,86	-	-	-	6,75	-	5,14
V	1,54	1,97	0,98	0,95	0,87	-	-	-	3,41	-	4,91
VI	1,58	2,43	1,42	0,95	0,96	-	2,10	-	3,52	1,54	4,98
VII	1,33	2,25	0,37	0,99	0,77	3,20	1,18	-	3,20	1,78	5,23
VIII	0,68	1,77	0,28	0,65	0,57	1,58	0,91	1,13	1,32	1,32	5,02
IX	0,60	1,53	0,22	0,57	0,54	2,41	1,94	1,31	2,20	1,99	5,19
X	0,48	1,29	0,22	0,54	0,50	-	-	1,60	3,45	1,50	5,00
XI	0,48	1,21	0,25	0,55	0,51	-	-	-	4,13	1,62	4,91
XII	0,48	1,23	0,28	0,55	0,53	-	-	-	4,38	-	5,15
2014 I-XII	1,00	1,73	0,59	0,73	0,72	2,40	1,53	1,15	3,62	1,73	4,93
2015 I	0,48	1,21	0,40	0,68	0,53	-	-	-	-	-	5,25
II	0,46	1,23	0,55	0,75	0,53	-	-	-	-	-	5,02
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2015</u> I 2015	96	102	138	110	100	x	x	x	x	x	96
<u>II 2015</u> II 2014	37	69	93	97	60	x	x	x	x	x	94

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafory różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2014 II	1,15	0,59	-	0,38	-	-	-	-	-	-	-
III	1,16	-	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,35	-	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
V	1,42	0,65	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,41	0,65	-	-	1,67	-	-	-	-	-	-
VII	1,26	-	-	-	1,17	0,78	1,68	0,98	1,79	-	-
VIII	1,01	-	-	0,35	1,22	0,78	1,58	1,01	1,38	0,60	-
IX	0,75	0,30	0,27	0,28	-	0,75	1,57	1,06	-	0,64	0,33
X	0,75	0,31	0,26	0,30	-	-	1,57	1,11	-	0,57	-
XI	0,98	0,34	0,25	0,30	-	-	1,54	1,14	-	-	-
XII	1,08	0,20	0,25	0,31	-	-	1,48	1,13	-	-	-
2014 I-XII	1,12	0,45	0,26	0,35	1,35	0,77	1,57	1,07	1,59	0,60	0,33
2015 I	1,09	0,26	0,26	0,37	-	-	-	-	-	-	-
II	0,80	0,41	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2015</u> I 2015	73	158	96	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2015</u> II 2014	70	69	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2013 I-XII	3,22	1,05	1,33	0,56	1,03	3,78	0,86	1,93	1,31	0,81	1,58	0,66	0,74
2014 I	-	-	1,21	0,55	1,08	-	0,61	1,86	0,95	0,97	1,40	0,60	-
II	-	-	1,49	0,52	1,05	-	0,66	1,75	1,04	0,95	1,40	0,64	0,83
III	-	-	1,46	0,54	1,09	-	0,68	1,88	1,16	0,94	1,41	0,69	0,76
IV	5,00	-	1,70	0,75	1,21	-	0,71	2,10	1,31	0,94	1,42	0,76	0,72
V	3,90	-	1,50	0,97	1,38	-	0,92	-	-	1,32	-	0,78	0,80
VI	2,83	-	0,85	0,64	1,26	-	1,05	-	-	1,50	-	0,90	-
VII	2,55	1,26	0,75	0,50	0,65	4,63	0,57	-	-	1,11	-	0,56	-
VIII	1,00	0,79	0,95	0,40	0,50	2,98	0,52	-	-	0,65	-	0,46	0,30
IX	3,80	0,92	1,10	0,35	-	2,88	0,49	-	-	0,44	-	0,43	0,29
X	3,25	-	0,74	0,27	-	2,70	0,46	-	0,60	0,43	1,10	0,44	0,32
XI	-	-	0,69	0,27	-	-	0,44	-	0,60	0,43	1,10	0,41	0,33
XII	-	-	0,63	0,27	0,30	-	0,44	1,30	0,90	0,48	1,40	0,40	-
2014 I-XII	3,19	0,99	1,09	0,50	0,95	3,30	0,63	1,78	0,94	0,85	1,32	0,59	0,54
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2015</u> I 2015	x	x	116	121	112	x	117	100	101	104	100	100	x
<u>II 2015</u> II 2014	x	x	62	112	35	x	92	74	86	52	100	64	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2013 I-XII	30 615	497 747	144 354	46 027
2014 I	2 862	42 644	17 119	2 308
II	2 995	45 504	17 669	1 945
III	3 832	44 192	22 859	2 151
IV	3 462	31 189	19 514	1 452
V	2 837	28 850	15 824	1 482
VI	2 544	27 921	23 864	1 877
VII	3 001	54 582	30 109	9 369
VIII	3 069	54 273	24 013	11 999
IX	3 175	78 845	34 079	7 447
X	3 442	82 721	53 735	4 313
XI	2 527	55 008	28 815	3 163
XII	3 796	38 144	21 590	2 301
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2014</u> XII 2013	162	80	143	91

*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												XII 2014 XII 2013 (%)				
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		X	XI	XII	I-XII
Warzywa ogółem	35810	32779	503364	38722	42378	54156	66250	62315	43045	44089	36178	35591	41073	29389	27760	520946	85
Cebula	6985	7040	113108	10430	12775	18398	20461	11421	6514	7085	7450	7960	7771	7834	6625	124724	94
Kapusta	2333	2283	52453	3946	6788	9669	19618	14664	3596	1958	1644	1766	2993	3574	5240	75456	229
Marchew	2984	4640	35694	5234	6176	4975	4073	2360	2091	3132	1696	2016	2609	3582	4237	42181	91
Ogórki	365	990	9809	508	466	432	1184	1191	1262	2077	1215	822	335	141	314	9944	32
Pomidory	5505	1771	106922	1359	1056	1505	6817	19219	17100	16454	11569	7659	10826	2935	1160	97658	65
Kalafiory	4651	302	25661	497	595	639	475	1743	4250	6025	3990	4314	5758	1552	481	30317	159
Przetwory ogółem	60923	48081	661025	56761	57984	61990	50284	42853	38086	41751	36624	48317	54305	50416	44692	584062	93
Susze	2133	1964	27722	2626	2314	3505	2122	2249	2165	2204	1740	2508	2557	2490	1226	27705	62
Marynaty	4445	3285	43671	3363	3286	4006	3457	2896	2495	3153	3828	4558	4393	4378	3767	43580	115
Konserwy	7768	5957	63318	4765	4581	5547	4740	4138	3432	4253	5585	5915	7159	5790	5407	61313	91
-kapusta kwasz.	1072	918	9683	652	652	714	785	575	474	466	443	750	881	875	1249	8516	136
Mrożonki	41485	32480	449796	40442	41893	41977	34102	27135	24769	26449	20999	28855	34112	32430	29944	383107	92
Pieczarki i ich przetwory	24535	24658	263914	24969	24035	27022	24980	21542	21643	19620	18785	21557	24670	22824	23272	274918	94
Warzywa ogółem	18156	15902	261644	16510	17995	21851	29091	35867	27893	25484	17356	19042	20808	12996	11204	256098	70
Cebula	3295	3042	39729	4082	4748	6146	6248	4392	3176	3145	2940	3155	3058	3173	2788	47051	92
Kapusta	489	475	10883	752	1313	1733	3364	3147	943	487	320	313	422	567	718	14080	151
Marchew	578	961	9354	1096	1558	1204	1070	614	528	739	377	466	510	791	973	9926	101
Ogórki	406	1265	9624	710	593	495	1108	994	858	1023	638	535	366	122	281	7724	22
Pomidory	4892	1710	85241	1385	1084	1635	7001	14916	13731	11700	5491	5610	8181	2390	1165	74290	68
Kalafiory	1962	277	14909	380	457	443	345	1156	2106	3507	2133	2715	2775	855	299	17170	108
Przetwory ogółem	44366	34923	455270	40865	41627	45735	37535	33255	29059	32926	28175	35602	39183	35939	33244	433145	95
Susze	3697	2951	42810	4784	4283	5430	4201	4016	3714	3842	3187	4176	4333	4118	3300	49384	101
Marynaty	3979	5424	39956	2970	2907	3718	3141	2684	2297	2790	3205	3831	3970	4004	3605	39121	122
Konserwy	6960	590	55986	5100	4812	5526	5204	4325	3864	4717	5347	5811	6750	5681	5233	62369	96
-kapusta kwasz.	674	590	5547	412	431	480	515	362	317	331	289	457	560	555	778	5488	132
Mrożonki	24221	18851	244247	22350	23267	23420	18998	15240	13799	15474	11767	15695	17976	17071	16018	211075	85
Pieczarki i ich przetwory	35364	35463	384437	36465	34971	38846	35912	30755	30809	27578	27837	31130	34843	31188	33011	393344	93

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014												XII 2014 XII 2013 (%)	
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII										
	43454	45597	463745	55057	63696	70458	74986	58425	38793	22188	12 696	12401	20523	39323	44758	513303										
Warzywa ogółem	8267	6106	71401	5578	12016	11954	10423	13637	10264	4185	3 968	4727	6168	6196	4950	94066	98									
Cebula	77	112	9330	126	191	741	7348	5178	669	155	13	10	7	21	32	14492	29									
Kapusta	185	312	31317	814	636	1286	2688	5425	7796	724	96	109	116	140	271	20102	87									
Marchew	6045	6181	45936	6703	6314	5992	2241	784	2159	3670	1 675	1369	2130	5706	6174	44916	100									
Ogórki	13023	16254	140169	19720	18068	19199	18409	15958	8531	6927	3 852	2471	3168	11257	15841	143400	97									
Pomidory	5656	4564	45361	5106	5096	6027	7104	5504	4432	4076	648	912	3276	4995	4590	51766	101									
Papryka	409	440	6811	409	412	510	856	547	866	363	264	373	421	400	480	5901	109									
Czosnek	17146	18908	202619	18021	18756	20530	18780	19192	15893	16135	13 653	17300	19100	19774	19449	216584	103									
Przetwory ogółem	2716	3356	39561	4076	4231	3989	4303	3025	4378	3254	2 821	2824	3400	3908	3475	43684	104									
Mrożonki	1951	2301	16446	2012	2089	1495	1722	2917	2135	1998	1 286	1136	1608	2292	2762	23451	120									
Susze	1573	1229	14073	1376	1165	1452	1437	1442	889	720	851	1081	1574	1479	1477	14943	120									
Marynaty	4899	5782	46796	3020	3073	4968	4196	2816	2554	3235	3 012	3801	3679	4275	4473	43102	77									
Konserwy	2061	2557	17818	817	966	2383	1606	867	731	855	1 353	2264	1435	1725	1915	16917	75									
-kukurydza konserw.	3935	3718	58577	5195	5638	6217	4857	6672	3557	4659	3 735	5212	6096	4962	4646	61444	125									
Koncentrat pomid.	30623	48736	420421	56386	55737	62237	60212	39320	27695	17667	7 934	8638	17320	33705	42152	429003	86									
Warzywa ogółem	1469	1086	14388	1151	2198	3201	2459	3469	2755	1095	700	657	708	843	694	19929	64									
Cebula	12	26	3920	44	88	371	2505	1371	206	54	7	4	5	13	27	4696	105									
Kapusta	109	221	12067	395	394	726	937	1517	1588	306	94	104	100	147	200	6506	90									
Marchew	4231	7006	40942	7585	7071	4370	1402	404	954	1611	685	644	2024	3725	4258	34732	61									
Ogórki	9690	18920	143729	22111	19941	23460	21514	12903	7573	5558	2 905	3214	4927	12393	16576	153076	88									
Pomidory	5446	5725	70830	7125	7631	8698	9348	8450	9343	5766	670	854	3149	5144	5902	72080	103									
Papryka	589	691	10748	697	629	746	1168	784	773	586	403	450	541	514	652	7942	94									
Czosnek	17316	20108	207827	18547	18671	21874	20662	19849	15992	16532	14 840	17674	19795	19707	20644	224786	103									
Przetwory ogółem	2240	2858	32123	3317	3336	3261	3452	2373	3124	2605	2 177	2228	2689	2991	2773	34327	97									
Mrożonki	2254	2564	28613	2500	2373	2268	3760	3282	2637	2392	2 138	2056	2631	2605	3235	31876	126									
Susze	1486	1422	14479	1427	1251	1557	1429	1519	1008	836	836	1161	1608	1668	1640	15941	115									
Marynaty	6073	7160	58830	4099	3918	6145	5236	3553	3593	4466	3 786	4683	4505	5281	6030	55294	84									
Konserwy	2216	2708	19106	845	1058	2548	1703	939	810	949	1 386	2329	1446	1831	2073	17918	77									
-kukurydza konserw.	3096	3597	47936	4821	5367	6015	4388	6851	3194	3933	3 757	4599	5959	4586	4438	57908	123									
Koncentrat pomid.																										

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2013 XI	0,47	0,21	0,19	1,11	0,89	0,42	1,45	0,84	0,63	0,51
XII	0,43	0,21	0,21	1,28	0,97	0,92	1,46	0,85	0,64	0,50
2013 I-XII	0,35	0,21	0,26	0,98	0,80	0,58	1,49	0,80	0,47	0,50
2014 I	0,39	0,19	0,21	1,40	1,02	0,76	1,49	0,84	0,63	0,50
II	0,37	0,19	0,25	1,27	1,03	0,77	1,48	0,83	0,66	0,51
III	0,33	0,18	0,24	1,15	1,09	0,69	1,47	0,87	0,67	0,50
IV	0,31	0,17	0,26	0,94	1,03	0,73	1,45	0,88	0,66	0,50
V	0,38	0,21	0,26	0,84	0,78	0,66	1,44	0,90	0,63	0,50
VI	0,49	0,26	0,25	0,68	0,80	0,50	1,42	0,87	0,67	0,50
VII	0,44	0,25	0,24	0,49	0,71	0,58	1,43	0,82	0,71	0,50
VIII	0,39	0,19	0,22	0,53	0,47	0,53	1,48	0,80	0,65	0,53
IX	0,40	0,18	0,23	0,65	0,73	0,63	1,44	0,80	0,61	0,59
X	0,39	0,14	0,20	1,09	0,76	0,48	1,41	0,84	0,64	0,51
XI	0,40	0,16	0,22	0,87	0,81	0,55	1,35	0,83	0,63	0,43
XII	0,42	0,14	0,23	0,90	1,00	0,62	1,45	0,83	0,62	0,35
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,90	0,85	0,63	1,44	0,84	0,65	0,49
Wskaźnik zmian w %										
XII 2014 XI 2014	105	88	105	103	123	113	107	100	98	81
XII 2014 XII 2013	98	67	110	70	103	67	99	98	97	70

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2013 X	1,23	0,79	0,83	0,92	4,52	1,34	2,75	2,81	2,71
XI	1,23	0,77	0,81	0,92	6,94	-	3,56	3,73	2,27
XII	1,26	0,83	0,81	0,96	-	-	6,70	4,15	-
2013 I-XII	1,10	0,70	1,15	0,97	3,49	1,30	5,23	6,47	2,85
2014 I	1,20	0,85	0,83	1,02	-	-	13,00	-	-
II	1,18	0,86	0,88	1,11	-	-	10,96	-	-
III	1,14	0,76	0,84	1,11	-	-	-	13,74	-
IV	1,30	0,89	0,90	1,05	-	-	3,35	3,18	-
V	1,75	1,20	1,04	1,08	-	-	2,41	3,90	-
VI	1,78	1,54	1,25	1,31	3,12	-	1,43	3,84	1,89
VII	1,50	0,95	0,95	1,05	1,82	1,56	1,14	2,72	2,03
VIII	1,02	0,50	0,83	0,80	1,75	1,75	1,59	1,31	2,47
IX	0,72	0,51	0,73	0,68	1,78	1,73	1,57	2,97	2,71
X	0,64	0,47	0,69	0,69	4,33	1,88	3,65	2,14	2,03
XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
Wskaźnik zmian w %									
II 2015 I 2015	101	126	107	99	x	x	103	x	x
II 2015 II 2014	60	78	99	59	x	x	100	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2013 X	3,61	13,10	3,36	3,25	3,34	6,21	1,98
XI	3,67	13,10	3,40	3,22	3,39	6,20	1,99
XII	3,60	12,91	3,41	3,26	3,39	6,20	1,99
2013 I-XII	3,31	12,83	3,33	3,31	3,51	6,18	2,00
2014 I	3,66	10,70	3,50	3,19	3,50	5,29	1,94
II	3,72	10,36	3,59	3,21	3,48	5,21	1,90
III	3,76	10,33	3,54	3,14	3,49	5,30	1,95
IV	3,76	10,33	3,61	3,12	3,49	5,28	1,98
V	3,72	10,46	3,63	3,11	3,39	5,33	1,99
VI	3,74	10,38	3,64	3,10	3,42	5,26	1,99
VII	3,70	10,38	3,63	3,14	3,37	5,24	1,99
VIII	3,61	10,42	3,63	3,28	3,41	5,27	1,98
IX	3,20	10,40	3,65	3,31	3,44	5,29	1,95
X	3,54	10,31	3,61	3,29	3,42	5,21	1,95
XI	3,51	10,30	3,54	3,10	3,36	5,36	1,94
XII	3,49	10,22	3,52	3,11	3,28	5,23	1,96
Wskaźnik zmian w %							
XII 2014 XI 2014	99	99	99	100	98	98	101
XII 2014 XII 2013	97	79	103	95	97	84	98

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2013 XI	2,16	1,44	1,71	1,78	3,65	4,45	6,98	5,18	-	3,28	7,58
XII	2,16	1,49	1,70	1,78	3,56	4,33	8,48	6,89	-	4,76	7,95
2013 I-XII	2,10	1,34	2,17	1,97	3,85	6,05	10,35	6,15	4,63	5,26	7,68
2014 I	2,23	1,53	1,72	1,82	3,55	4,54	10,24	8,40	-	6,92	7,96
II	2,22	1,47	1,75	1,87	3,61	4,53	10,64	7,97	-	6,52	7,79
III	2,23	1,40	1,78	1,87	3,65	5,03	10,58	8,02	-	6,04	7,66
IV	2,24	1,44*	1,84	1,91	3,72	4,45	10,33	8,51	-	6,09	7,66
V	2,67	3,35*	2,10	1,95	4,57	4,63	10,80	5,74	6,02	5,02	7,47
VI	3,18	2,65*	2,26	2,55	5,12	5,39	11,96	4,97	4,35	3,41	7,50
VII	3,01	2,35*	2,07	2,27	5,84	5,47	10,97	4,77	3,23	3,32	7,65
VIII	2,33	2,19*	1,66	1,78	4,61	4,55	5,46	2,95	2,73	3,00	7,66
IX	1,84	1,13	1,53	1,56	3,96	4,03	4,98	4,22	3,36	3,86	7,58
X	1,61	0,96	1,43	1,39	3,51	3,94	5,28	4,71	5,07	3,34	7,50
XI	1,52	0,96	1,40	1,32	3,30	3,68	6,98	5,79	-	3,85	7,50
XII	1,54	0,92	1,44	1,31	3,22	3,81	8,64	6,98	-	6,33	7,66
2014 I-XII	2,22	1,34	1,75	1,80	4,06	4,46	8,91	6,09	4,13	4,81	7,63
Wskaźnik zmian w %											
XII 2014 XI 2014	101	96	103	99	98	104	124	121	x	164	102
XII 2014 XII 2013	71	62	85	74	90	88	102	101	x	133	96

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2013 XI	5,69	15,30	8,34	9,46	8,46	10,30	3,90	6,28	9,31	4,29
XII	5,68	15,20	8,50	9,52	8,46	10,40	3,90	6,18	9,11	4,27
2013 I-XII	5,55	14,89	8,31	9,45	8,42	10,34	3,89	6,17	9,16	4,29
2014 I	5,83	15,55	8,52	9,52	8,42	10,50	3,88	6,25	9,20	4,24
II	5,79	15,40	8,52	9,54	8,44	10,40	3,89	6,25	9,34	4,28
III	5,90	15,55	8,52	9,46	8,34	10,45	3,88	6,28	9,29	4,27
IV	5,74	15,40	8,58	9,46	8,24	10,45	3,88	6,15	9,00	4,26
V	5,86	15,45	8,60	9,42	8,28	10,40	3,88	6,23	9,06	4,24
VI	5,90	15,50	8,60	9,44	8,34	10,35	3,88	6,28	9,09	4,21
VII	5,92	15,50	8,58	9,38	8,34	10,35	3,88	6,30	9,14	4,24
VIII	5,94	15,40	8,48	9,32	8,36	10,25	3,87	6,28	9,11	4,19
IX	5,91	15,20	8,58	9,44	8,48	10,30	3,88	6,30	9,18	4,13
X	5,89	15,00	8,60	9,34	8,54	10,30	3,87	6,30	9,20	4,13
XI	5,82	14,90	8,54	9,40	8,46	10,30	3,83	6,35	9,14	4,14
XII	5,72	14,90	8,66	9,34	8,44	10,35	3,81	6,15	8,89	4,14
2013 I-XII	5,86	15,30	8,56	9,42	8,40	10,35	3,87	6,25	9,14	4,20
Wskaźnik zmian w %										
XII 2014 XI 2014	98	100	101	99	100	100	101	97	97	100
XII 2014 XII 2013	101	98	102	98	100	100	99	100	98	97

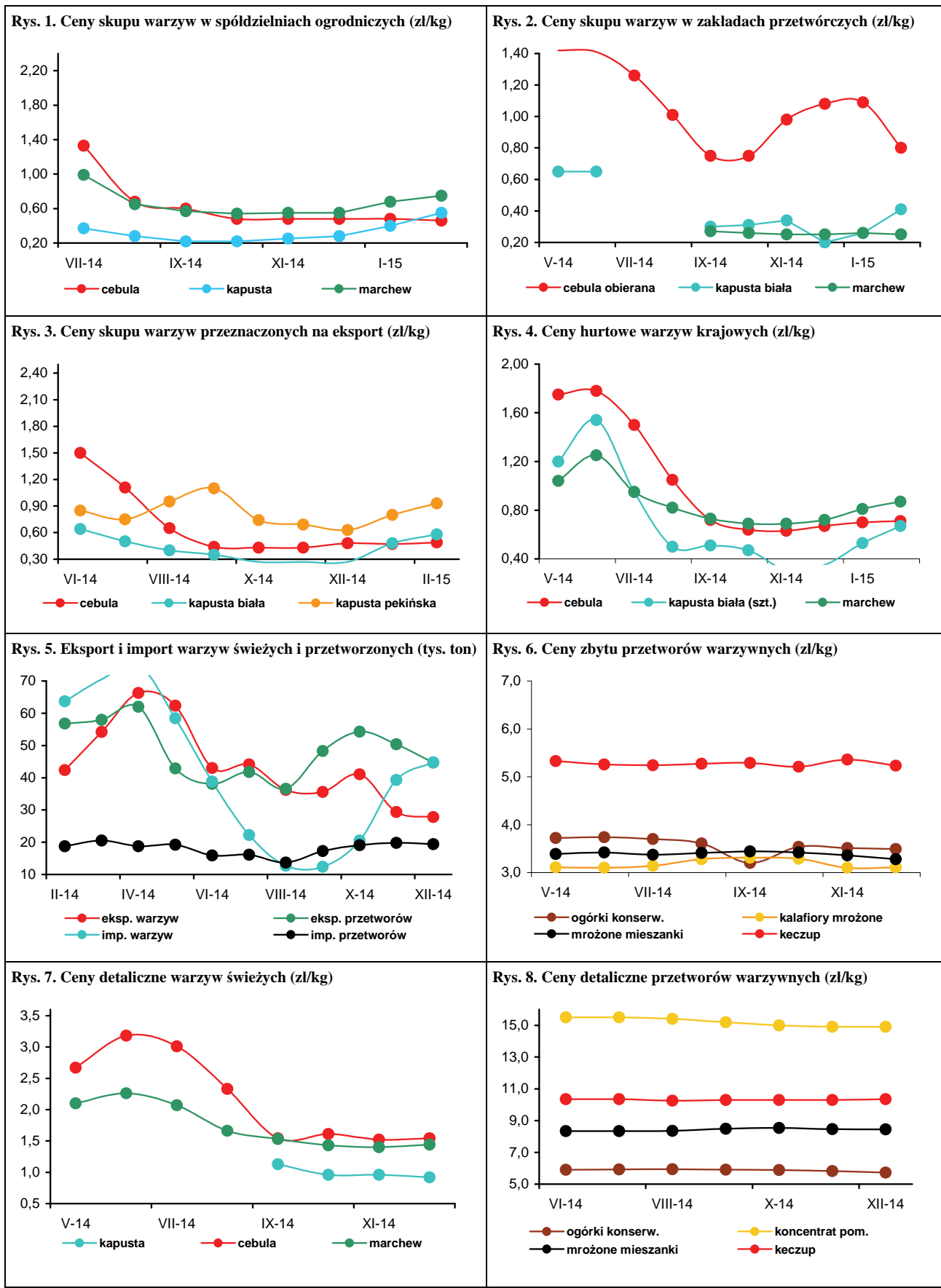
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2013 V	64	69	51	48	52	49
VI	68	72	55	44	48	52
VII	64	79	52	42	45	48
VIII	68	81	51	38	42	45
IX	72	89	55	39	-	-
X	77	77	47	31	-	-
XI	76	82	48	39	-	-
XII	77	86	49	44	-	-
I	79	86	51	38	-	-
2014 II	85	79	48	38	-	-
III	87	82	41	38	-	-
IV	86	79	38	35	-	-
V	88	84	36	36	55	49
VI	89	91	35	32	49	55
VII	72	69	44	45	43	46
VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Großhandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

Irena Strojewska

W lutym 2015 r. w relacji do lutego poprzedniego roku ceny jabłek na rynkach hurtowych były niższe o 36%, w firmach eksportujących o 42%, w spółdzielniach ogrodniczych o 46%, a w zakładach przetwórczych o 29%. Gruszki potaniały na rynku hurtowym o 9%, a podrożały w skupie na eksport (o 22%). Na rynkach hurtowych wyższe o 15% były ceny bananów. Potaniały natomiast pomarańcze (o 10%) oraz mandarynki, cytryny

i winogrona (po 7%). W lutym 2015 r. w porównaniu do stycznia 2015 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych i w spółdzielniach ogrodniczych wzrosły o 3%, a oferowane przez firmy eksportujące o 13%. Nie zmieniły się ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa. Ceny gruszek zwiększyły się w hurcie o 2%, w skupie na eksport o 11% oraz w spółdzielniach ogrodniczych o 16%. Na rynkach hurtowych podrożały banany (o 16%), a także mandarynki (o 4%). Potaniały natomiast winogrona (o 4%), cytryny (o 2%) i pomarańcze (o 1%).

W grudniu 2014 r. w relacji do grudnia 2013 r. jabłka potaniały o 27,7%, owoce pestkowe o 19,8%, a owoce mrożone o 1,8%. Wzrosły ceny owoców jagodowych (o 17,4%), a także owoców suszonych i orzechów (o 4,3%). Nie zmieniły się ceny bananów oraz owoców cytrusowych.

W całym 2014 r. w relacji do 2013 r. średnie roczne ceny detaliczne owoców świeżych spadły o 4,1%, a przetworów owocowych wzrosły o 1,5%, przy obniżeniu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 0,9%. Jabłka potaniały o 11,0%, owoce pestkowe o 8,0%, owoce jagodowe o 2,4%, a owoce cytrusowe o 2,4%. Wzrosły ceny owoców suszonych, orzechów i nasion (o 5,7%) oraz bananów (o 2,1%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w grudniu 2014 r. w relacji do grudnia 2013 r. była większa o 25%. Produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych wzrosła o 28%, wytwarzanych z jabłek o 26%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych zwiększyła się o 23%. Większa o 73% była produkcja soków zagęszczonych. Zwiększyła się także produkcja owoców mrożonych (o 3%) oraz dżemów (o 3%). Mniejsza o 30% była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. W grudniu 2014 r., w porównaniu do poprzedniego miesiąca, nie zmieniła się produkcja

pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych. Zmalała natomiast o 48% produkcja soków zagęszczonych, o 13% kompotów i owoców pasteryzowanych, o 9% dżemów oraz o 2% owoców mrożonych. W 2014 r. łączna produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do 2013 r. o 20% do 581,8 tys. ton. Produkcja soków z jabłek zwiększyła się o 38%, pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 20%, a soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych o 6%. Wzrosła także o 6% produkcja soków zagęszczonych. Mniejsza była natomiast produkcja owoców mrożonych (o 5%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 4%) oraz dżemów (o 3%). Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w 2014 r. były niższe niż w 2013 r. o 4%, a pitnych soków pomarańczowych wzrosły o 2%. Geny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek i z truskawek zwiększyły się odpowiednio o 3% i 1%.

Wolumen eksportu przetworów owocowych w grudniu 2014 r., w relacji do grudnia 2013 r. był większy o 30%, a owoców świeżych mniejszy o 28%. O zmniejszeniu eksportu owoców świeżych zadecydował spadek zagranicznej sprzedaży jabłek (o 23%) i gruszek (o 61%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 94%). W wyniku spadku cen eksportowych owoców i ich przetworów wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców świeżych zmniejszyły się bardziej niż ich wolumen (o 42% do 31,5 mln euro), a przetworów owocowych wzrosły mniej niż wielkość sprzedaży (o 5% do 75,5 mln euro).

Import owoców świeżych zmalał ilościowo o 15% do 126,7 tys. ton, głównie w wyniku mniejszych zakupów owoców cytrusowych (o 21%). Przywóz owocowych przetworów zwiększył się o 16%, o czym zadecydował większy import zagęszczonego soku pomarańczowego (o 28%), a także mrożonych owoców (o 18%). Zmniejszył się jedynie import owoców suszonych (o 13%) i owoców w puszkach (o 9%). Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami pogłębiło się z 25,7 mln euro do 38,5 mln euro. W 2014 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 102,4 mln euro, w porównaniu do 332,3 mln euro w roku poprzedni. Wartość eksportu zmniejszyła się o 12% (do 1 681,2 mln euro), a importu pozostała na zbliżonym poziomie 1 578,8 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2013 I-XII	1,54	2,21	4,42	3,02	2,83	2,19	2,16
2014 I	1,23	2,37	-	-	-	-	-
II	1,39	-	-	-	-	-	-
III	1,32	-	-	-	-	-	-
IV	1,37	-	-	-	-	-	-
V	1,36	-	6,79	-	-	-	-
VI	1,34	-	3,18	-	-	-	-
VII	1,34	-	3,5	2,39	4,69	2,36	1,74
VIII	1,12	2,27	-	2,00	4,85	1,53	1,04
IX	0,99	1,66	-	-	-	-	1,15
X	0,71	2,10	-	-	-	-	1,62
XI	0,73	2,28	-	-	-	-	-
XII	0,77	2,41	-	-	-	-	-
2014 I-XII	1,13	1,91	3,34	2,2	4,77	1,91	1,39
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2015</u> <u>I 2015</u>	103	116	x	x	x	x	x
<u>II 2015</u> <u>II 2014</u>	54	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2013 I-XII	0,39	3,03^a	1,80^a	1,70^a	1,47^a	4,46^a	1,62^a	2,42^a	1,79^a	0,95^a
2014 I	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,30	2,77	1,51	1,50	0,65	5,51	-	-	-	-
VII	-	2,58	-	1,46	0,60	4,26	-	1,18	0,94	-
VIII	0,20	-	-	-	-	4,02	1,25	1,54	1,30	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	5,26	1,40	-	-	0,70
X	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70
XI	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 I-XII	0,28	2,68	1,51	1,48	0,63	4,76	1,33	1,36	1,12	0,68
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2015</u> <u>I 2015</u>	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2015</u> <u>II 2014</u>	71	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jablka deserowe	Gala (70 mm++)	Golden Delicious (70 mm++)	Idared (70 mm++)	Jonagold (70 mm++)	Jonagored (70 mm++)	Szampion (70 mm++)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2013 I-XII	1,31	1,83	1,79	1,25	1,28	1,30	1,27	2,41	2,15	3,83	4,40	1,64
2014 I ^a	1,17	2,10	1,80	0,99	1,15	1,15	1,24	1,92	2,03	-	-	-
II ^a	1,19	1,97	1,76	1,13	1,15	1,15	1,24	2,01	2,25	-	-	-
III ^a	1,11	1,79	1,65	1,02	1,04	1,04	1,12	2,04	2,18	-	-	-
IV ^a	1,15	1,83	1,65	1,09	1,06	1,07	1,14	2,23	2,23	-	-	-
V ^a	1,19	1,80	1,68	1,11	1,11	1,13	1,18	-	-	-	-	-
VI	1,15	1,80	1,61	1,03	1,04	1,09	1,15	-	-	2,92	5,50	-
VI ^a	1,14	1,80	1,60	1,08	1,05	1,08	1,13	-	-	5,25	4,00	-
VIII	0,90	-	-	0,97	-	-	-	1,40	-	10,50	-	0,82
IX	0,55	0,90	0,85	-	0,51	0,55	0,60	1,33	1,50	-	-	0,99
X	0,52	0,85	0,80	0,40	0,46	0,47	0,47	1,42	1,50	-	-	1,20
XI	0,52	0,94	0,80	0,40	0,45	0,45	0,47	1,69	1,70	-	-	-
XII	0,58	1,04	0,87	0,50	0,54	0,55	0,54	2,16	2,09	-	-	-
2014 I-XII	0,93	1,53	1,37	0,88	0,87	0,88	0,93	1,80	1,94	6,22	4,75	1,00
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>II 2015</u> I 2015	113	108	102	126	113	122	118	111	109	x	x	x
<u>II 2015</u> II 2014	58	61	57	56	53	58	54	122	107	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2013 XII	9 336	10 400	22 300	14 595	12 122	2 877	6 139
2013 I-XII	94 438	109 574	278 857	296 363	368 528	46 332	64 678
2014 I	6 929	8 608	24 383	10 980	12 814	3 885	5 210
II	10 281	8 059	24 311	11 321	14 212	3 657	5 487
III	12 222	9 283	28 251	11 848	16 268	3 512	5 758
IV	11 732	12 346	25 646	11 586	11 902	4 103	5 845
V	9 974	9 816	25 336	13 757	13 159	4 044	5 387
VI	11 115	9 111	22 702	12 840	85 612	4 087	4 506
VII	9 984	7 079	38 244	21 687	96 253	3 582	5 906
VIII	12 780	10 496	29 255	30 288	36 652	3 660	4 513
IX	8 240	7 258	30 998	44 472	24 461	4 192	4 450
X	12 880	9 123	30 240	72 828	14 255	4 190	5 410
XI	12 446	11 650	28 389	48 489	12 703	3 249	4 987
XII	11 808	13 360	27 416	25 224	12 464	2 959	4 320
2014 I-XII	130 391	116 189	335 171	315 320	350 755	45 120	61 779
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2014</u> XI 2014	95	115	97	52	98	91	87
<u>XII 2014</u> XII 2013	126	128	123	173	103	103	70

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013										2014*										<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u> (%)
	2013		2013		2013		2013		2013		2014*		2014*		2014*		2014*				
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII					
Owoce świeże	103 242	117 095	1 515 250	145 642	162 018	155 054	183 938	158 276	119 111	86 670	45 779	39 680	61 632	91 081	84 831	1 333 712	72				
Jablka	76 712	81 692	1 230 449	120 449	143 417	140 766	172 894	146 181	86 684	40 578	11 814	18 249	45 700	72 432	62 903	1 062 068	77				
Gruszki	7 188	5 507	41 957	4 760	4 053	3 462	2 904	1 671	415	416	1 295	4 860	5 674	4 311	2 146	35 969	39				
Truskawki	162	95	14 332	269	205	377	440	929	14 000	2 450	871	85	128	133	92	19 978	97				
Sliwki	78	35	8 380	10	10	34	93	8	118	1 427	4 559	5 136	841	78	4	12 320	12				
Maliny	600	362	16 221	248	427	181	144	55	839	5 337	5 097	3 517	1 187	355	364	17 750	101				
Wiśnie	26	-	11 410	65	34	78	6	1	734	7 074	391	20	22	-	-	8 426	29				
Przetwory owocowe	76 025	55 719	837 093	64 092	60 473	71 328	68 228	68 137	67 071	74 922	71 257	73 636	85 261	87 456	72 197	864 057	130				
Zagęszczony sok jabłkowy	23 230	14 497	263 456	16 898	13 430	18 019	17 952	21 520	17 150	16 640	19 812	19 989	35 333	36 060	28 164	260 967	194				
Truskawki w puszkach	564	492	7 131	506	572	621	637	341	760	693	493	501	618	624	477	6 842	97				
Wiśnie w puszkach	178	262	4 487	298	363	593	554	322	377	536	640	514	507	349	401	5 453	153				
Dżemy	2 663	2 240	29 807	2 025	2 198	2 798	2 767	2 744	2 472	3 354	2 809	3 201	2 804	2 632	2 534	32 338	113				
Mrożonki	24 046	18 920	310 174	25 412	26 348	29 139	25 944	25 217	28 342	29 711	26 535	30 078	27 092	24 396	19 698	317 911	104				
Owoce świeże	45 347	54 221	727 881	58 549	64 314	59 981	68 757	62 056	59 980	63 348	43 500	29 596	24 643	30 976	31 532	597 234	58				
Jablka	23 706	27 769	446 607	39 738	49 006	47 966	58 691	50 898	29 657	14 535	3 803	4 627	10 022	16 109	15 307	340 357	55				
Gruszki	4 014	3 274	27 012	2 941	2 451	1 987	1 770	1 148	330	280	462	1 597	2 109	1 716	872	17 663	27				
Truskawki	198	135	19 307	301	350	481	648	1 204	12 712	2 477	1 336	222	144	107	68	20 052	50				
Sliwki	66	29	5 624	8	11	28	154	15	94	1 087	2 253	1 966	426	51	14	6 107	50				
Maliny	1 342	856	23 933	595	948	357	342	135	1 567	6 909	6 197	5 101	2 272	649	798	25 871	93				
Wiśnie	17	1	10 179	60	37	79	6	1	733	4 694	221	25	14	-	-	5 869	33				
Przetwory owocowe	95 424	72 036	1 179 141	87 997	79 538	91 642	88 074	87 271	84 595	95 842	95 368	100 688	101 578	95 867	75 540	1 083 999	105				
Zagęszczony sok jabłkowy	30 232	18 481	362 987	21 949	17 336	22 362	21 946	25 816	20 613	20 013	22 314	20 496	29 993	29 100	24 272	276 209	131				
Truskawki w puszkach	817	796	11 763	745	869	972	958	489	912	983	727	718	795	948	669	9 783	84				
Wiśnie w puszkach	269	385	6 343	436	514	800	651	449	508	623	786	638	623	457	540	7 026	140				
Dżemy	4 693	3 645	49 071	4 149	3 747	4 280	4 325	4 201	3 917	5 289	4 560	5 582	4 914	3 993	4 027	52 984	110				
Mrożonki	31 507	24 856	416 442	33 909	34 734	37 820	33 622	32 616	32 909	36 192	35 252	39 129	34 870	30 680	24 464	406 197	98				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013			2014*												XII 2014 XII 2013 (%)	
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	
Owoce świeże	119 244	148 708	1 361 078	125 210	115 768	103 628	97 149	103 287	108 722	138 166	129 402	82 634	89 236	106 444	126 706	1 326 351	85
Banany	27 335	22 459	299 745	29 130	30 767	26 674	26 818	34 009	23 897	21 249	24 720	18 771	22 546	30 303	24 984	313 869	111
Owoce cytrusowe	52 941	99 334	489 822	71 825	61 886	49 819	39 405	23 487	14 624	12 621	10 654	12 400	24 822	44 847	78 777	445 167	79
Brzoskwinie i nekt.	261	30	97 050	77	6	53	78	5 106	21 397	38 523	34 262	12 796	795	89	51	113 233	172
Winnogrona	14 096	6 187	114 237	4 499	4 407	4 269	6 088	6 218	3 655	6 964	13 730	14 173	16 750	8 786	3 852	93 391	62
Arbuzy	371	302	110 262	375	270	990	2 442	11 430	26 610	39 442	28 091	3 832	459	133	142	114 216	47
Jabłka	1 713	711	42 332	430	1 012	1 580	2 009	1 772	2 427	3 083	1 196	2 979	1 781	669	887	19 826	125
Przetwory razem	32 063	35 446	364 191	29 885	31 945	33 807	30 429	30 004	22 298	22 646	22 894	27 015	29 946	29 721	41 258	351 849	116
Soki zagęszczone	15 503	19 095	182 317	16 986	17 654	18 628	15 331	16 531	9 566	7 633	9 093	11 924	13 257	13 477	25 541	175 621	134
-sok pomarańczowy	2 907	2 932	29 948	2 361	1 999	2 867	2 954	2 908	2 587	2 363	2 301	2 359	3 366	2 943	3 763	32 769	128
Mrożonki	2 870	2 772	44 239	2 719	3 091	3 490	3 066	3 558	2 530	4 543	4 766	4 695	3 460	2 719	3 266	41 905	118
Susze	2 287	1 470	17 117	1 413	1 243	1 077	882	1 028	879	1 200	1 026	1 370	1 522	1 378	1 276	14 293	87
Dżemy	628	599	7 815	631	674	796	892	632	856	863	680	794	763	628	720	8 930	120
Przetwory puszkow.	10 540	11 260	110 420	7 925	8 953	9 499	10 155	8 201	8 308	8 319	7 251	8 039	10 746	11 328	10 261	108 987	91
-ananasy	1 835	2 798	20 215	1 297	1 248	1 642	1 464	1 353	850	1 529	962	1 061	1 759	1 396	1 450	16 009	52
-brzoskwinie	2 968	3 218	25 174	1 160	1 522	2 414	3 013	1 320	1 106	1 001	1 323	1 826	2 778	3 605	3 376	24 443	105
Owoce świeże	92 118	110 308	1 060 704	96 555	90 882	91 921	88 498	94 906	87 258	88 406	85 293	74 335	84 570	91 453	99 982	1 074 060	91
Banany	15 890	13 989	186 331	18 756	19 971	19 924	20 855	22 874	14 526	12 759	15 329	13 052	16 006	19 523	16 060	209 634	115
Owoce cytrusowe	31 773	58 409	323 645	42 981	36 975	29 671	22 787	17 544	12 421	12 415	13 318	13 807	20 118	28 557	46 533	297 127	80
Brzoskwinie i nekt.	150	34	78 504	98	12	125	131	5 362	18 260	23 334	18 817	8 298	644	73	49	75 203	144
Winnogrona	12 795	8 028	122 824	7 337	7 101	7 630	9 232	8 190	4 262	8 798	12 297	11 868	14 626	11 321	7 011	109 673	87
Arbuzy	302	241	30 699	303	274	821	1 910	5 141	8 923	6 949	4 423	718	258	157	156	30 034	65
Jabłka	704	606	16 762	441	852	1 303	1 737	1 606	1 869	1 728	725	673	707	467	484	12 592	80
Przetwory razem	46 435	41 604	514 033	40 081	39 592	43 737	42 698	41 498	37 821	37 171	38 134	43 264	48 858	46 376	45 542	504 773	109
Soki zagęszczone	16 278	14 830	181 749	12 830	12 227	15 029	15 431	15 492	12 207	10 282	10 313	11 475	14 137	12 906	15 871	158 201	107
-sok pomarańczowy	4 903	5 102	50 435	4 132	3 536	4 900	5 100	4 602	4 240	4 084	4 050	4 154	6 026	5 266	6 787	56 877	133
Mrożonki	4 763	4 636	72 922	4 392	4 937	5 795	4 820	6 041	4 067	7 828	8 062	7 557	5 967	5 227	5 392	70 086	116
Susze	5 366	3 964	40 891	3 939	3 408	3 269	2 553	3 044	2 457	3 448	3 073	4 575	6 132	5 236	4 931	46 065	124
Dżemy	1 109	1 224	14 973	1 171	1 102	1 437	1 387	1 300	1 345	1 296	1 091	1 104	1 409	1 282	1 187	15 111	97
Przetwory puszkow	18 565	16 463	199 566	17 368	17 410	17 719	18 340	15 480	17 473	14 127	15 431	18 188	20 703	21 383	17 807	211 429	108
-ananasy	1 517	2 522	17 023	1 161	1 036	1 407	1 273	1 305	726	1 259	948	965	1 575	1 341	1 419	14 414	56
-brzoskwinie	2 398	2 746	19 708	1 072	1 337	2 071	2 539	1 197	948	881	1 229	1 462	2 258	2 815	2 615	20 421	95

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2013 XII	0,34	0,59	1,42	0,67	2,36	2,99	1,33	0,96	1,27	1,62	1,47
2013 I-XII	0,36	0,64	1,35	0,48	1,48	0,89	1,41	1,16	1,38	1,65	1,41
2014 I	0,33	0,62	1,12	0,99	2,40	0,91	1,27	0,94	1,30	1,47	1,47
II	0,34	0,60	1,71	0,65	2,22	1,06	1,28	0,94	1,29	1,52	1,42
III	0,34	0,57	1,28	0,65	1,98	1,01	1,30	0,95	1,24	1,57	1,35
IV	0,34	0,61	1,47	-	2,38	0,99	1,29	0,97	1,22	1,50	1,18
V	0,35	0,69	1,30	0,68	2,46	1,08	1,28	0,95	1,20	1,43	1,39
VI	0,34	0,80	0,91	0,65	1,87	1,00	1,03	0,93	1,20	1,20	1,35
VII	0,36	0,67	1,01	0,41	1,29	0,66	1,22	0,83	1,20	1,42	1,16
VIII	0,32	0,36	1,54	0,83	1,22	0,57	1,27	0,83	1,13	1,47	1,23
IX	0,25	0,33	2,63	0,47	1,45	1,24	1,23	0,92	1,03	1,43	1,24
X	0,22	0,37	1,13	0,45	1,91	0,62	1,22	0,88	0,85	1,29	1,23
XI	0,22	0,40	0,80	0,56	1,83	-	1,20	0,81	0,81	1,52	1,31
XII	0,24	0,41	0,74	0,54	2,19	3,35	1,24	0,76	0,86	1,40	1,35
2014 I-XII	0,32	0,49	1,00	0,47	1,46	0,70	1,22	0,90	1,06	1,43	1,29
Wskaźniki zmian cen (%)											
XII 2014 XI 2014	109	103	93	96	120	x	103	94	106	92	103
XII 2014 XII 2013	71	69	52	81	93	112	93	79	68	86	92

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
II	1,70	1,68	1,69	1,72	1,69	3,07	-	-	-	-	4,25	4,49	4,52	4,06	10,45
III	1,68	1,66	1,69	1,69	1,66	2,80	-	-	-	-	4,61	4,39	4,84	4,01	11,60
IV	1,75	1,73	1,76	1,76	1,79	3,05	-	-	-	-	4,87	4,49	5,01	3,98	11,55
V	1,81	1,76	1,89	1,84	1,86	3,83	8,81	-	-	-	4,40	5,83	4,90	3,82	10,57
VI	1,77	1,74	1,78	1,79	1,80	4,19	3,24	-	7,99	-	4,05	6,71	6,72	3,92	10,92
VII	1,69	1,68	1,73	1,76	1,75	3,63	6,11	3,67	8,32	3,55	3,70	7,24	5,36	3,96	7,84
VIII	1,97	-	-	-	-	3,94	7,38	3,46	10,50	2,38	3,86	7,58	6,17	4,45	5,67
IX	1,19	1,16	1,18	1,25	1,20	2,63	8,33	-	-	1,38	4,31	11,28	5,71	4,18	4,78
X	1,12	1,14	1,16	1,19	1,15	2,46	9,88	-	-	1,89	4,38	6,87	6,53	4,23	4,66
XI	1,10	1,05	1,15	1,20	1,08	2,63	-	-	-	-	4,18	4,94	5,26	4,16	5,71
XII	1,04	1,03	1,06	1,10	1,05	2,77	-	-	-	-	4,09	4,47	3,77	3,70	7,85
2014 I-XII	1,54	1,48	1,52	1,53	1,52	3,16	7,29	3,57	8,94	2,30	4,22	6,08	5,29	4,05	8,39
2015 I	1,06	1,04	1,07	1,10	1,07	2,73	-	-	-	-	4,20	4,25	4,02	3,71	10,13
II	1,09	1,08	1,09	1,10	1,08	2,79	-	-	-	-	4,89	4,17	4,20	3,67	9,73
Wskaźniki zmian cen (%)															
II 2015 I 2015	103	104	102	100	101	102	x	x	x	x	116	98	104	99	96
II 2015 II 2014	64	65	64	64	64	91	x	x	x	x	115	93	93	90	93

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2013	XI	7,50	8,80	2,21	2,34
	XII	7,53	8,80	2,19	2,29
2013	I-XII	7,47	8,80	2,22	2,39
2014	I	7,73	9,00	2,16	2,39
	II	7,60	9,23	2,14	2,42
	III	7,70	9,10	2,15	2,40
	IV	7,70	9,13	2,13	2,37
	V	7,70	9,10	2,15	2,45
	VI	7,77	8,97	2,15	2,43
	VII	7,63	8,97	2,13	2,45
	VIII	7,83	8,83	2,12	2,44
	IX	7,87	8,87	2,11	2,48
	X	7,70	8,67	1,94	2,50
	XI	7,53	8,60	1,91	2,50
	XII	7,40	8,60	1,85	2,47
2014	I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		98	100	97	99
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		98	98	84	108

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące		Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2013	XI	2,66	4,72	-	-	-	-	7,50	4,60	5,42	6,16	5,80
	XII	2,67	5,06	-	-	-	-	9,01	4,83	4,70	5,90	4,93
2013	I-XII	2,95	6,72	6,40	20,95	9,78	15,71	10,57	4,95	5,38	6,80	6,83
2014	I	2,71	5,28	-	-	-	-	13,27	4,87	4,53	5,96	4,98
	II	2,77	5,53	-	-	-	-	13,42	4,89	4,50	5,92	5,34
	III	2,78	5,69	-	-	-	-	13,71	5,28	4,57	5,94	6,02
	IV	2,77	5,74	-	-	-	-	13,15	5,52	4,57	5,94	6,41
	V	2,93	6,50	-	25,21	12,38	-	11,96	5,33	4,75	7,11	6,36
	VI	3,03	6,70	10,23	12,62	5,24	-	11,03	5,03	4,92	7,82	7,22
	VII	3,17	6,35	5,54	11,89	8,25	15,94	10,24	4,63	5,16	8,33	7,26
	VIII	2,85	5,39	3,28	-	-	15,42	7,49	4,57	5,37	10,67	7,14
	IX	2,25	4,36	2,75	-	-	15,16	6,16	4,87	5,58	12,87	7,85
	X	2,00	4,11	3,87	-	-	-	6,54	5,07	5,58	8,16	7,54
	XI	1,96	4,35	-	-	-	-	8,40	5,00	4,96	6,82	5,92
	XII	1,95	4,56	-	-	-	-	11,25	4,84	4,49	6,05	4,80
2014	I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	7,75	10,55	4,99	4,92	7,63	6,40
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		99	105	x	x	x	x	134	97	91	89	81
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		73	90	x	x	x	x	125	100	96	103	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2013 XI	14,19	3,82	4,58	16,72	7,46	6,34
XII	14,25	3,79	4,51	16,74	7,40	6,21
2013 I-XII	14,20	3,80	4,56	16,80	7,43	6,39
2014 I	14,17	3,79	4,53	16,80	7,52	6,33
II	14,11	3,81	4,53	16,74	7,50	6,38
III	13,89	3,80	4,51	16,68	7,46	6,34
IV	13,89	3,81	4,46	16,46	7,38	6,24
V	13,94	3,81	4,47	16,60	7,40	6,31
VI	14,00	3,80	4,47	16,66	7,40	6,38
VII	14,00	3,83	4,47	16,62	7,36	6,45
VIII	13,89	3,80	4,47	16,32	7,34	6,38
IX	13,83	3,78	4,48	16,64	7,34	6,38
X	13,58	3,75	4,47	16,60	7,34	6,38
XI	13,36	3,72	4,44	16,56	7,32	6,36
XII	13,22	3,72	4,38	16,48	7,20	6,25
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
Wskaźniki zmian cen (%)						
XII 2014 XI 2014	99	100	99	100	98	98
XII 2014 XII 2013	93	98	97	98	97	101

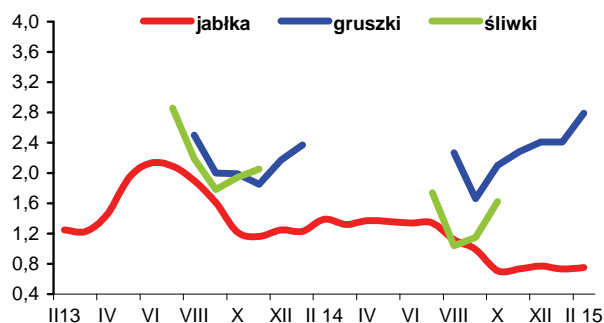
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

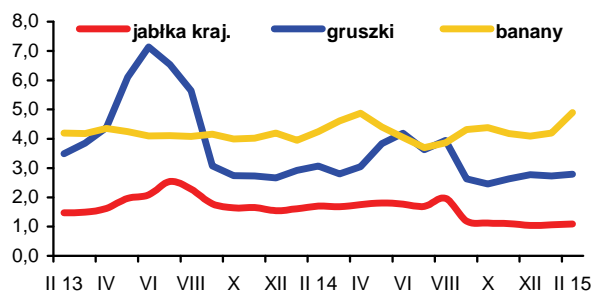
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2013 VII	-	84	63	54	49	49
VIII	93	87	-	55	48	46
IX	89	75	-	53	45	32
X	87	79	-	48	44	34
XI	88	66	-	49	46	-
XII	81	68	-	52	49	-
2014 I	89	72	-	55	53	-
II	77	79	-	59	52	-
III	82	65	-	55	48	-
IV	79	69	-	52	51	-
V	82	74	74	48	49	-
VI	78	69	67	45	46	35
VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

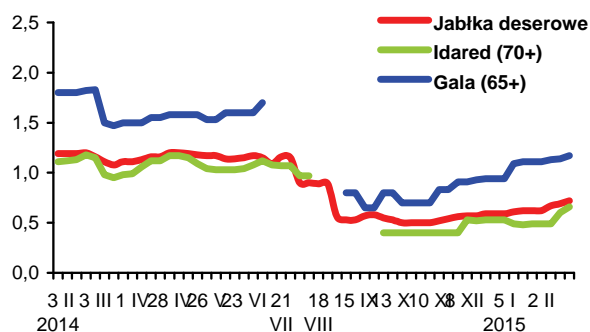
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2013 - 2015 r. (zł/kg)

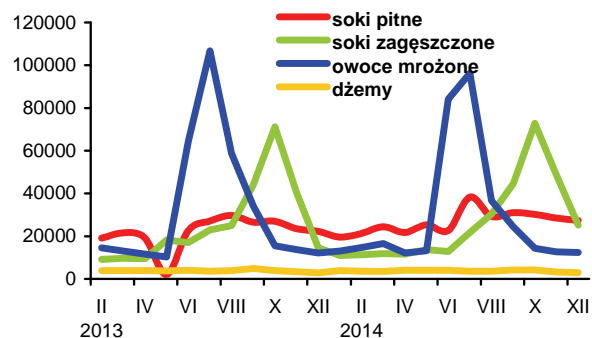
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2013 -2015 (zł/kg)

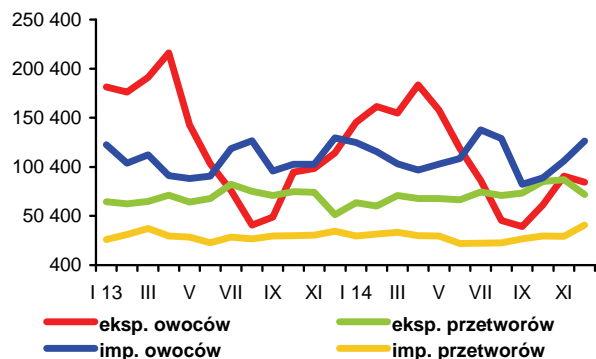
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od II 2014 r. do II 2015 r. (zł/kg)

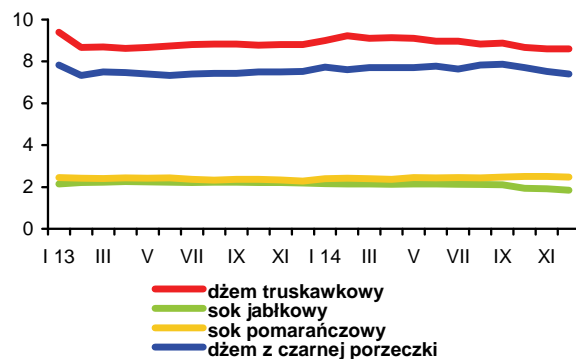
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2013 - 2014 r. (tony)

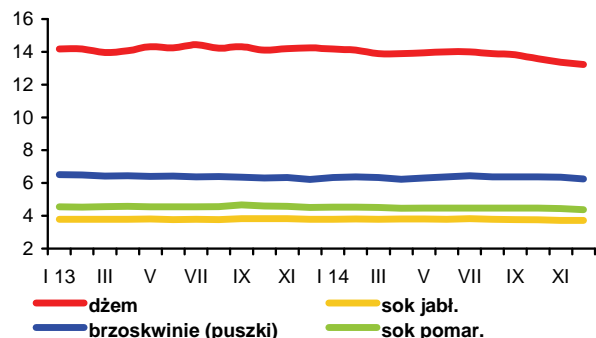
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2014 r. (tony)

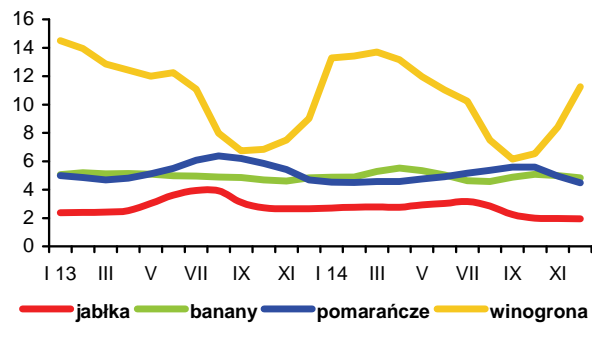
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2014 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2014 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2013 - 2014 r. (zł/kg)

W lutym odnotowano wyraźne wyższe ceny trwałych produktów mlecznych na rynkach europejskich (wg firmy CLAL i Komisji Europejskiej). Ceny masła na giełdach towarowych wzrosły do 3175 EUR/t, tj. o 10% w stosunku do stycznia. Chude mleko w proszku podrożało o 14% do 2084 EUR/t, a pełny proszek mleczny o 9% do 2539 EUR/t. Wzrosły również ceny sera Cheddar (o 4% do 3260 EUR/t), przy spadku cen serów typu Edam, Gouda (o 1-2% do 2670-2760 EUR/t). Artykuły mleczne podrożały także na giełdzie w Chicago oraz na giełdzie Fonterra w Oceanii.

Na rynku krajowym w styczniu kontynuowany był spadek cen skupu mleka i cen zbytu przetworów mlecznych. Za 1 hl mleka surowego płacono średnio 122,18 zł, tj. o 1,1% mniej niż w grudniu i o 20,5% mniej niż przed rokiem. W porównaniu z grudniem spadły również ceny jałówek 1-roczych, uzyskiwane przez rolników na targowiskach (o 1,7% do 2019 zł/szt.), przy nieznacznym wzroście cen krów mlecznych (o 0,2% do 3107 zł/szt.). W ciągu roku jałówki i krowy mleczne podrożały odpowiednio o 1,5 i 2,6%.

Obniżki cen zbytu przetworów mlecznych były głębsze. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, ceny produktów trwałych, tj. masła, mleka w proszku, mleka zagęszczonego i suszonej serwatki obniżyły się średnio o ok. 13% w stosunku do grudnia. Ceny serów i twarogów zmalały o 3,4%. Najmniej spadły ceny płynnych przetworów mlecznych, czyli mleka spożywczego, jogurtu naturalnego, kefiru oraz śmietany i śmietanki (przeciętnie o 1,5%). W lutym, pod wpływem podwyżek cen na światowym rynku mleka, wzrosły ceny zbytu masła w blokach i chudego mleka w proszku (o 3-4% w stosunku do stycznia). Nieznacznie podrożał również jogurt naturalny i twaróg. Inne przetwory mleczne potaniały, ale dynamika spadku cen była mniejsza niż w styczniu.

Skup mleka w styczniu wyniósł 824,6 mln l i był o 1,2% większy niż w grudniu i o 1,9% większy niż w styczniu 2014 r.

Wzrost dostaw surowca mlecznego w 2014 r. (o ponad 7% w stosunku do 2013 r.) umożliwił zakładom mleczarskim silne zwiększenie produkcji mleka w proszku, pod wpływem rosnącego popytu krajowego i wysokiej opłacalności eksportu w I połowie roku. Produkcja chudego i pełnego proszku mlecznego wzrosła odpowiednio o 67 i 22% w porównaniu z 2013 r. Zwiększono również produkcję śmietany (o 8%), masła i tłuszczów mlecznych (o 6%), mleka zagęszczonego (o 3%), twarogów (o 2%) i nieznacznie serów dojrzewających (o 0,2%), przy zmniejszeniu produkcji serów pleśniowych i proszkowanych (o 30%) oraz serów topionych (o 7%). Mniejsza była również produkcja serwatki (o 8%, w tym suszonej o 13%), mleka płynnego łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszego przerobu (o 6%), a także jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 3-4%).

Pogorszenie koniunktury na światowym rynku mleka w II półroczu 2014 r., skutkujące spadkiem cen uzyskiwanych w eksporcie, spowodowało, że dodatnie saldo handlu zagranicznego krajowej branży mleczarskiej było w tym okresie o 16% mniejsze niż w pierwszej połowie roku. Natomiast o 30% wzrosła ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych (w przeliczeniu na mleko surowe), o czym zdecydował mniejszy o 29% import, przy spadku eksportu o 6%.

W skali całego 2014 r. wyniki handlu zagranicznego wyraźnie poprawiły się w stosunku do 2013 r., na czym zaważyły

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

bardzo dobre wyniki I półroczu. Eksport przetworów mlecznych ilościowo zwiększył się o 25% do 2,80 mld l w ekwiwalencie mleka surowego i stanowił 27% skupu mleka, wobec 23% w 2013 r. Jego wartość wzrosła w mniejszym stopniu (o 11% do 1,90 mld EUR), co wynikało ze spadku cen eksportowych masła (o 9%), mleka płynnego i śmietany (o 8%), suszonej serwatki (o 7%) oraz serów i twarogów (o 3-4%). Wzrosły natomiast ceny uzyskiwane w eksporcie jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 8%), lodów (o 5%) i kazeiny (o 10%). Średnioroczna cena eksportowa mleka w proszku pozostała na poziomie 2013 r. O zwiększeniu eksportu zdecydował silny wzrost sprzedaży zagranicznej mleka w proszku (o 66%), którego udział w wartości eksportu przetworów mlecznych wzrósł z 15 do 23%. Zwiększono także eksport mleka płynnego i śmietany (o 27%), masła (o 9%), lodów (o 7%), suszonej serwatki (o 3%) oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 2%). Natomiast wyraźnie ograniczono sprzedaż zagraniczną kazeiny (o 21%). Zmniejszył się również eksport serów i twarogów (średnio o 1,5%, w tym serów dojrzewających i topionych o 5%), a ich udział w wartości wywozu artykułów mlecznych spadł z 40 do 35%. Znacznie, bo o ok. 40% zmalał eksport serów do Rosji, która przed wprowadzeniem embarga była dużym rynkiem zbytu, zwłaszcza serów podpuszczkowych dojrzewających.

Import w analizowanym okresie zwiększył się ilościowo o 22% do 1,49 mld l w ekwiwalencie surowca, a wartościowo o 12% do 784 mln EUR. Zwiększono przywóz wszystkich przetworów mlecznych, z wyjątkiem suszonej serwatki (spadek importu o 1%). Najsilniej wzrósł import mleka zagęszczonego i w proszku (o 33%), a także kazeiny, mleka płynnego i śmietany (o 17-19%). Import jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych wzrósł o 13%, lodów o 9%, serów i twarogów o 8%, a masła o 6%.

W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem w 2014 r. zwiększyła się do 1,31 mld l w ekwiwalencie mleka surowego, tj. o 29% w porównaniu z 2013 r. Dodatnie saldo obrotów wzrosło o 10% do rekordowego poziomu 1,12 mld EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2013 I-XII	9 643,0	135,64	.
2014 I-XII	10 273,6*	136,63*	.
2013 XII	786,5	153,93	155,26
2014 I	809,2	153,65	149,49
II	757,3	151,65	148,83
III	852,3	150,31	147,58
IV	850,0	145,47	141,59
V	932,7	139,89	137,78
VI	910,8	135,73	134,12
VII	932,1	133,97	132,77
VIII	912,5	128,17	126,48
IX	865,7	124,68	124,64
X	842,6	124,38	124,63
XI	778,8	124,47	124,76
XII	841,5	123,48	126,57
2015 I	824,6	122,18	122,15
Wskaźnik zmian w %			
<u>I 2015</u> XII 2014	101,2	98,9	96,5
<u>I 2015</u> I 2014	101,9	79,5	81,7

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * dane wstępne

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	172,5	405,2	312,9
2014^a I-XII	2 750,8	170,0	47,5	417,2	370,9	180,7	406,1	305,7
2013 ^a XI	223,1	6,0	3,3	33,0	25,9	13,1	34,5	25,3
XII	250,2	9,3	4,4	28,2	27,6	16,8	32,6	25,6
2014 ^a I	217,4	11,1	4,9	36,1	26,8	15,5	34,7	26,2
II	208,8	11,7	5,4	33,2	26,1	13,0	31,8	22,3
III	235,2	13,8	5,4	39,1	31,0	15,2	36,9	25,5
IV	231,6	16,0	4,0	36,3	32,4	14,5	36,6	24,3
V	237,5	17,8	4,1	39,2	36,5	15,1	35,2	26,3
VI	225,9	18,2	3,1	35,2	35,4	14,8	31,9	26,4
VII	234,1	16,9	3,4	36,7	34,5	15,9	32,4	29,2
VIII	232,9	14,4	4,3	34,5	29,6	14,7	31,5	25,7
IX	228,1	15,1	4,1	32,8	29,3	16,0	32,4	25,2
X	234,1	12,6	3,1	34,9	29,5	14,9	34,6	25,8
XI	235,4	10,0	2,5	31,4	29,6	15,3	35,6	21,5
XII	229,9	12,5	3,2	28,0	30,3	16,0	32,5	27,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>XII 2014</u> XI 2014	97,7	125,5	132,1	89,0	102,3	104,8	91,2	126,7
<u>XII 2014</u> XII 2013	91,9	134,2	73,1	99,2	109,6	95,5	99,4	106,2

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2013 XI	1,84	2,25	13,50	16,49	18,19	18,47	0,87	5,91	10,34	17,15
XII	1,88	2,24	13,87	16,51	18,46	18,77	0,87	5,90	10,42	17,41
2014 I	1,91	2,28	14,02	16,63	17,71	18,65	0,92	5,91	10,38	17,50
II	1,94	2,28	14,16	16,37	16,66	18,04	0,93	5,92	10,46	17,21
III	1,94	2,27	14,08	16,21	16,32	17,72	0,93	5,86	10,45	16,60
IV	1,95	2,23	13,13	15,60	16,09	17,54	0,93	5,81	10,36	15,52
V	1,95	2,18	12,35	15,00	15,20	17,21	0,93	5,80	10,36	14,54
VI	1,96	2,14	12,30	14,81	15,14	17,16	0,94	5,74	10,32	14,34
VII	1,97	2,12	12,30	14,60	15,27	17,16	0,98	5,72	10,34	14,47
VIII	1,98	2,11	11,71	14,24	15,02	16,95	0,97	5,71	10,36	14,35
IX	1,97	2,08	10,58	13,20	13,93	16,09	0,97	5,67	10,25	13,47
X	1,94	2,07	9,96	12,75	13,95	16,07	0,97	5,66	10,21	13,25
XI	1,94	2,05	9,59	12,41	14,29	16,09	0,96	5,62	10,19	13,27
XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I ^a	1,90	2,03	7,57	9,55	11,85	13,87	.	5,62	9,38	11,90
II ^a	1,90	1,99	8,00	9,44	12,77	14,06	.	5,61	9,29	12,11
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2014</u> XI 2014	99,5	99,5	93,2	98,3	99,6	98,8	100,0	99,5	99,5	98,9
<u>XII 2014</u> XII 2013	102,7	91,1	64,5	73,9	77,1	84,7	110,3	94,7	97,3	75,4

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 19-25 I i 16-22 II 2015 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2013 XI	2,74	2,91	15,77	3,37	4,70	0,72	1,25	1,73	14,01	22,59
XII	2,76	2,93	15,87	3,39	4,74	0,72	1,27	1,73	14,23	22,65
2014 I	2,81	2,98	16,09	3,38	4,76	0,73	1,27	1,75	14,26	23,15
II	2,84	3,01	16,17	3,35	4,75	0,73	1,28	1,75	14,28	23,35
III	2,82	3,05	16,50	3,36	4,74	0,73	1,26	1,75	14,30	23,30
IV	2,80	3,00	16,74	3,37	4,66	0,73	1,28	1,74	14,31	22,98
V	2,78	3,01	16,88	3,39	4,68	0,73	1,26	1,77	14,32	22,45
VI	2,79	3,03	16,85	3,36	4,60	0,73	1,25	1,75	14,31	21,99
VII	2,78	3,00	16,93	3,36	4,61	0,72	1,25	1,74	14,35	21,67
VIII	2,76	2,98	16,94	3,35	4,57	0,72	1,26	1,73	14,42	21,60
IX	2,76	2,95	16,84	3,37	4,49	0,73	1,26	1,71	14,42	21,32
X	2,74	2,94	16,83	3,39	4,49	0,73	1,25	1,72	14,41	20,92
XI	2,73	2,94	16,79	3,38	4,42	0,73	1,25	1,72	14,46	20,80
XII	2,71	2,95	16,80	3,38	4,37	0,73	1,25	1,71	14,28	20,42
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2014</u> XI 2014	99,3	100,3	100,1	100,0	98,9	100,0	100,0	99,4	98,8	98,2
<u>XII 2014</u> XII 2013	98,2	100,7	105,9	99,7	92,2	101,4	98,4	98,8	100,4	90,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

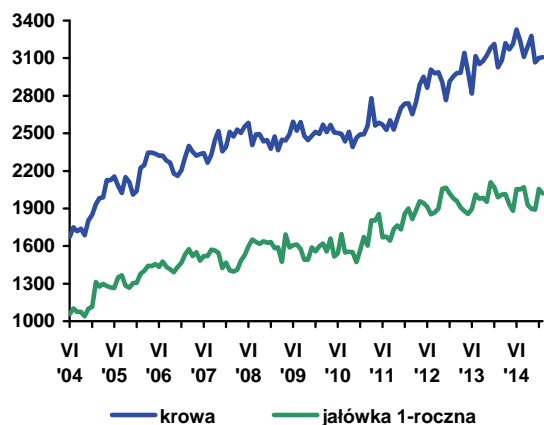
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	94,6	207,6	32,5	300,6	107,9	84,2	60,9	13,6	166,0	30,4
2014 I-XII	157,4	204,6	35,4	381,2	110,0	112,0	66,0	14,4	194,0	34,2
2013 XI	7,9	17,3	2,3	29,0	9,3	7,0	5,7	1,5	12,8	2,5
XII	6,3	15,3	1,8	21,2	7,5	12,1	5,0	1,3	16,9	2,2
2014 I	9,5	16,7	2,8	22,4	10,0	13,4	5,8	1,0	14,3	2,8
II	14,0	16,8	3,6	23,8	9,3	11,8	5,6	1,1	13,4	2,5
III	12,3	18,1	3,6	28,2	9,5	14,3	4,7	2,1	14,3	2,6
IV	17,7	18,7	3,4	27,0	9,0	13,1	6,0	1,1	16,2	2,9
V	15,3	16,5	3,8	29,5	9,0	12,2	5,1	0,9	18,2	2,7
VI	15,2	17,9	3,5	30,0	9,0	8,9	4,9	0,9	17,3	2,9
VII	17,5	20,9	2,6	31,5	9,2	6,7	5,8	1,2	17,7	2,6
VIII	10,0	16,0	2,6	30,8	8,6	6,6	5,0	1,1	19,1	2,8
IX	11,3	17,3	2,7	44,9	9,1	5,0	4,6	1,2	13,8	2,8
X	14,2	15,8	2,6	47,2	9,8	6,0	5,9	1,4	14,3	3,3
XI	13,3	14,3	2,0	37,7	8,8	5,7	6,3	1,5	15,4	3,2
XII	7,1	15,7	2,3	28,2	8,6	8,3	6,4	1,1	20,0	2,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>XII 2014</u> XI 2014	53,0	109,9	111,8	74,7	97,5	144,6	101,5	77,6	130,1	89,7
<u>XII 2014</u> XII 2013	112,5	102,7	127,3	132,8	115,5	68,4	129,1	85,3	118,6	133,0

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

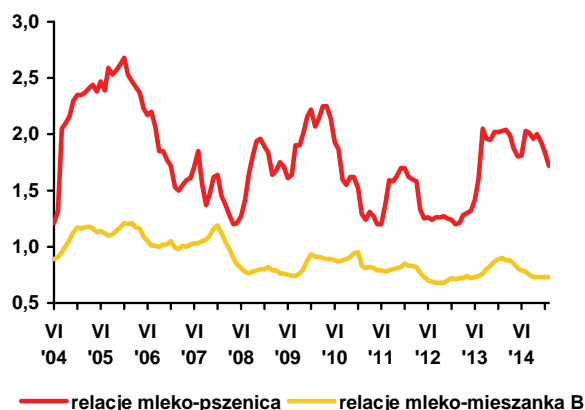
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	2 778	3 332	3 770	760	1 108	1 838	3 627	4 384	636	1 404
2014 I-XII	2 778	3 211	3 426	700	1 200	1 814	3 750	3 987	476	1 546
2013 XI	3 033	3 580	4 204	740	1 046	2 033	3 881	4 566	692	1 470
XII	3 167	3 542	4 242	751	1 136	1 617	3 974	4 516	727	1 628
2014 I	3 195	3 492	4 092	755	1 224	1 659	3 886	4 699	655	1 689
II	3 188	3 444	3 776	813	1 178	1 836	3 699	4 525	529	1 687
III	3 211	3 496	3 534	788	1 201	1 561	4 049	4 065	543	1 602
IV	3 224	3 317	3 478	795	1 173	1 432	3 539	4 123	474	1 554
V	3 040	3 195	3 272	794	1 203	1 562	3 712	4 122	407	1 506
VI	2 954	3 053	3 331	782	1 186	1 980	3 655	3 972	502	1 575
VII	2 794	3 162	3 470	776	1 214	1 930	3 795	3 905	525	1 596
VIII	2 786	3 194	3 355	689	1 213	2 221	3 755	4 108	414	1 508
IX	2 403	3 038	3 057	562	1 195	2 228	3 814	3 736	450	1 490
X	2 129	3 040	3 139	600	1 202	2 325	3 772	3 672	375	1 426
XI	1 890	3 008	3 183	588	1 212	2 419	3 658	3 616	409	1 464
XII	2 099	3 035	3 207	663	1 202	1 811	3 733	3 579	468	1 516
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2014</u> XI 2014	111,1	100,9	100,8	112,8	99,2	74,9	102,1	99,0	114,4	103,6
<u>XII 2014</u> XII 2013	66,3	85,7	75,6	88,3	105,8	112,0	93,9	79,3	64,4	93,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

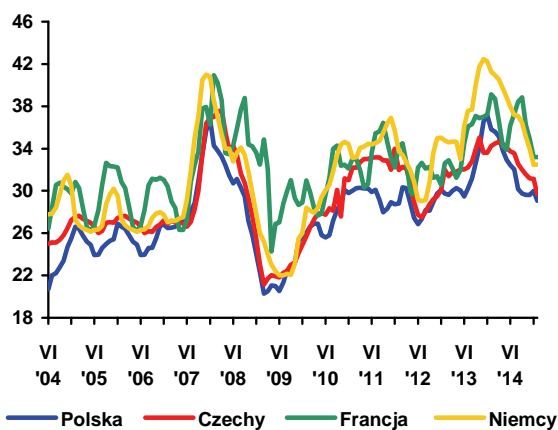
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

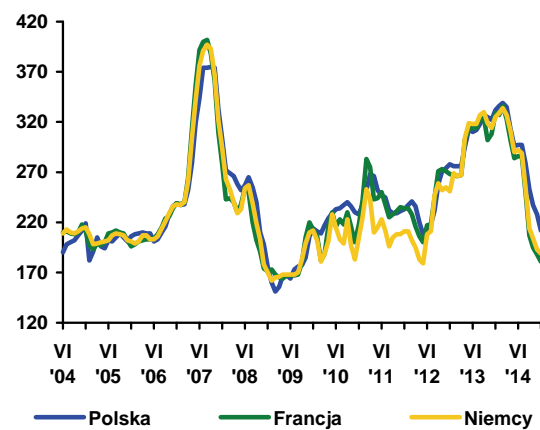
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

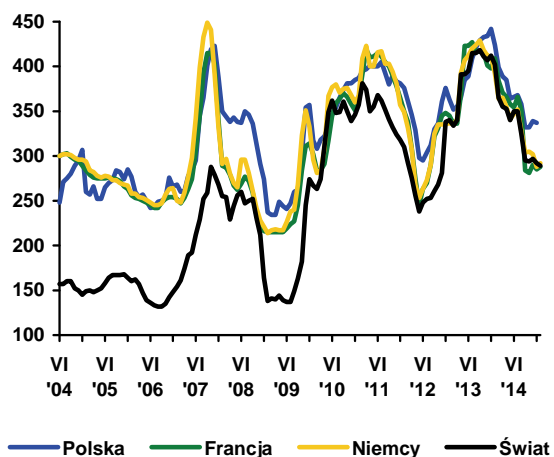
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

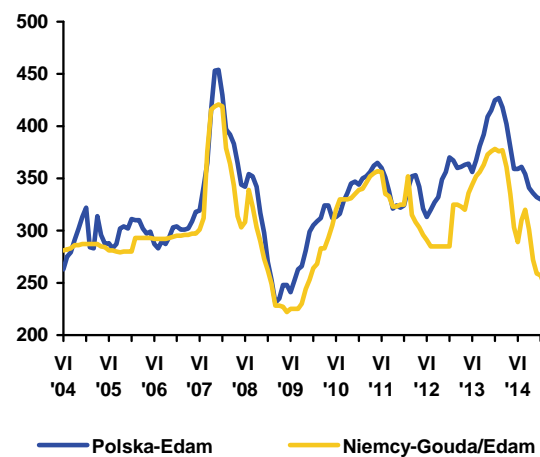
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

W okresie od listopada 2014 r. do stycznia 2015 r. ceny skupu bydła rosły i w styczniu 2015 r. były o 4% wyższe niż przed miesiącem, ale o 3% niższe niż przed rokiem. Wzrostowi cen skupu bydła towarzyszył 3% spadek cen skupu trzody chlewnej i 2% zmniejszenie cen skupu drobiu. Cena skupu jednego kilograma żywca wołowego w styczniu 2015 r. stanowiła równowartość 1,48 kg żywca wieprzowego i 1,53 kg żywca drobiowego.

Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w trzecim tygodniu lutego 2015 r. w północnym makroregionie kraju, gdzie zakłady mięsne wciąż kupowały bydło po cenach niższych niż w pozostałych regionach Polski, także ceny sprzedaży ćwierci wołowych z byków były najniższe, zaś z krów rzeźnych najwyższe. W Polsce centralnej ceny te były najwyższe.

Rośnie zainteresowanie produkcją wysokiej jakości o czym świadczy wzrost pogłowia młodego bydła. W grudniu 2014 r. pogłowia bydła ogółem w porównaniu z grudniem 2013 r. wzrosło o 1,1% do prawie 5,7 mln sztuk na skutek zwiększenia liczebności pogłowia młodego bydła (w wieku 1-2 lata) o 3,8% do ponad 1,4 mln sztuk oraz cieląt o 1,3% do ponad 1,4 mln szt. Pogłowia bydła dorosłego spadło o 0,2% (do 2,8 mln szt.), w tym krów o 1,2% (do 2,4 mln szt.).

W styczniu 2015 r. skup żywca wołowego wyniósł 28,4 tys. ton w. z. i był większy w porównaniu do grudnia 2014 r. o około 3,3%. W przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 13,9 tys. ton mięsa wołowego wbc, tj. o 7% mniej niż przed miesiącem i o 2% mniej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w 2014 r. był podobny jak w roku poprzednim (335,1 tys. ton). Było to wypadkową zmniejszenia eksportu mięsa wołowego świeżego i schłodzonego o ok. 6% (do 218,4 tys. ton), bydła żywego o ok. 20% (do 20,2 tys. ton)

oraz wzrostu eksportu mięsa mrożonego o ok. 23% (do 70,9 tys. ton), konserw wołowych o ok. 4% (do 19,5 tys. ton), a także mięsa solonego, wędzonego i suszonego z 0,6 do 6,1 tys. ton. O ok. 21% zmniejszyła się liczba wyeksportowanych sztuk bydła, o czym zdecydowało przede wszystkim zmniejszenie o ok. 33% liczby wyeksportowanych cieląt. Spadek wywozu cieląt spowodowany był między innymi obniżeniem ich średniej ceny o ok. 3,7% do 182 EUR/szt. W eksporcie nadal dominowało mięso wołowe schłodzone i mrożone z 86% udziałem w strukturze ilościowej. Głównymi rynkami zbytu polskiego bydła były Włochy (50,6 tys. sztuk), Holandia (46,6 tys. sztuk), Hiszpania (23,4 tys. sztuk) a mięsa mrożonego i chłodzonego Włochy (65,1 tys. ton), Niemcy (45,1 tys. ton), Holandia (34,2 tys. ton), Hiszpania (22,3 tys. ton) i Francja (16,6 tys. ton).

Łączny import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w 2014 r. wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim o ok. 18% do 43,5 tys. ton wagi produktu, co stanowiło 13% eksportu produktów wołowych. Było to uwarunkowane przede wszystkim 18% zwiększeniem importu żywca wołowego (do 27,1 tys. ton). Głównym rynkiem zaopatrzenia w bydło żywe, podobnie jak przed rokiem, były Litwa (27,5 tys. szt.) i Słowacja (22,7 tys. szt.). Przywóz wołowiny wzrósł o ok. 21% do 14,5 tys. ton, pod wpływem większego o ok. 38% importu wołowiny świeżej i schłodzonej, przy mniejszym o 15% (3,4 tys. ton) przywozie wołowiny mrożonej. Największymi dostawcami wołowiny chłodzonej i mrożonej były: Niemcy (3,8 tys. ton), Irlandia (2,9 tys. ton), Słowacja (1,8 tys. ton), Wielka Brytania (1,5 tys. ton) i Czechy (1,5 tys. ton). Znaczny wzrost importu produktów wołowych skutkowało obniżeniem dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego o 6% do ok. 930 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2013	I-XII	645,5	334,5	25,3	290,0	36,9	22,8	12,0
2014	I-XII	486,8	335,1	20,2	289,2	43,5	27,1	14,5
2014	I	23,4	24,3	2,1	20,6	4,0	2,8	1,0
	II	24,4	25,2	1,5	22,2	4,0	2,8	1,1
	III	26,3	28,9	1,5	25,6	3,7	2,2	1,4
	IV	28,5	27,7	1,6	23,7	3,7	2,3	1,2
	V	29,0	33,2	2,1	28,5	3,5	2,3	1,0
	VI	25,9	30,1	1,5	26,4	3,0	1,9	1,0
	VII	27,9	28,4	1,8	24,6	3,1	2,0	1,0
	VIII	25,1	26,0	1,6	22,2	2,9	1,5	1,3
	IX	30,6	29,2	1,8	25,2	3,9	2,5	1,2
	X	32,0	31,5	2,0	27,2	3,6	2,4	1,0
	XI	28,0	26,6	1,5	22,9	4,1	2,7	1,2
	XII	27,5	23,9	1,2	20,3	3,9	1,7	2,0
2015	I	28,4	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	121,4	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	103,3	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne i 2014 r. dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2013	XI	6,04	10,04	25,78	26,58	4,26	4,40
	XII	6,10	9,69	25,63	26,40	4,20	4,33
2014	I	6,17	9,51	25,33	26,37	4,11	4,27
	II	6,12	9,46	25,23	26,31	4,12	4,30
	III	6,00	9,65	25,11	26,22	4,19	4,37
	IV	6,11	9,70	25,17	26,26	4,12	4,30
	V	6,05	9,90	25,11	26,32	4,15	4,35
	VI	5,99	9,70	25,10	26,18	4,19	4,37
	VII	5,89	9,68	25,13	26,24	4,27	4,46
	VIII	5,99	9,55	25,09	26,22	4,19	4,38
	IX	5,85	9,38	25,02	26,19	4,28	4,48
	X	5,62	9,40	24,93	26,10	4,44	4,64
	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
2015	I	5,99	-	-	-	-	-
w % ceny	sprzed roku	97,1	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	104,2	-	-	-	-	-

* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

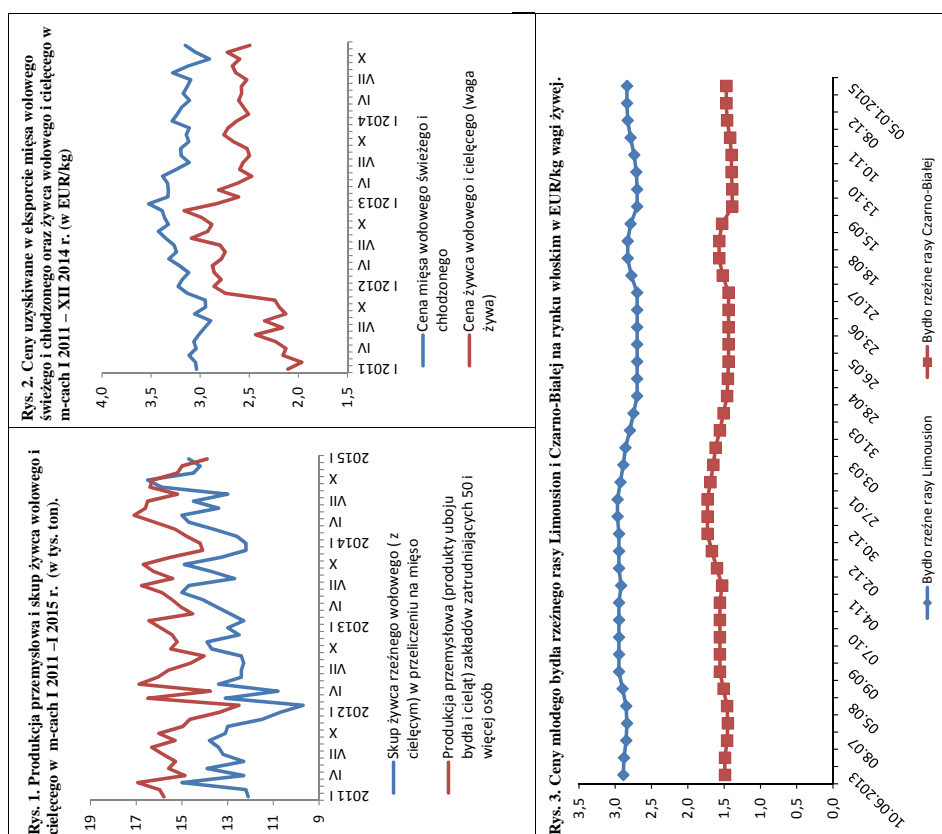
Wyszczególnienie	VI 2014	VII 2014	VIII 2014	IX 2014	X 2014	XI 2014	XII 2014	I 2014	II 2014
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,91	5,78	5,81	5,80	5,48	5,66	5,79	5,90	6,24
Byki do 2 lat	6,51	6,44	6,56	6,63	6,37	6,58	6,66	6,84	7,06
Krowy	4,73	4,59	4,56	4,51	4,12	4,18	4,27	4,44	4,78
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,05	11,19	10,78	10,48	10,66	10,38	10,37	10,65	10,46
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	11872	11755	12096	12216	11732	12278	12358	12558	12643
ćwierci z krów rzeźnych	9778	9381	9290	9245	8763	8862	9173	9222	9765
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła męskiego:									
UE	370,87	363,46	369,97	373,30	365,76	369,52	375,40	383,14	390,45
Polska	302,90	300,17	300,69	302,66	294,81	296,37	302,20	305,69	321,53

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Tab. 4. Pogłowie bydła (w tys. szt.)

Rok	ogółem	cielęta do 1 r.	młode bydło 1-2 lat	bydło > 2 lat	w tym krowy
VI 2012	5776,8	1468,8	1343,9	2964,1	2578,0
XII 2012	5520,3	1387,9	1323,8	2808,6	2468,7
VI 2013	5860,8	1586,1	1422,4	2852,3	2526,4
XII 2013	5595,5	1416,2	1369,4	2810,0	2441,9
VI 2014	5920,4	1608,5	1432,9	2879,0	2479,1
XII 2014	5659,3	1434,2	1421,9	2803,2	2411,7

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, CMAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), FAMMU.

Według nieostatecznych danych spisu przeprowadzonego przez GUS, pogłowie trzody chlewnej na początku grudnia 2014 r. liczyło 11 240 tys. sztuk i było większe aniżeli w analogicznym okresie 2013 r. o 2,2%. Jest to trzecie kolejne badanie, którego wyniki charakteryzują się wzrostową tendencją pogłowia, chociaż wyraźnie spowolnioną w stosunku do lipca 2014 r., kiedy roczna stopa wzrostu pogłowia wyniosła 5%. Bezpośrednią przyczyną osłabienia tendencji jest spadek pogłowia prosiąt o 2,7%. Zrekompensował go z nadwyżką wzrost pogłowia warchlaków o 2% oraz tuczników o wadze 50 kg i więcej, których liczebność wzrosła o 6,8%. Wzrost tej najliczniejszej grupy pogłowia jest rezultatem coraz większego importu świń.

Spadek krajowej produkcji prosiąt jest uzasadniony pogorszeniem się ekonomicznych warunków chowu. Rok 2014 charakteryzował się systematycznie pogłębiającym się spadkiem cen skupu trzody.

W I kwartale w wyniku rosyjskiego embarga cena skupu trzody była o 8% niższa aniżeli przed rokiem.

W II kwartale spadek cen osłabł do 4%, ale w III i w IV kwartale nasilił się odpowiednio do 13 i 20%. Spadek cen zbóż był znacznie mniejszy niż spadek cen trzody, co wyraziło się pogorszeniem relacji cen trzoda:pasze, a więc opłacalności chowu.

W grudniu 2014 r. cena skupu trzody wyniosła 4,16 zł/kg, w styczniu 2015 r. 4,05 zł/kg, a w lutym 4,40 zł/kg. W tym ostatnim miesiącu cena była zbliżona do przejściowo wyjątkowo niskiej ceny skupu w lutym poprzedniego roku, po którym absolutny poziom cen podniósł się i w kwietniu 2014 r. wyniósł 5,02 zł/kg, a w okresie letnim 5,20-5,30 zł/kg w.ż. Spadek cen skupu przyczynia się do pogorszenia opłacalności chowu. W ostatnich miesiącach była ona tak wąska, że rodzi obawy o załamanie wzrostowego trendu pogłowia, jeśli w najbliższych miesiącach nie ulegnie poprawie w wyniku wzrostu cen skupu trzody lub spadku cen zbóż.

Spadek cen trzody wystąpił też w Unii Europejskiej. Cena trzody kl. E w UE-28 wyniosła w styczniu 129,83 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 135,70 EUR. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 19% i 12%. W październiku 2014 r. Komisja Europejska przewidywała, że w I kwartale 2015 r. przeciętna cena trzody

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

klasy E wyniesie 138,76 EUR/100 kg wagi poubojowej. Gdyby prognoza ta miała się sprawdzić, to w marcu przeciętna cena trzody kl. E w UE-28 powinna wynieść około 145 EUR/100 kg, co by oznaczało jej spadek w stosunku do roku poprzedniego o około 6%. Przy kursie złotego względem euro takim jak w lutym, a więc 4,18, cena trzody w marcu mogłaby zawierać się w przedziale 4,70-4,80 zł/kg. W tej sytuacji cena trzody w Polsce byłaby zbliżona do ceny ubiegłorocznej.

Komisja Europejska przewiduje też, że w II kwartale cena trzody kl. E może wynieść 145,85 EUR/100 kg wagi poubojowej. Byłby to poziom o 12% niższy od ceny sprzed roku. Dla Polski oznaczałoby to cenę około 4,70 zł/kg i spadek w stosunku do roku poprzedniego o około 8%. W marcu ceny tak w Unii Europejskiej jak i w Polsce mogą być jednak wyższe ze względu na zatwierdzone w dniu 24 lutego br. dopłaty do prywatnego magazynowania wieprzowiny. Dopłaty te mają wynieść 210-305 EUR/tonę, a programem mają być objęte półtusze i niektóre elementy wieprzowe, jak szynki, boczki, łopatki, schaby i karkówki. Pozwoli to na czasowe wycofanie z rynku części produkcji i wzrost cen.

Niskie ceny skupu trzody w ubiegłym roku zaowocowały spadkiem cen detalicznych co prawdopodobnie umożliwiło wzrost spożycia wieprzowiny. W grudniu 2014 r. ceny detaliczne wieprzowiny były niższe aniżeli w grudniu 2013 r. o 7,5%.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton		
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b			
2013	IV	91,9	106,3	59,6	119,7	47,2	109,5	12,4	
	V	89,6	95,8	57,5	113,0	53,9	114,2	3,6	
	VI	81,0	98,3	62,4	137,7	51,2	98,8	11,2	
	VII	89,4	108,6	66,0	118,1	54,2	102,1	11,8	
	VIII	84,4	98,9	67,0	110,4	52,5	87,4	14,5	
	IX	87,2	107,5	60,8	108,6	52,4	108,1	8,4	
	X	96,7	99,2	72,6	114,0	58,5	111,0	14,1	
	XI	90,6	99,4	68,8	113,3	53,9	109,1	14,9	
	XII	91,8	100,7	64,7	122,8	52,6	113,1	12,1	
	2014	I	94,2	97,4	66,8	114,6	53,0	111,8	13,8
		II	83,7	97,5	50,8	91,5	45,1	103,2	5,7
		III	107,7	115,2	49,9	83,3	55,8	94,1	-5,9
IV		114,4	124,6	56,3	94,5	57,7	122,2	-1,4	
V		91,4	102,0	61,9	107,7	49,4	91,7	12,5	
VI		95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4	
VII		105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3	
VIII		102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7	
IX		116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2	
X		120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1	
XI		112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9	
XII		119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4	
2015	I	116,7	123,9	x	x	x	x	x	

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2013	VII	5,80	7,7	6,4	155,04	3,7	275,58	2,1	166
	VIII	5,97	9,2	7,5	152,59	3,9	275,00	2,2	167
	IX	5,96	8,9	7,5	149,58	4,0	274,39	2,2	177
	X	5,73	8,7	6,9	146,97	3,9	273,90	2,1	175
	XI	5,47	8,3	6,6	144,96	3,8	273,14	2,0	172
	XII	5,28	7,8	6,3	144,50	3,7	273,31	1,9	169
2014	I	5,06	7,4	5,9	143,59	3,5	273,11	1,9	170
	II	4,60	6,8	5,3	143,56	3,2	272,53	1,7	167
	III	4,73	7,0	5,4	143,27	3,3	271,81	1,7	160
	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154
2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2013 VII	7,60	14,06	20,01	12,80	15,47	24,09	15,85	110,0	120,4	123,8
VIII	7,82	14,28	20,20	12,95	15,62	24,18	15,93	109,4	119,7	123,0
IX	7,81	14,44	20,43	13,08	16,06	24,36	16,08	111,2	119,2	122,9
X	7,51	14,27	20,47	13,05	15,73	24,62	16,11	110,2	120,3	123,4
XI	7,17	14,06	20,49	13,03	15,57	24,50	15,97	110,7	119,6	122,6
XII	6,92	14,04	20,44	12,99	15,51	24,51	15,72	110,5	119,9	121,0
2014 I	6,63	13,83	20,39	12,92	15,43	24,49	15,90	111,6	120,1	123,1
II	6,03	13,31	20,23	12,83	15,01	24,47	15,83	112,8	121,0	123,4
III	6,20	13,10	20,13	12,79	14,53	24,49	15,84	110,9	121,7	123,8
IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0

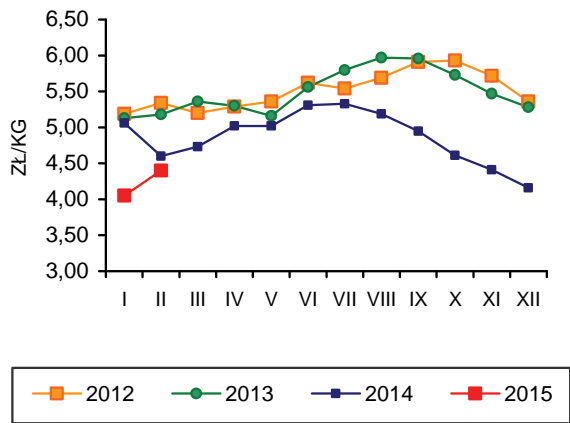
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

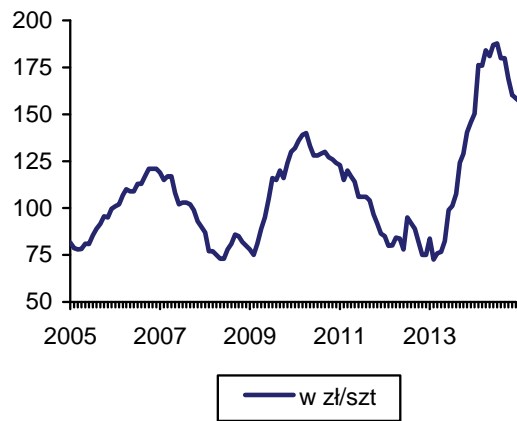
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2013 I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4
IX	191,04	187,49	185,86	169,39	98,1	101,1	110,7
X	180,44	181,19	177,27	166,78	100,4	102,2	108,6
XI	171,55	169,44	168,18	162,94	98,8	100,7	104,0
XII	170,13	168,41	170,18	158,40	99,0	99,0	106,3
2014 I	159,69	159,53	159,78	151,40	99,9	99,8	105,4
II	154,69	149,20	155,26	147,95	96,5	96,1	100,8
III	153,65	149,30	156,28	143,22	97,2	95,5	104,2
IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4
V	163,90	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5
VI	170,88	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8
VII	169,51	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4
VIII	164,80	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3
IX	161,48	158,52	164,75	150,14	98,2	96,2	105,6
X	143,49	144,97	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1
XI	140,85	140,37	143,08	135,56	99,7	98,1	103,5
XII	134,80	129,68	135,83	134,91	96,2	95,5	96,1
2015 I	129,83	126,20	132,22	122,98	97,2	95,4	102,6
II	135,70	138,30	142,20	122,00	101,9	97,3	113,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

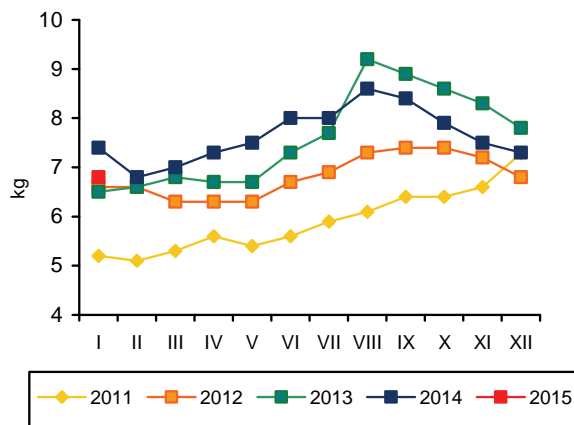
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

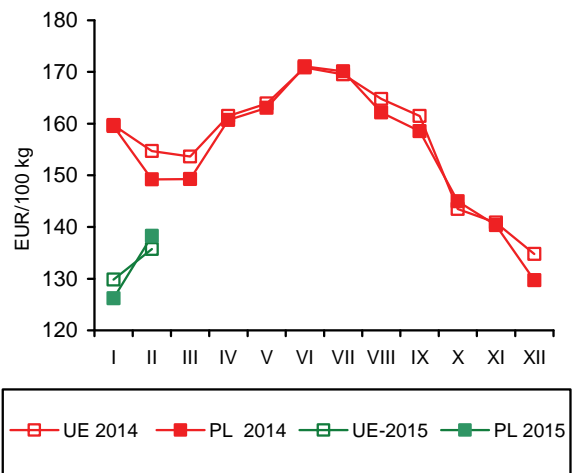
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

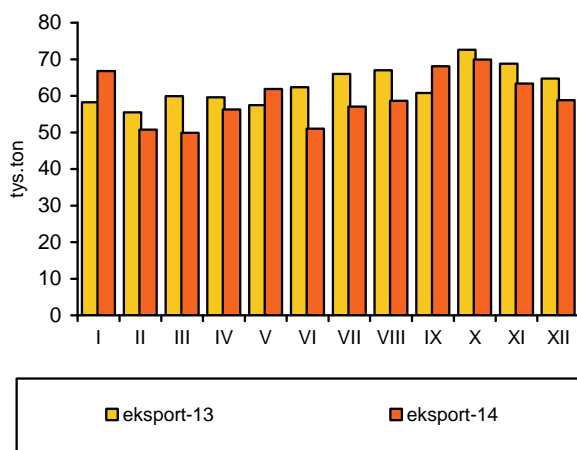
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

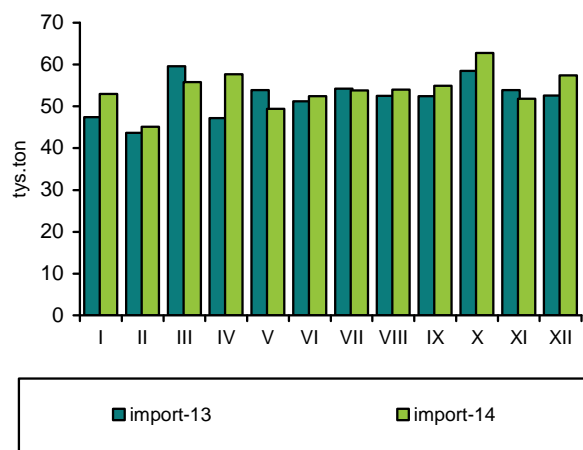
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Duże i średnie zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w styczniu 2015 r. ok. 174 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 11,5% więcej niż przed miesiącem i o 7,4% więcej niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa tego mięsa w dużych zakładach (zatrudniających co najmniej 250 pracowników) zwiększyła się w styczniu br. o ok. 12 tys. ton w porównaniu z 2014 rokiem.

Według nieostatecznych danych, w 2014 r. sprzedano za granicę o 24,3%, tj. o ok. 138 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim a eksport stanowił 36,7% przemysłowej produkcji drobiu. Import mięsa drobiowego obniżył się o 5,9%, tj. o ok. 2,3 tys. ton. Mimo wielu niekorzystnych zjawisk, jakie zaistniały na rynku w 2014 r., znacząco poprawiło się dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem w ujęciu ilościowym, a znaczenie sprzedaży zagranicznej jako głównego czynnika rozwoju produkcji, wzrosło.

Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt brojlerów podrożały w styczniu 2015 r. w relacji miesiąc do miesiąca o 2,2%, a dla indyków o 3,6%. Jednak w relacji do stycznia 2014 r. były one niższe o 3,9%. Przeciętna cena skupu kurcząt w lutym 2015 r. wyniosła 3,45 zł/kg i była o 7,3% niższa niż dwanaście miesięcy wcześniej. Za indyki rzeźne płacono 6,02 zł/kg, tj. o 5,4% więcej niż przed rokiem. Na początku bieżącego roku relacja cen żywiec/pasza wyniosła na rynku kurcząt 2,60 wobec 2,57 przed rokiem, a na rynku indyków 4,00 wobec 4,37. Opłacalność produkcji kurcząt rzeźnych poprawiła się, natomiast indyków pogorszyła, choć nadal była bardzo wysoka. Udział ceny skupu kurcząt w cenie zbytu tuszki obniżył się w lutym br. do 53% wobec 57,4% przed rokiem. Zmniejszył się też udział ceny skupu w cenie detalicznej tuszki z 51,5% do 50%. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez zakłady przemysłowe za tuszki kurcząt były w lutym 2015 r. o 0,5% wyższe a indyków o 2,7% wyższe niż w roku poprzednim. Średnioroczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w 2014 r. była o 2,8% niższa niż w roku poprzednim.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim poprawiły się. W styczniu 2015 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 54% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 47%. Przeciętna unijna cena sprzedaży kurcząt obniżyła się w tym czasie o 3,6%, podczas gdy cena polska o 8,3%. Spadek cen sprzedaży drobiu notowano we wszystkich obserwowanych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Ich dynamika była najsilniejsza w Polsce i na Węgrzech a najniższa w Niemczech, Czechach i Holandii.

Brak danych o konsumpcji bezpośredniej mięsa drobiowego w czwartym kwartale 2014 r. W pierwszym półroczu konsumpcja tego mięsa w gospodarstwach domowych wzrosła o ok. 1%, a wędlin obniżyła się o 2,6% w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego roku. W trzecim kwartale spożycie mięsa drobiowego zwiększyło się w porównaniu z 2013 rokiem o 1,4%, natomiast konsumpcja wędlin utrzymała się na takim samym poziomie jak przed rokiem. W okresie trzech kwartałów 2014 r. łącznie bezpośrednie spożycie mięsa drobiowego wzrosło tylko o 1,1% mimo spadku cen detalicznych o 2,8%, a konsumpcja wędlin drobiowych obniżyła się nawet o 1,7%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
I	111,0	133,0	146,0	162,0	174,0
II	101,0	122,0	131,0	142,0	
III	110,0	136,0	148,0	157,0	
IV	116,0	126,0	157,0	169,0	
V	116,0	137,0	151,0	163,0	
VI	118,0	137,0	144,0	145,0	
VII	112,0	132,0	157,0	169,0	
VIII	114,0	139,0	151,0	154,0	
IX	116,0	134,0	150,0	171,0	
X	128,0	156,0	175,0	179,0	
XI	127,0	142,0	162,0	163,0	
XII	127,0	133,0	155,0	156,0	
RAZEM	1396,0	1627,0	1827,0	1930,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2013	2014	2013	2014
I	3891	3608	45841	54126
II	3603	2666	43155	51192
III	4100	3056	48769	56110
IV	3577	2788	50005	58158
V	2897	3378	48230	61662
VI	2654	2969	45957	55591
VII	2676	3087	47790	59640
VIII	3172	3102	42630	52602
IX	4167	3406	47005	63526
X	3813	3739	57095	73800
XI	2985	2910	53390	65489
XII	2199	2684	40647	57037
RAZEM	39734	37393	570514	708933

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	1357	1304	3,49	3,39	6,41	6,55	7,20	-
II	1351		3,72	3,45	6,48	6,51	7,31	-
III	1373		3,70		6,73		7,47	
IV	1379		3,64		6,77		7,32	
V	1370		3,69		6,72		7,31	
VI	1377		3,89		6,79		7,63	
VII	1365		3,93		6,72		7,66	
VIII	1335		3,91		6,85		7,75	
IX	1314		3,72		6,39		7,39	
X	1279		3,57		6,76		7,15	
XI	1280		3,47		6,60		6,91	
XII	1276		3,49		6,67		6,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1630	1433	1377	5,57	5,78	6,02	8,39	8,84	8,85
II	1621	1434		5,72	5,71	6,02	8,77	8,51	8,74
III	1630	1451		5,69	5,68		9,42	8,60	
IV	1622	1442		5,71	5,72		8,46	9,57	
V	1588	1443		5,71	5,86		8,49	8,70	
VI	1565	1448		5,99	6,01		9,20	8,83	
VII	1569	1451		6,17	5,94		8,75	8,78	
VIII	1549	1410		6,22	6,00		8,68	8,89	
IX	1497	1416		6,24	6,04		9,17	8,83	
X	1437	1336		6,38	6,03		9,18	8,80	
XI	1423	1319		6,13	6,10		9,20	9,26	
XII	1410	1329		6,09	6,06		9,47	9,56	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,97	235,00	203,00	195,55	200,86
IX	144,27	265,97	194,63	168,49	235,00	203,00	186,78	197,62
X	128,01	266,00	195,25	169,45	233,26	201,48	182,01	191,62
XI	121,20	266,00	187,02	166,61	225,00	197,60	172,82	187,84
XII	130,40	266,00	182,96	166,12	225,00	198,71	169,58	189,83
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,50
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,90
2015 I	119,60	260,00	178,30	154,90	210,00	196,00	164,60	184,70

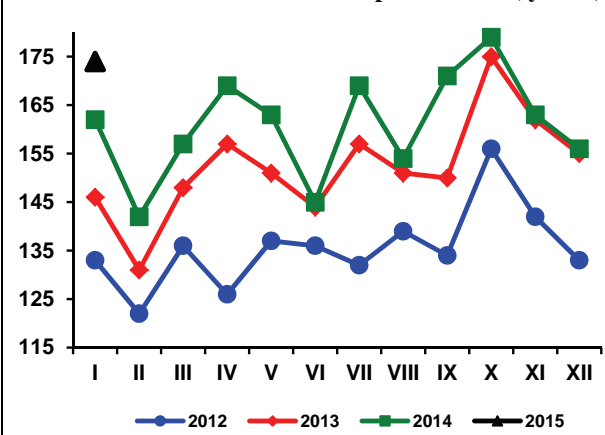
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

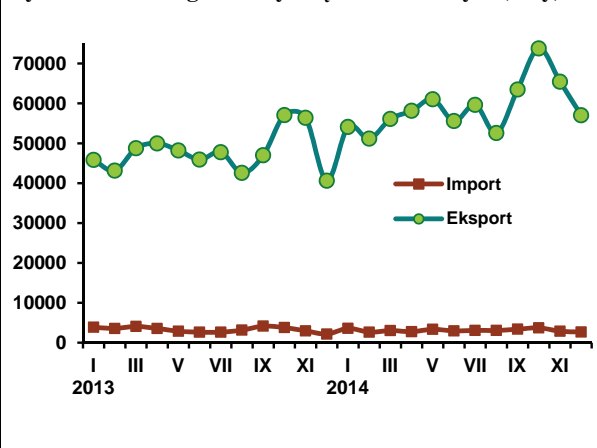
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1,50	1,53	1,49	0,21	0,20	0,20
II	1,48	1,44	1,51	0,20	0,19	0,18
III	1,50	1,45	1,47	0,20	0,19	0,19
IV	1,60	1,60		0,20	0,18	

Źródło: Dane GUS.

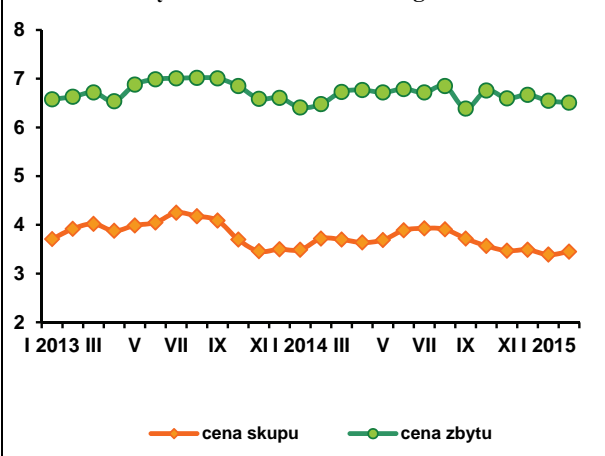
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

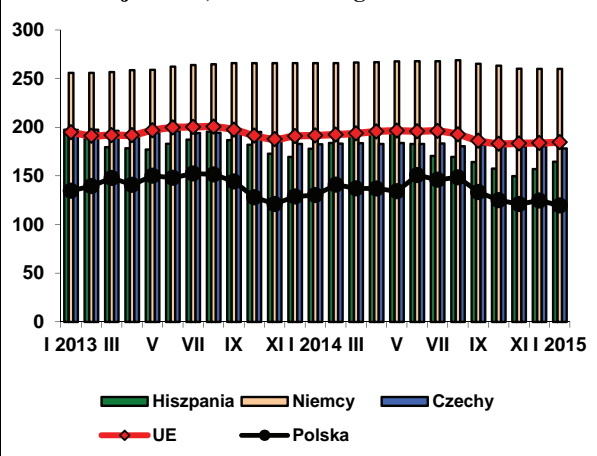
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W lutym 2015 r. ceny jaj spożywczych nieznacznie spadły w porównaniu ze styczniem. Wyjątek stanowiły jaja średnie, klasy M, które podrożały o 4%. Przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 34,80 zł/100 sztuk i była o 1,6% niższa niż w styczniu, ale o 11,4% wyższa niż przed rokiem. W relacji rok do roku wyższe były ceny jaj wszystkich klas wagowych, przy czym jaja największe, klasy XL podrożały najmniej, bo tylko o 2,4%, duże, klasy L o 8,8%, średnie, klasy M o 13,2%, a małe, klasy S o prawie 31%.

Mniej płacono również za jaja przerobowe. Geny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przetwórstwa obniżyły się w lutym br. do 3530 zł/tonę, tj. o 6,5% w relacji do poprzedniego miesiąca, ale były o 7,6% wyższe niż dwanaście miesięcy wcześniej. Ceny skupu jaj przerobowych od początku bieżącego roku maleją.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj poprawiła się na początku 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Ceny jaj uzyskiwane przez producentów wzrosły o 3,5%, a mieszanek pasz przemysłowych dla kur niosek były niższe o ok. 6%. Relacja cen jaj do cen paszy była więc korzystniejsza niż przed rokiem. W styczniu 2015 r. za wartość 100 jaj można było kupić o ok. 4 kg paszy więcej niż dwanaście miesięcy wcześniej. Jednak w relacji miesiąc do miesiąca, opłacalność

produkcji jaj pogorszyła się w wyniku wzrostu cen pasz o 2,3% przy spadku cen płaconych producentom za jaja o ok. 5%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj w 2014 r. była o 7% niższa niż rok wcześniej, ale o 15,5% przewyższała poziom z 2011 r.

Średnie ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej w styczniu 2015 r. były o 4,4% wyższe niż przed rokiem. W Polsce, ceny sprzedaży jaj przez zakłady pakujące wyrażone w euro wzrosły w tym czasie o 11,6%. Relacje cen polskich i przeciętnych cen unijnych pogorszyły się. W styczniu 2014 r. 100 kg polskich jaj kosztowało o 7,98 euro mniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy na początku 2015 r., o 0,26 euro więcej. W pierwszych miesiącach 2015 r. w wielu krajach Wspólnoty nastąpiły spadki cen sprzedaży jaj. W Niemczech jaja potaniały w relacji miesiąc do miesiąca o 4,7%, we Francji o 6,7%, w Czechach o 4,6% a w Holandii ich ceny nie zmieniły się.

W grudniu 2014 r., wyeksportowano z Polski o 18% mniej jaj świeżych i niemal tyle samo przetworów z jaj co w roku poprzednim. Import jaj spożywczych zwiększył się o 9,8%, a przetworów z jaj aż o 82%. W okresie całego 2014 r. sprzedano za granicę o 3,5% mniej jaj w skorupkach i o 5% mniej przetworów z jaj niż w 2013 r. W tym

samym czasie import jaj świeżych zwiększył się o 15,6%, a przetworzonych, zmniejszył o 13,6%. Było to następstwem dużej podaży jaj we Wspólnocie oraz silnej zmienności cen w krajach członkowskich dostosowujących się do nowej równowagi na rynku po wymianie klatek.

Bardzo wysokie ceny detaliczne jaj w dwóch poprzednich latach znalazły odzwierciedlenie w spadku ich konsumpcji bezpośredniej.

Przeciętne spożycie jaj na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych obniżyło się w okresie trzech kwartałów 2014 r. o ok. 1% w porównaniu do analogicznego okresu 2013 r. i było o 5% mniejsze niż w roku 2011.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
I	2220	2339	18438	23037	548	522	2034	1739
II	1461	1491	14537	21046	655	333	1605	1444
III	1212	1759	15819	20211	662	367	1338	1485
IV	1748	1437	17662	15385	393	337	1631	1646
V	1432	2045	17530	17121	407	337	1631	1840
VI	1881	1619	16560	16214	475	377	1757	1516
VII	1590	1771	19823	15525	543	417	1705	1368
VIII	1740	2350	19854	14122	601	377	1258	1407
IX	2073	3065	19660	15747	490	479	1544	1672
X	1756	1912	21076	17744	462	589	2097	1831
XI	1453	1791	20004	16188	446	414	1990	1650
XII	1982	2176	18350	15019	375	682	1339	1336
RAZEM	20548	23755	219313	207359	6057	5231	19929	18934

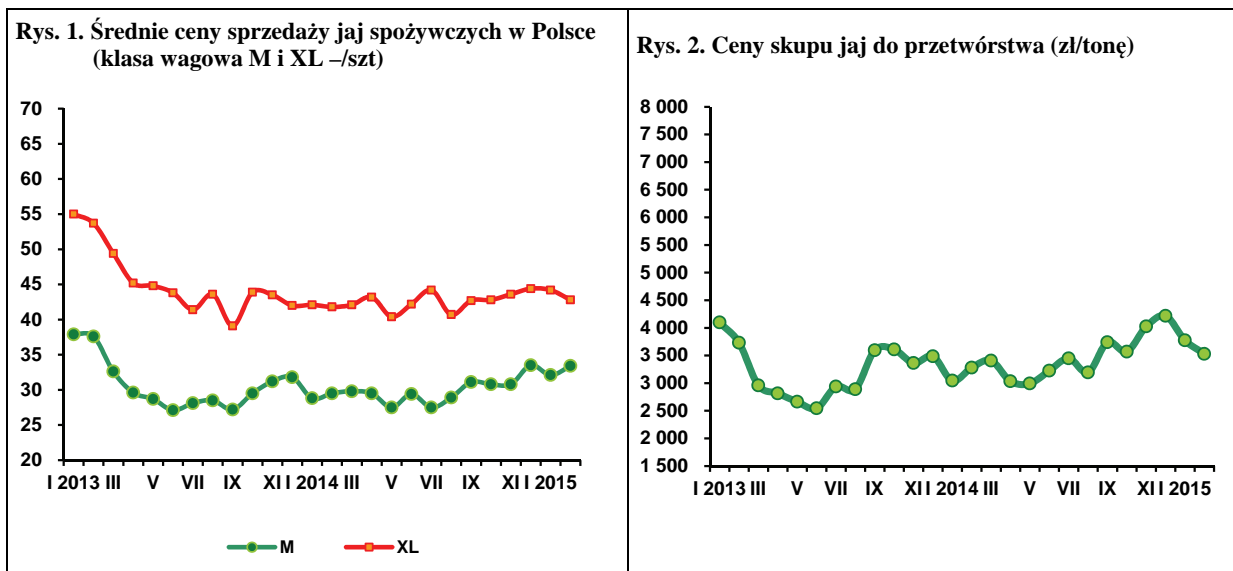
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	42,10	44,20	30,80	36,20	28,80	32,10	21,30	28,90
II	41,80	42,80	32,90	35,80	29,50	33,40	20,80	27,20
III	42,10		29,90		29,80		21,00	
IV	43,20		32,70		29,50		23,00	
V	40,40		30,80		27,50		21,00	
VI	42,20		32,10		29,40		19,50	
VII	44,20		33,40		27,50		22,20	
VIII	40,70		32,70		28,90		24,90	
IX	42,70		34,40		31,10		28,60	
X	42,80		35,00		30,80		24,20	
XI	43,60		35,90		30,80		24,00	
XII	44,40		36,50		33,50		28,40	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	89,65	85,10	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	104,45	94,10	124,49
X	123,96	103,24	107,53	104,90	102,90	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	113,48	105,27	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	112,17	102,55	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,15	115,32	119,34	120,86	150,18	132,89

Źródło: Dane MRiRW.

Rok 2015 rozpoczął się dość dobrze dla unijnych producentów zarówno jagniąt jak i owiec ciężkich. W styczniu przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 653 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 636 EUR. Ceny te były o 18% wyższe niż w analogicznych miesiącach przed rokiem. Ceny owiec ciężkich wynoszące odpowiednio 528 EUR i 539 EUR/100 kg wagi poubojowej były wyższe o 8% i 10%.

Wzrost cen jagniąt był w zasadzie powszechny, a owiec ciężkich mocno zróżnicowany. W niektórych krajach północnych, jak Dania i Szwecja oraz w krajach Europy środkowej, jak Austria, Rumunia czy Polska miał miejsce spadek tych cen. W styczniu przeciętna cena owiec ciężkich w Polsce wyniosła 355 EUR/100 kg, a w lutym 358 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były o 4% niższe niż przed rokiem. Spadek cen wyrażonych w złotych był początkowo mniejszy niż cen wyrażonych w euro ze względu na niewielką deprecjację złotego względem euro w skali roku. W styczniu cena ta wyniosła 15,20 zł/kg wagi poubojowej, czyli 7,14 zł/kg wagi żywej i była o 2% niższa od ubiegłorocznej. W lutym kurs był taki sam jak przed rokiem, a cena osiągnęła 14,96 zł/kg wagi poubojowej, czyli 7 zł/kg wagi żywej, podobnie jak cena wyrażona w euro była niższa o 4%.

Jednakże z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR) wynika, że w styczniu przeciętna cena zakupu owiec wyniosła 8,4 zł/kg wagi żywej i była wyższa niż rok wcześniej o 8%. Różnica tendencji rozwojowej cen pochodzących z Komisji Eu-

ropejskiej i cen pochodzących z ZSRIR wynika prawdopodobnie z tego, że Komisja Europejska podaje ceny tylko owiec ciężkich, natomiast dane ZSRIR zawierają ceny zarówno owiec lekkich jak i ciężkich. Nie ma co prawda notowań dla owiec o wadze 17-24 kg, których udział w skupie wyniósł 23%, ale roczny wzrost cen owiec o wadze 24-31 kg wyniósł 9%, podczas gdy owiec o wadze 31-36 kg 3%. Udział w skupie tych dwu ostatnich grup wyniósł odpowiednio 36% i 39%.

We wrześniu 2014 r. Komisja Europejska przewidywała, że w 2015 r. przeciętna cena jagniąt może wynieść 613 EUR/100 kg wagi poubojowej, a cena owiec ciężkich 591 EUR/100 kg. Przewidywane ceny wskazują na nieznaczny, bo około 1% wzrost w stosunku do 2014 r. Potwierdzają to także dane zawarte w krótkookresowej prognozie. Komisja Europejska przewiduje, że w 2015 r. będzie miał miejsce niewielki spadek produkcji baraniny, ale jej ubytek zostanie pokryty zwiększonym importem. Można więc wnioskować, że ceny będą oscylować wokół poziomów ubiegłorocznych, a ich duży aktualny wzrost może zwiastować spadek w drugiej połowie roku.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	770	767	750	98
II półrocze	690	761	740	97
Rok	1 460	1 528	1 490	98

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2013	100,2	66,2	253,1	138,9	105,9	134,9	118,6	113,2	126,5	98,5	85,5	149,0	1491
2014	91,4	76,5	72,0	211,0	93,6	115,1	110,3	69,3	73,7	113,2	126,5	93,3	1246
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,2	115,6	28,5	151,9	88,4	85,3	93,0	61,2	58,3	114,9	148,0	62,6	83,6
Import 2013	84,0	14,6	63,4	110,7	60,5	64,3	63,2	66,6	114,9	81,0	52,3	46,0	821
2014	85,4	50,2	48,5	58,2	85,0	113,3	116,8	62,4	82,2	96,3	64,5	74,5	937
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,7	343,8	76,5	52,6	140,5	176,2	184,8	93,7	71,5	118,9	123,3	162,0	114,3

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013	6,00	5,52	7,58	7,06	6,14	6,69	6,56	6,40	6,71	5,95	6,65	8,23
2014	6,40	6,50	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,7	117,8	60,9	115,6	103,4	95,1	91,8	103,4	100,9	93,9	85,3	106,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
XII. 2013	8,9	18,9	2,13	4,53
I 2014	7,8	16,7	1,87	3,99
II	8,0	16,9	1,91	4,05
III	8,2	17,4	1,96	4,17
IV	8,6	18,2	2,05	4,36
V	8,4	17,9	2,01	4,28
VI	8,1	17,2	1,96	4,17
VII	8,1	17,3	1,96	4,17
VIII	7,9	16,8	1,88	4,00
IX	7,8	16,6	1,86	3,96
X	7,8	16,6	1,86	3,96
XI	7,7	16,3	1,82	3,86
XII	8,8	18,7	2,09	4,43
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2012/2013	51,66	50,05	52,61	52,55	51,41	51,97	51,54	51,60	51,49	51,44	51,60	51,50
2013/2014	53,04	52,83	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,7	105,6	99,0	99,1	102,9	101,5	100,1	101,6	103,8	102,8	103,5	103,6

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2013/14	538,6	547,5	560,9	580,8	609,6	634,7	648,7	630,0	581,5	586,8	552,3	537,3
2014/15	534,7	588,6	581,1	582,5	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	653,5	636,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,3	107,5	103,7	100,3	95,3	92,8	92,9	99,7	108,8	112,6	118,3	118,4
Włochy												
2013/2014	645,2	588,3	577,5	575,5	589,5	636,5	687,3	707,2	671,3	698,4	572,5	548,6
2014/2015	544,9	657,2	597,8	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	608,7	545,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	84,5	111,7	103,5	104,3	104,6	99,8	99,4	96,5	98,9	99,4	106,3	99,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-28												
2013/2014	484,4	519,0	538,2	533,2	517,0	496,3	482,7	476,1	483,6	485,9	488,0	490,3
2014/2015	516,0	556,9	575,6	569,6	508,7	482,1	469,5	471,3	495,1	516,9	528,2	539,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,5	107,3	106,9	106,8	98,4	97,1	97,3	99,0	102,4	106,4	108,2	109,9
Wielka Brytania												
2013/2014	495,4	539,3	575,3	570,7	528,7	483,9	461,6	458,3	474,3	471,9	480,6	499,9
2014/2015	543,8	582,7	607,8	617,9	514,1	471,0	450,1	448,5	484,9	524,5	542,4	561,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,8	108,1	105,6	108,3	97,2	97,3	97,5	97,9	102,2	111,1	112,9	112,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2013/2014 NZD/szt. 15 kg	50,90	51,52	45,68	63,02	65,35	66,41	65,31	72,20	76,48	69,35	64,92	65,91
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	64,95	68,12	58,86	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,6	132,2	128,9	120,9	119,9	117,8	117,8	113,4	107,7	104,0	98,5	104,7

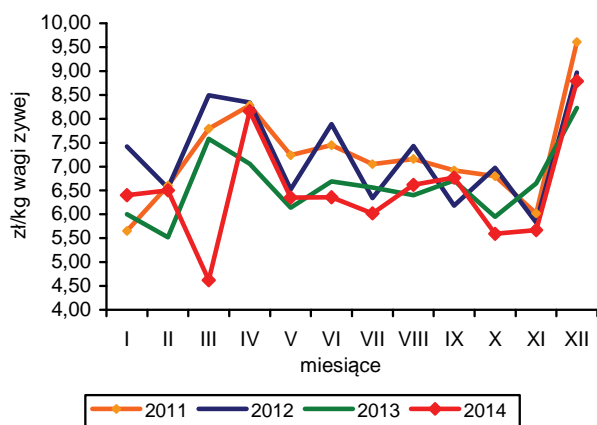
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

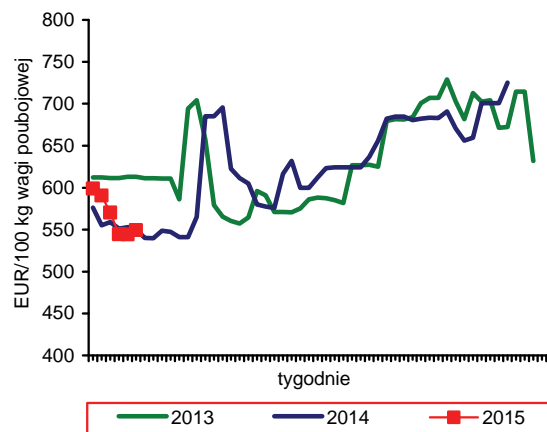
Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2013/2014 AUD/100 kg cwe	433	408	443	471	497	453	439	398	407	423	423	504
2014/2015 AUD/100 kg cwe	556	572	570	585	551	479	495	438	463	521	550	547
miesiąc roku poprzedniego = 100	128,4	140,2	128,7	124,2	110,9	105,7	112,7	110,1	113,8	123,2	130,0	108,5

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

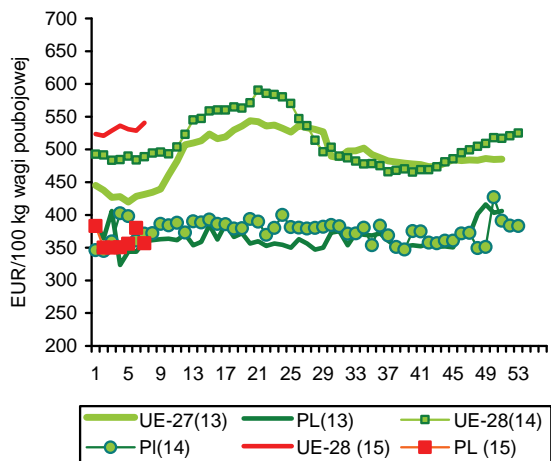
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

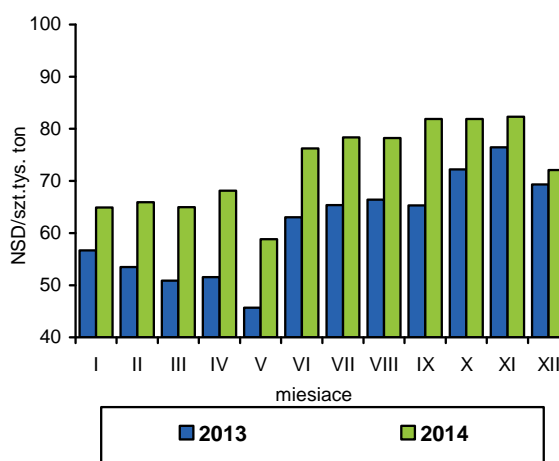
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

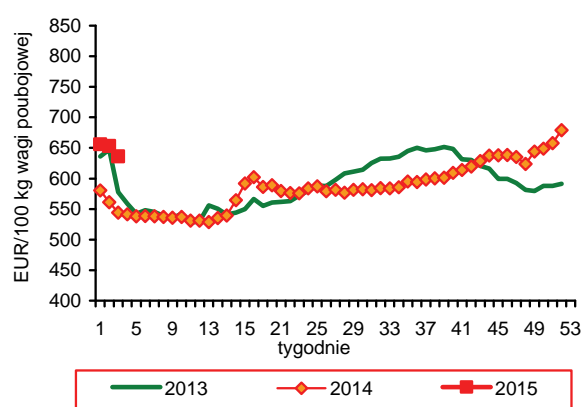
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

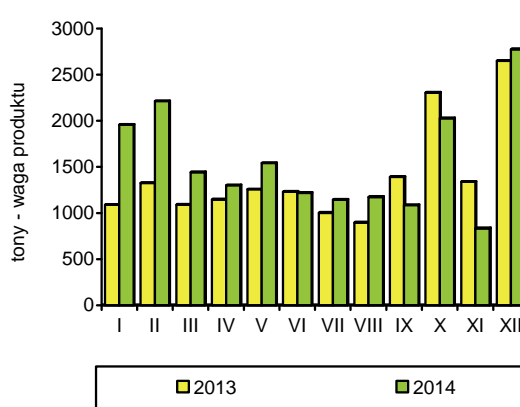
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W styczniu 2014 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 7,82 tys. ton i były o 31,8% wyższe niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Wzrost połowów dotyczył wszystkich ważniejszych gatunków ryb, za wyjątkiem storni (spadek o 2,8% do 1,09 tys. ton). Największy wzrost wyładunków dotyczył śledzi (2,5-krotny do 1,40 tys. ton) oraz dorszy (o 72,5% do 1,58 tys. ton). Znaczny wzrost połowów śledzi wynika prawdopodobnie ze zwiększonego w 2015 r. o 42,3% limitu połowowego (do 43,6 tys. ton). Znacznie mniej niż przed rokiem rybacy będą mogli odłowić dorszy (o 28,8%, 15,5 tys. ton), ale w porównaniu do wyników osiągniętych w latach poprzednich powinna być to ilość wystarczająca. Na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego utrzymano kwotę połowową dla szprotów (62,7 tys. ton).

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 50 osób) wyniosła w 2014 r. 374,6 tys. ton i była o 3,6% mniejsza niż w roku poprzednim. Spadek produkcji dotyczył głównie całych morskich ryb mrożonych (o 32,8% do 36,3 tys. ton), pod wpływem niższych krajowych połowów szprotów. Spadek produkcji dotyczył także wędzonych łososi (o 6,4% do 53,3 tys. ton), mrożonego mięsa z ryb morskich (o 7,6% do 12,3 tys. ton), a w mniejszym stopniu pozostałych ryb wędzonych (o 0,9% do 21,4 tys. ton). Produkcja przetworów i konserw z ryb, największej grupy krajowego przetwórstwa, zwiększyła się w 2014 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, o 2,5% i wyniosła 199,8 tys. ton. W strukturze pogłębianego przetwórstwa ryb i owoców morza dominują marynaty z 42,3% udziałem, następnie konserwy (24,9%) i prezerwy (9,4%). W produkcji pozostałej części przetworów, które stanowiły w analizowanym okresie 23,4% wolumenu przeważają wyroby kulinarne i garmażeryjne, różnego rodzaju sałatki, paprykarze i pasztety z ryb. W porównaniu z rokiem poprzednim największy wzrost produkcji wystąpił zwłaszcza w ostatniej z grup (średnio o 6,2%), przy podobnej jak rok wcześniej produkcji konserw i marynat. Podstawowym gatunkiem wykorzystywanym w produkcji przetworów i konserw były śledzie (97,1 tys. ton, mniej o 0,4%). Z produktów o mniejszym stopniu przetworzenia znacznie wzrosła produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (o 7,9% do 27,1 tys. ton) oraz filetów świeżych (o 7,7% do 9,0 tys. ton).

W 2014 r., według wstępnych danych, eksport sektora rybnego wyniósł 366,3 tys. ton o wartości 6,26 mld zł i był ilościowo o 10,1% mniejszy, a wartościowo o 3,9% większy niż przed rokiem. Spadek wolumenu wywozu wynikał w większości z ograniczenia bezpośredniej sprzedaży

ryb w portach zagranicznych przez rybaków bałtyckich (głównie szprotów) oraz realizowanej przez flotę dalekomorską. Łącznie w ten sposób wyeksportowano 57,2 tys. ton ryb, tj. o 37,2% mniej niż w 2013 r. (głównie ryb świeżych i mrożonych). Zmiany w eksporcie podstawowych grup produktów były niewielkie. Na poziomie roku poprzedniego utrzymał się wywóz ryb wędzonych (52,9 tys. ton), o 1,0% zmniejszył się eksport filetów i mięsa z ryb (65,2 tys. ton), natomiast o 2,5% więcej wyeksportowano przetworów i konserw z ryb (118,6 tys. ton). Na wzrost wartości eksportu wpłynęły głównie wyższe ceny transakcyjne łososi (średnio o ok. 10%), które stanowiły w 2014 r. 52,8% wartości całego polskiego eksportu sektora rybnego. Głównym rynkiem zbytu pozostają Niemcy z 40,9% udziałem w ujęciu ilościowym i 55,3% w ujęciu wartościowym. Import ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w 2014 r. 519,7 tys. ton i był o 2,9% większy niż rok wcześniej, przy 5,2% wzroście wydatków na ich przywóz (do 6,55 mld zł). Więcej niż w roku poprzednim sprowadziliśmy głównie ryb świeżych (o 8,5%, 151,6 tys. ton) oraz przetworów i konserw (o 10,2%, 47,0 tys. ton). Podobny jak w 2013 r. był przywóz ryb mrożonych (96,5 tys. ton), a nieznacznie zmniejszył się przywóz filetów i mięsa z ryb (o 1,9%, 184,6 tys. ton). W strukturze gatunkowej importu dominowały łososie (28,6% wolumenu) i śledzie (17,7%) oraz dorsze, mintaje i makrele (7,5-8,8%). Ponad 31% ryb sprowadziliśmy z Norwegii (wzrost o 10,9%).

Szacunkowa podaż ryb na rynek w Polsce wyniosła w 2014 r. 510 tys. ton i była o 9% większa niż rok wcześniej. W konsekwencji bilansowe spożycie ryb i owoców morza wyniosło w przeliczeniu na mieszkańca 13,25 kg, wobec 12,17 kg w 2013 r. Największy wzrost spożycia wystąpił w odniesieniu do łososi (o 88% do 1,32 kg/mieszkańca), dorszy (o 46% do 1,24 kg/mieszkańca) oraz szprotów (o 27% do 0,89 kg/mieszkańca). Najczęściej konsumowanymi gatunkami ryb pozostają mintaje (2,85 kg/mieszkańca, wzrost o 6%) i śledzie (2,11 kg/mieszkańca, wzrost o 8,2%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 ^{a,b} I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2014 ^{a,b} I	3 287	560	915	1 120	55	5 937	1 986	531
II	9 951	1 647	1067	3 023	21	15 709	4 298	337
III	14 326	3 568	989	2 672	380	21 935	4 266	353
IV	13 754	2 477	1 228	1 091	576	19 126	3 083	161
V	7 110	1 721	1 140	434	302	10 707	2 271	180
VI	2 123	2 636	972	545	862	7 138	1 130	1
VII	341	999	193	720	1 743	3 996	632	7
VIII	102	1 343	127	595	1 787	3 954	4 019	4
IX	663	3 907	918	548	646	6 682	1 979	5
X	1 688	4 875	1 341	820	387	9 111	2 810	61
XI	2 996	3 216	1 641	565	193	8 611	3 938	176
XII	2 232	1 188	1 362	505	120	5 407	1 509	1 292
2015 ^{a,b} I	3 656	1 401	1 578	1 089	101	7 825	1 450	234
Wskaźnik zmian (%)								
I 2015 I 2014	111,2	250,2	172,5	97,2	183,6	131,8	73,0	44,1

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 04.03.2015 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2014 I	719	5 645	6 504	16 387	7 297	1 306	892	29 255
II	916	7 885	6 784	17 387	8 590	1 356	793	32 972
III	767	13 101	7 702	18 846	9 423	1 252	825	40 416
IV	964	9 628	8 089	16 096	7 871	1 161	754	34 777
V	816	5 594	5 760	14 646	6 065	934	926	26 816
VI	511	4 072	5 171	13 529	5 950	660	874	23 283
VII	262	3 081	5 909	13 028	6 465	604	821	22 280
VIII	192	3 395	6 156	14 322	6 474	761	918	24 065
IX	333	5 121	6 882	18 038	8 420	997	960	30 374
X	910	7 199	8 281	19 313	9 721	1 039	1 092	35 703
XI	1 648	6 885	9 762	19 968	10 508	971	884	38 230
XII	974	4 821	12 459	18 196	10 350	956	664	36 450
Wskaźnik zmian (%)								
XII 2014 XII 2013	108,1	157,0	105,0	107,7	108,2	107,3	96,9	111,3
I-XII 2014 I-XII 2013	107,7	82,1	96,9	102,5	99,6	89,6	112,0	96,4

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 ^b I-XII	366,3	118,6	65,2	52,9	69,7	519,7	184,6	96,5	47,0	151,6
2014 ^b I	28,5	10,0	5,1	4,0	6,0	43,3	16,5	10,2	4,7	9,1
II	29,6	10,7	5,7	3,7	5,5	42,4	13,7	10,6	3,9	11,3
III	32,6	10,5	5,9	4,4	5,4	47,0	15,5	9,5	4,7	14,3
IV	32,5	9,9	5,8	4,8	4,0	41,2	12,6	8,0	3,1	13,7
V	31,3	8,7	5,5	3,7	7,4	35,2	11,1	5,5	2,8	12,4
VI	30,0	8,6	4,9	3,5	7,7	32,7	10,3	4,5	2,8	11,8
VII	26,7	9,2	4,9	4,1	4,2	34,0	11,4	5,4	3,5	10,8
VIII	27,2	8,4	4,6	3,4	7,2	33,1	11,9	4,9	2,9	10,8
IX	26,8	10,3	5,1	4,0	2,9	46,7	16,8	8,1	4,4	14,2
X	33,1	10,4	7,1	5,1	5,2	54,2	20,6	11,4	4,5	14,0
XI	34,9	11,1	6,2	5,3	6,3	56,1	22,7	8,8	4,9	15,2
XII	33,7	10,7	4,4	6,8	7,9	53,6	21,5	9,4	4,6	14,0
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2014 XII 2013	104,7	100,3	77,7	109,3	136,1	101,1	105,5	102,2	135,0	87,0
I-XII 2014 I-XII 2013	89,9	102,5	99,1	100,0	78,0	102,9	98,1	100,5	110,3	108,4

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 ^a I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,71	5,89	11,51	21,15	12,35
2014 ^a I	5,91	5,65	6,54	6,17	5,34	6,57	5,43	10,67	25,11	12,67
II	5,84	5,59	6,28	5,98	5,27	6,34	5,28	11,44	24,58	13,71
III	5,52	5,29	5,92	6,09	6,29	6,47	5,50	11,15	23,05	13,13
IV	5,99	5,41	6,23	6,05	5,88	7,06	6,11	11,08	23,50	11,55
V	5,41	4,91	6,00	6,38	5,67	7,69	5,82	10,88	21,69	12,47
VI	4,89	4,87	5,27	5,66	5,69	7,50	6,45	10,93	19,22	12,50
VII	5,17	4,89	5,30	5,62	5,58	7,27	5,88	11,14	19,87	11,34
VIII	5,12	4,89	5,18	5,62	5,77	7,18	5,75	11,89	18,16	12,01
IX	5,02	5,59	4,45	5,59	5,14	6,92	6,46	11,51	18,81	12,48
X	4,98	6,50	4,20	5,36	4,46	6,89	5,88	11,82	18,95	12,53
XI	6,50	6,37	4,16	4,54	4,63	5,88	5,93	12,18	20,45	11,35
XII	6,90	6,17	4,20	4,38	4,33	6,30	6,39	12,01	22,20	12,60
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2014 XII 2013	116,8	113,0	71,8	65,5	93,4	106,8	118,4	108,4	89,3	93,0
I-XII 2014 I-XII 2013	89,2	93,5	93,3	99,5	95,0	104,5	102,6	99,8	95,7	86,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,2	49,9	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 ^a I-XII	9,47	20,43	19,01	17,71	54,91	50,65	53,55	2,54	1,59
2014 ^a I	10,13	23,18	19,31	15,48	54,23	48,83	42,93	2,58	1,60
II	9,80	23,48	19,78	16,33	54,92	49,12	43,50	2,63	1,89
III	9,78	18,78	19,57	17,23	55,17	48,68	47,51	2,57	1,64
IV	9,94	20,29	19,23	17,07	54,84	49,79	47,33	2,31	1,56
V	9,40	25,04	19,94	15,74	54,28	50,88	56,08	2,55	1,51
VI	9,44	19,95	14,97	16,75	53,30	50,39	69,98	2,60	1,31
VII	9,14	18,05	19,27	16,60	53,30	48,96	74,59	2,54	1,34
VIII	9,52	20,83	20,35	20,77	53,70	49,11	67,49	2,40	1,34
IX	9,13	18,83	15,79	20,59	54,37	51,98	57,98	2,34	1,34
X	9,10	20,09	18,15	18,73	54,95	51,57	55,29	2,57	1,57
XI	8,92	20,84	19,22	19,17	56,72	53,96	58,12	2,64	1,70
XII	9,32	22,84	18,75	20,49	56,81	53,24	53,95	2,62	1,73
Wskaźnik zmian (%)									
XII 2014 XII 2013	89,7	117,6	95,1	121,4	105,4	108,7	116,7	96,1	x
I-XII 2014 I-XII 2013	85,5	102,7	92,2	97,3	110,0	111,5	106,3	79,1	135,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2014 I	10,40	-	12,84	57%	14,51	66%	10,04	-	9,97	78%	10,98	71%
II	10,33	-	12,97	58%	14,56	67%	9,83	-	9,72	76%	10,68	69%
III	10,47	-	12,90	58%	14,65	67%	9,93	-	9,73	76%	10,69	70%
IV	10,48	-	13,06	59%	14,65	67%	9,85	-	9,69	76%	10,20	67%
V	10,63	-	12,62	57%	14,68	68%	9,84	-	9,83	77%	10,49	69%
VI	10,83	-	12,68	58%	14,19	65%	10,26	-	9,70	76%	10,43	69%
VII	10,77	-	12,62	57%	14,14	65%	10,19	-	9,68	76%	10,39	68%
VIII	10,80	-	12,56	57%	14,16	65%	10,18	-	9,72	76%	10,35	68%
IX	10,97	-	12,73	57%	14,16	65%	10,21	-	9,64	75%	10,26	68%
X	10,83	-	12,98	58%	14,16	65%	10,31	-	9,62	76%	10,22	67%
XI	9,29	-	12,78	58%	14,16	65%	10,44	-	9,81	78%	10,39	69%
XII	9,30	-	13,08	59%	14,16	65%	10,53	-	9,65	77%	10,83	72%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2014 XII 2013	88,2	x	99,3	x	97,5	x	113,0	x	97,3	x	98,2	x
I-XII 2014 I-XII 2013	96,2	x	101,6	x	101,5	x	115,6	x	100,6	x	87,3	x

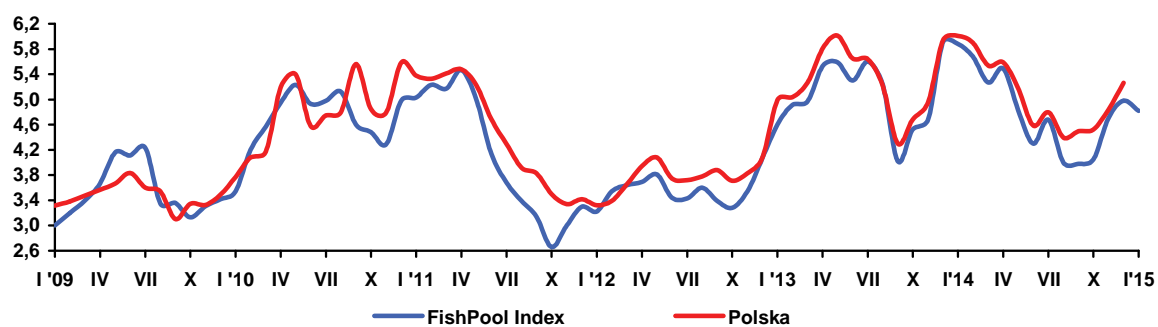
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

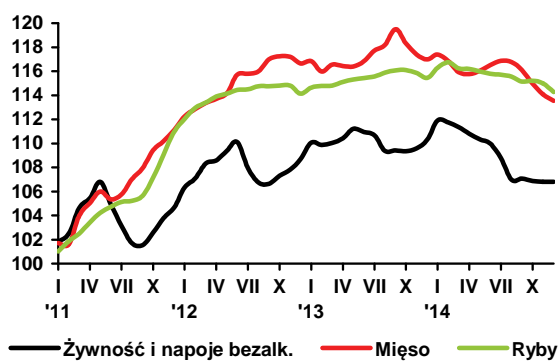
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,66	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2014I-XII	21,76	12,58	26,97	77,54	31,88	16,72	20,77	27,87	34,06	15,24	14,11
2014 I	21,87	12,84	26,18	77,90	32,14	16,91	20,90	28,19	34,12	15,55	13,85
II	21,85	12,74	26,25	78,70	32,07	16,95	21,10	28,19	34,23	15,56	14,25
III	21,79	12,63	26,31	77,70	31,79	16,80	21,03	28,00	34,29	15,33	14,36
IV	21,74	12,64	26,43	77,50	31,98	16,74	20,97	27,94	34,12	15,25	14,49
V	21,66	12,56	26,67	78,20	32,08	16,86	20,80	27,75	34,29	15,24	-
VI	21,66	12,50	26,85	78,00	31,87	16,87	20,62	27,69	34,18	15,21	-
VII	21,81	12,52	26,96	78,30	31,96	16,81	20,70	27,62	34,00	15,20	-
VIII	21,75	12,46	27,07	77,70	31,85	16,75	20,72	27,75	34,06	15,14	-
IX	21,74	12,42	27,40	76,90	31,57	16,62	20,77	27,94	33,88	15,16	-
X	21,76	12,49	27,57	76,60	31,71	16,66	20,90	27,75	33,94	15,16	14,43
XI	21,75	12,57	27,79	76,40	31,80	16,48	20,57	27,94	33,88	15,08	14,54
XII	21,76	12,54	28,17	76,60	31,79	16,24	20,27	27,81	33,82	14,99	12,87
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2014 XII 2013	99,6	97,1	105,7	99,1	98,7	96,3	97,8	99,5	98,6	96,1	95,2
I-XII 2014 I-XII 2013	99,7	95,3	101,2	102,5	99,8	101,1	99,2	101,4	102,0	94,9	96,7

Źródło: Dane GUS.

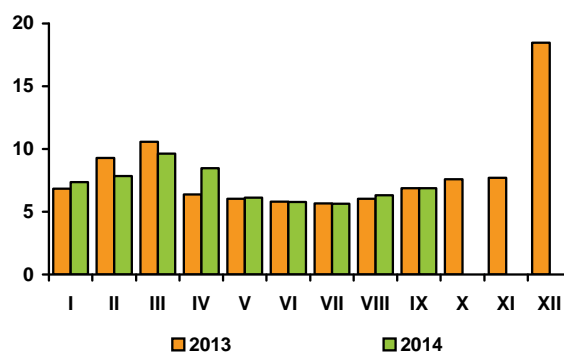
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

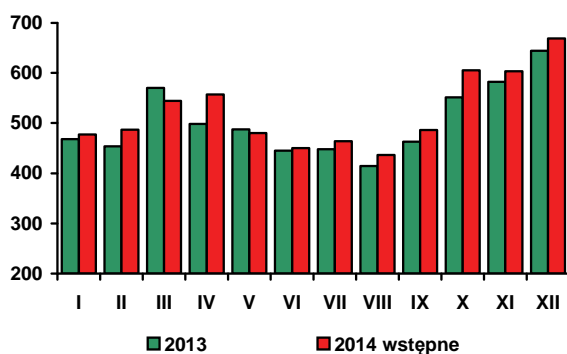
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010=100)

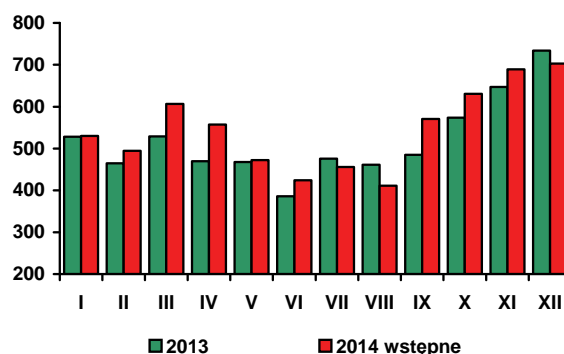
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane MF.

W styczniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,7%, podczas gdy łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych spadły o 0,2%¹. Znacząco podrożały owoce i warzywa. Podniosły się ceny mąki, makaronów i ryżu, ryb i owoców morza, tłuszczów roślinnych oraz artykułów mleczarskich i jaj. Obniżyły się natomiast ceny cukru, masła, mięsa wieprzowego i drobiowego. Ceny napojów bezalkoholowych nie uległy zmianie. Zwyżki cen miały głównie charakter sezonowy, a spadki były efektem obniżenia się krajowych cen skupu produktów rolniczych związanego z ograniczeniami w eksporcie oraz zmianami cen artykułów rolno-spożywczych na rynkach światowych.

W styczniu 2015 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były o 3,9% niższe niż w styczniu 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,3%. Bardziej niż żywność potaniały towary i usługi związane z transportem (o 9,7%) oraz odzież i obuwie (o 5,0%). Więcej, niż w przed rokiem konsumenci płacili natomiast za napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 2,8%) oraz użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 0,7%).

Spadające ceny większości podstawowych grup towarów i usług, pozytywne tendencje na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności sprzyjały wzrostowi konsumpcji. W styczniu 2015 r., w porównaniu ze styczniem 2014 r., przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 1,2%, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o 3,6%. Bez względu na spadek cen konsumpcyjnych sprawił, że siła nabywcza płac wzrosła o 5,0%, wobec wzrostu o 2,7% w analogicznym okresie przed rokiem.

Z danych GUS wynika, że w pierwszym miesiącu br. **sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych**, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o **7,7% większa** niż w styczniu 2014 r. (wobec wzrostu o 5,4% odpowiednio rok wcześniej). Wydatki zwiększyła się również sprzedaż tekstyliów, odzieży i obuwia (o 18,3%), prasy, książek i pozostałych artykułów w wyspecjalizowanych sklepach (o 16,4%), farmaceutyków i kosmetyków (o 9,4%), mebli, sprzętu rtv i agd (o 4,5%) oraz tzw. pozostałych towarów w niewyspecjalizowanych sklepach (o 11,6%). W niewielkim stopniu, bo o 1,5% wzrosła sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części. Spadek sprzedaży odnotowały natomiast podmioty handlujące paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 7,2%) oraz podmioty z grupy „pozostałe” (o 11,3%).

Spadek cen skupu trzody chlewnej, drobiu i mleka w styczniu 2015 r. sugeruje możliwość wyhamowania wzrostu cen detalicznych artykułów żywnościowych zwierzęcego pochodzenia w kolejnym miesiącu. Mimo relatywnie niskich cen, należy się liczyć z osłabieniem tempa wzrostu sprzedaży detalicznej żywności z uwagi na ujawniającą się tzw. dochodowy efekt obniżenia cen, którego konsekwencją może być wzmocnienie popytu na towary nieżywnościowe. Spadek cen żywności oznacza, że przy zaspokojeniu potrzeb żywieniowych na dotychczasowym poziomie, gospodarstwa domowe mogą więcej pieniędzy przeznaczyć na zakup artykułów nieżywnościowych.

W 2014 r. w porównaniu z 2013 r. światowy indeks cen żywności FAO² w ujęciu średniorocznym obniżył się o 3,8%. Był to trzeci, kolejny rok spadku światowych cen żywności. Najbardziej potaniały artykuły zbożowe (o 12,5%) w wyniku dużej produkcji, zapasów i dobrych prognoz zbiorów pszenicy w kolejnym roku. Zmniejszenie importu do Chin i Rosji oraz dużo większa produkcja niż w 2013 r. były głównymi czynnikami, które determinowały spadek średnich cen artykułów mlecznych (o 7,7%). Oleje roślinne potaniały o 6,2%, w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na surowce do produkcji biodiesla na co wpłynęły spadki cen ropy naftowej na światowych rynkach. Ceny cukru obniżyły się o 3,9% co podyktowane było dużą podażą u największych producentów oraz spadkiem zapotrzebowania na surowiec do produkcji bioetanolu. Jedyną grupą produktów, która w 2014 r. podrożała, były artykuły mięsne (o 7,8%). Zdecydował o tym wzrost cen wołowiny powodowany wzrostem konsumpcji, głównie w krajach rozwijających się oraz ograniczeniem produkcji u niektórych największych producentów (w Argentynie).

Według metodologii Eurostatu w 2014 r. inflacja w ujęciu średniorocznym wyniosła w UE-28 0,6%, w strefie euro 0,4%, a w Polsce 0,1%. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych najbardziej wzrosły w Austrii i Wielkiej Brytanii (po 1,5%), oraz w Rumunii (o 1,4%), a najbardziej spadły w Bułgarii (o 1,6%) i Grecji (o 1,4%).

W 2014 r. w UE-28 odnotowano natomiast spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych o 0,2%. Największy wpływ na obniżkę cen żywności miały: wprowadzenie embarga na sprzedaż

Krystyna
Świetlik

Paweł
Wyrzykowski

produktów żywnościowych do Rosji, dobre zbiory większości produktów rolnych, w szczególności warzyw i owoców oraz zbóż, a także obniżenie kosztów produkcji i transportu związane z spadkiem cen ropy naftowej na rynkach światowych.

Żywność i napoje bezalkoholowe najbardziej potaniały w Chorwacji o 2,4%, Irlandii o 2,2%, Grecji o 1,7%, Rumunii o 1,7% i Portugalii o 1,3%. Największy ich wzrost odnotowano natomiast w Czechach o 2,1%, Austrii o 1,8% i Niemczech o 0,9%. Najbardziej obniżyły się ceny warzyw (o 3,4%), owoców (o 2,7%), które w poprzednim roku były liderami wzrostów. Oleje i tłuszcze potaniały o 1,7%, cukier i wyroby cukiernicze o 0,5%, a pieczywo o 0,2%. Wzrosły natomiast ceny mleka o 2,3% oraz ryb i owoców morza o 1,6%.

Według FAO w styczniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, przeciętne światowe ceny żywności spadły o 1,9%. Styczeń był dziesiątym miesiącem z rzędu, kiedy ceny żywności uległy obniżeniu, a indeks FAO był na najniższym poziomie od lipca 2010 r.

Najbardziej potaniały artykuły zbożowe (o 3,6%), co związane było ze spadkiem cen pszenicy, której zapasy są prawdopodobnie największe od 10 lat. Ceny olejów roślinnych były o 2,9% niższe niż w poprzednim miesiącu. Zdecydowało o tym osłabienie popytu importowego na olej palmowy oraz dobre prognozy produkcji soi. Mięso potaniało o 1,6%, w tym wieprzowina w Europie, wołowina w Australii i mięso owcze w Nowej Zelandii. Artykuły mleczarskie potaniały o 0,1%. Jedynym składnikiem indeksu cen FAO, który odnotował niewielki wzrost był cukier (o 0,1%).

W styczniu 2015 r., przeciętny poziom światowych cen żywności był o 10,1% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zdecydował o tym spadek cen artykułów mleczarskich o 35,1%, olejów roślinnych o 17,3%, zbożowych o 7,3% i cukru o 1,8%. Wzrosły natomiast ceny artykułów mięsnych o 6,6%.

Według Eurostatu, w styczniu 2015 r., ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w ujęciu rocznym w UE-28 o 0,5%, w strefie euro o 0,6%, a w Polsce o 1,0%. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych od maja 2014 r. utrzymują się na niższym poziomie niż w analogicznych okresach poprzedniego roku. W styczniu 2015 r. w UE-28 były one o 1,0% niższe niż w styczniu 2014 r., w tym najgłębsze spadki odnotowano w Polsce (o 3,7%), na Łotwie (o 2,6%), w Wielkiej Brytanii (o 2,5%), Irlandii (o 2,4%) i na Słowacji (o 2,0%). Wzrost cen żywności odnotowano jedynie na Cyprze (o 2,8%), Malcie (o 2,2%), w Szwecji (o 1,5%), Austrii (o 0,6%) oraz w Danii (o 0,3%). W tym czasie obniżyły się ceny warzyw (o 4,8%), olejów i tłuszczów (o 3,0%), owoców (o 1,4%), cukru i wyrobów cukierniczych (o 0,9%), mleka, serów i jaj (o 0,8%), mięsa (0,7%), produktów zbożowych (o 0,1%). Zwyżkowały jedynie ceny ryb i owoców morza (o 1,0%).

¹ Opublikowane przez GUS dane mają charakter wstępny i w kolejnym miesiącu mogą ulec rewizji po dokonaniu corocznej zmiany systemu wag, który stanowi strukturę wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

² Od stycznia 2014 wprowadzono zmiany metodologiczne w wyliczaniu wskaźników poszczególnych grup produktów.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2015 r.

Wyszczególnienie	I 2015	
	XII 2014 =100	I 2014=100
O G Ó Ł E M	99,8	98,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,7	96,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	102,8
Odzież i obuwie	96,4	95,0
Mieszkanie	100,3	100,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,4	100,7
w tym nośniki energii	.	.
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	99,7
Zdrowie	.	.
Transport	95,6	90,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	.	.
Łączność	.	.
Rekreacja i kultura	.	.
Edukacja	.	.
Restauracje i hotele	.	.
Inne towary i usługi	.	.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2014 r.

Wyszczególnienie	XII 2014		I-XII 2014
	XI 2014 = 100	XII 2013=100	I-XII 2013=100
Żywność (bez napojów)	100,0	96,5	99,1
Pieczywo i produkty zbożowe	99,8	99,7	100,1
Pieczywo	99,9	99,8	99,8
Ryż	100,2	96,4	96,5
Makarony i produkty makaronowe	99,9	99,7	100,8
Mięso i przetwory	99,5	97,1	98,9
Mięso wieprzowe	99,0	92,5	97,0
Mięso wołowe	100,2	101,3	100,7
Drób	99,7	97,9	97,2
Przetwory mięsne i wędliny	99,6	98,7	100,3
Ryby i owoce morza	99,4	99,0	100,0
Mleko, sery i jaja	99,9	99,1	102,3
Artykuły mleczarskie	99,8	99,3	103,8
Mleko	99,9	99,1	105,0
Sery twarogowe	99,7	100,3	102,4
Sery dojrzewające i topione	99,6	97,3	104,2
Jaja	100,6	98,3	93,7
Oleje i pozostałe tłuszcze	98,5	94,8	99,7
Masło	98,8	92,7	102,5
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,8	89,1	93,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	97,8	97,4	98,9
Oleje roślinne	98,9	95,9	97,2
Owoce	100,2	96,5	97,2
Jabłka	99,5	72,3	89,0
Owoce cytrusowe	88,7	99,9	97,6
Banany	96,4	100,0	102,1
Warzywa	103,9	86,8	96,4
Ziemniaki	98,8	53,6	92,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,5	93,5	93,5
Cukier	97,8	67,2	71,2
Napoje bezalkoholowe	99,6	100,0	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7											
Pieczywo i produkty zbożowe	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015												
Mięso	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015												
Ryby i owoce morza	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015												
Mleko, sery, jaja	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015												
Tłuszcze	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015												
Owoce	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015												
Warzywa	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015												
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015												
Cukier	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015												
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8											
III. Średnia płaca ^a	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1											
Pieczywo i produkty zbozowe	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015												
Mięso	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015												
Ryby i owoce morza	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015												
Mleko, sery, jaja	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015												
Tłuszcze	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015												
Owoce	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015												
Warzywa	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015												
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015												
Cukier	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015												
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,7											
III. Średnia płaca ^a	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2014 r. b – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,03	4,03	4,02	4,00	3,95	3,91	3,86	3,86	3,82	3,85	3,82	3,81
	b												
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
	b												
Makaron – 250 g	a	2,28	2,30	2,28	2,27	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,27	2,26	2,25
	b												
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,49	2,49	2,40	2,46	2,47	2,45	2,46	2,45	2,44	2,41	2,39
	b												
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,37	26,31	26,22	26,26	26,32	26,18	26,24	26,22	26,19	26,10	26,09	25,89
	b												
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,71	33,38	33,13	33,06	33,31	32,97	32,90	32,49	32,64	32,53	32,48	32,45
	b												
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,43	15,01	14,53	14,76	15,02	15,03	15,23	15,08	14,93	14,59	14,50	14,28
	b												
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,20	7,31	7,47	7,32	7,31	7,63	7,56	7,75	7,39	7,15	6,91	6,93
	b												
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,49	24,47	24,49	24,55	24,57	24,32	24,40	24,47	24,37	24,24	24,22	24,12
	b												
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,90	15,83	15,84	15,87	15,80	15,75	15,90	15,80	15,98	15,94	15,70	15,63
	b												
Filety mrożone z morskazuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,87	21,85	21,79	21,74	21,66	21,66	21,81	21,75	21,74	21,76	21,75	21,76
	b												
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,98	3,01	3,05	3,00	3,01	3,03	3,00	2,98	2,95	2,94	2,94	2,95
	b												
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,03	1,04	1,03	1,03	1,01	1,01	1,02	1,03	1,03	1,04	1,03	1,04
	b												
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,36	13,48	13,53	13,47	13,52	13,46	13,49	13,44	13,51	13,45	13,44	13,35
	b												
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	23,15	23,35	23,30	22,98	22,45	21,99	21,67	21,60	21,32	20,92	20,80	20,42
	b												
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	6,15	6,16	6,25	6,23	6,23	6,22	6,26	6,23	6,24	6,19	6,07	6,05
	b												
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,54	0,53	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,52
	b												
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,76	4,75	4,74	4,66	4,68	4,60	4,61	4,57	4,49	4,49	4,42	4,37
	b												
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,09	4,08	4,04	4,08	4,10	4,05	4,05	4,02	4,03	4,05	4,01	4,00
	b												
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,66	6,59	6,52	6,42	6,47	6,37	6,32	6,23	6,18	6,11	6,14	5,94
	b												
Słonina – 1 kg	a	7,00	6,93	6,67	6,55	6,43	6,34	6,35	6,29	6,30	6,25	6,17	6,12
	b												
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,93	1,92	1,90	1,89	1,88	1,86	1,86	1,84	1,83	1,83	1,81	1,77
	b												
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,11	2,99	2,87	2,65	2,58	2,48	2,39	2,30	2,23	2,19	2,12	2,07
	b												
Jabłka – 1 kg	a	2,71	2,77	2,78	2,77	2,93	3,03	3,17	2,85	2,25	2,00	1,96	1,95
	b												

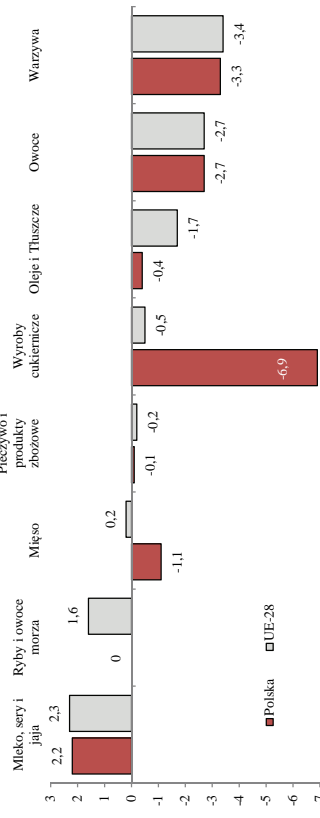
Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Średnioroczne zmiany cen grup produktów żywnościowych w wybranych krajach UE w 2014 r. (w %, w porównaniu z rokiem poprzednim)

Kraj	%	Kraj	%	Kraj	%	Kraj	%
Pieczywo i produkty zbożowe				Ryby i owoce morza			
Austria	2.1	Malta	4.3	Austria	4.9	Szwecja	0.1
Luksemburg	1.4	Czechy	2.5	Hiszpania	2.9	Bulgaria	0.0
Niemcy	1.3	Austria	1.8	Wielka Brytania	2.6	Austria	0.0
Irlandia	-2.4	Hiszpania	-8.6	Słowenia	-1.0	Belgia	-7.4
Węgry	-3.0	Bulgaria	-9.8	Bulgaria	-1.8	Chorwacja	-8.1
Rumunia	-5.9	Chorwacja	-13.1	Grecja	-2.5	Słowenia	-8.3
Mięso				Owoce			
Czechy	2.4	Litwa	3.6	Czechy	7.5	Luksemburg	2.2
Luksemburg	1.3	Czechy	1.7	Niemcy	6.1	Austria	2.0
Rumunia	1.1	Słowenia	1.6	Austria	5.4	Niemcy	1.8
Irlandia	-1.9	Rumunia	-5.9	Chorwacja	0.0	Węgry	-4.9
Cypr	-2.2	Portugalia	-7.9	Portugalia	0.0	Polska	-6.9
Słowacja	-2.3	Grecja	-8.3	Irlandia	-0.8	Bulgaria	-9.9
Mleko, sery i jaja				Owoce, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze			
Czechy	2.4	Litwa	3.6	Czechy	7.5	Luksemburg	2.2
Luksemburg	1.3	Czechy	1.7	Niemcy	6.1	Austria	2.0
Rumunia	1.1	Słowenia	1.6	Austria	5.4	Niemcy	1.8
Irlandia	-1.9	Rumunia	-5.9	Chorwacja	0.0	Węgry	-4.9
Cypr	-2.2	Portugalia	-7.9	Portugalia	0.0	Polska	-6.9
Słowacja	-2.3	Grecja	-8.3	Irlandia	-0.8	Bulgaria	-9.9

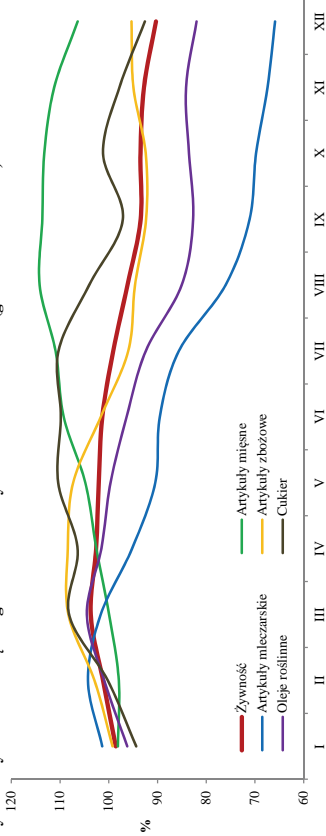
Źródło: Dane Eurostat.

Rys. 9. Zmiany cen żywności i napojów bezalkoholowych w UE-28 i Polsce w 2014 r. (w %, w porównaniu z rokiem poprzednim)

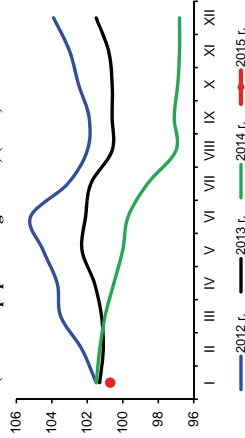
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

Rys.10. Dynamika miesięcznego indeksu cen żywności w 2014 r. FAO (grudzień 2013 =100)

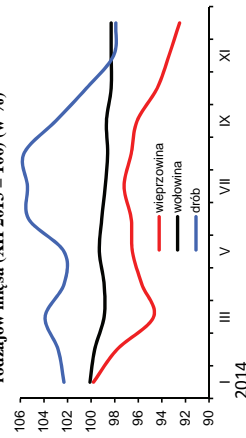

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych FAO.

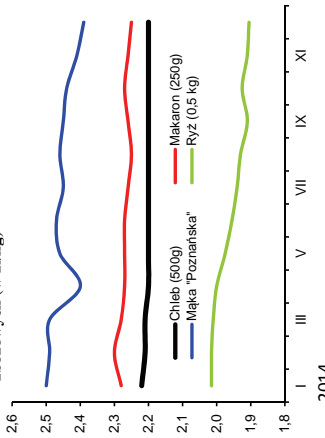
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII 2013 = 100) (w %)

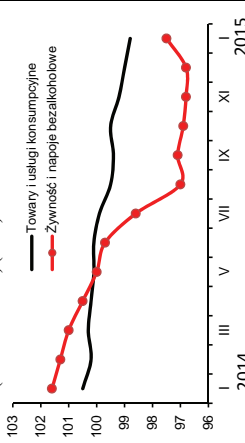
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2013 = 100) (w %)

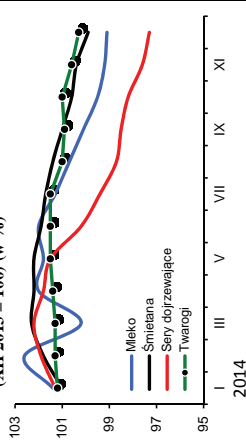
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

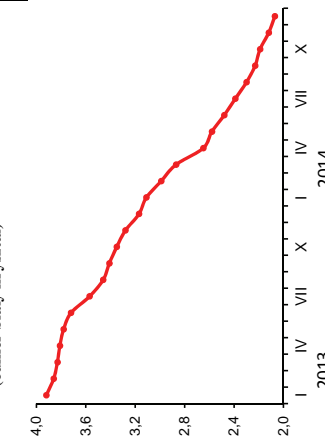
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013 = 100) (w %)

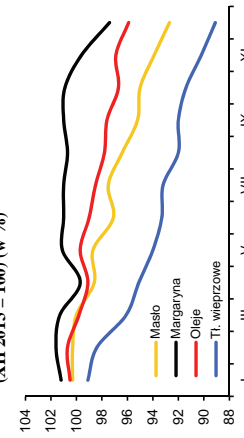
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2013 = 100) (w %)

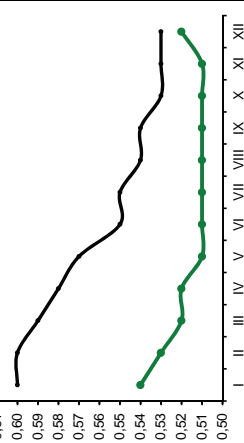
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2013 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W styczniu 2015 r. wzrósł popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało wyższymi cenami. Podwyższono przede wszystkim ceny maszyn rolniczych oraz nawozów mineralnych. Wyraźne spadki cen wystąpiły na rynku bezpośrednich nośników energii, głównie pod wpływem obniżek cen paliw ropopochodnych. Zmiany cen materiałów budowlanych i środków ochrony roślin były niewielkie.

W styczniu 2015 r. nastąpił sezonowy wzrost popytu na nawozy mineralne, czemu sprzyjały wypłaty dopłat bezpośrednich dla rolników za 2014 r. Z tygodnia na tydzień zainteresowanie zakupem nawozów mineralnych było coraz większe. Zwiększonym zakupom nawozów mineralnych towarzyszył wzrost cen, który wyniósł średnio 0,2%. Najbardziej podwyższono ceny nawozów azotowych, w tym saletry amonowej i saletrzaku o 0,6%. Zmiany cen pozostałych nawozów mineralnych były niewielkie. Ceny nawozów mineralnych w styczniu 2015 r. były średnio o 5,9% niższe niż przed rokiem, przy czym najbardziej zmalała cena polifoski (o 9,5%), superfosfatu potrójnego (o 8,8%) oraz soli potasowej (o 8,5%). Stosunkowo najmniej potaniały nawozy azotowe, np. saletra amonowa o 0,7%, a saletrzak o 2,5%. W okresie zwiększonego popytu na nawozy w okresie przedświatowym ceny mogą wzrosnąć, ale skala podwyżek będzie wyraźnie mniejsza niż w latach poprzednich, głównie z powodu niższego popytu związanego z obniżeniem dochodów rolników, ale także niskich cen na rynku międzynarodowym.

Wyraźnie poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK należało w styczniu 2015 r. przeznaczyć równowartość 5,3 kg pszenicy, tj. o 0,3 kg mniej niż miesiąc wcześniej i taką samą ilość jak rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,6 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej uległy natomiast pogorszeniu w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 93 kg żywca wieprzowego, czyli o 3 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 14 kg więcej niż przed rokiem.

Ceny nawozów wapniowych wzrosły o 1,4% w stosunku do miesiąca poprzedniego, ale w ujęciu rocznym nawozy wapniowe były tańsze o 1,4%.

W handlu światowym¹ ceny nawozów mineralnych w styczniu 2015 r. umiarkowanie wzrosły. Ceny podwyższono średnio o 0,9%, w tym fosforan amonu² zdrożał o 4,7%, a mocznik³ o 2,2%. Obniżono natomiast ceny superfosfatu potrójnego⁴ oraz soli potasowej⁵ odpowiednio o 0,2 i 0,1%. Wzrost cen wynikał przede wszystkim ze zwiększonego popytu w Indiach oraz Brazylii. W relacji rocznej ceny nawozów mineralnych były średnio o 0,3% wyższe. Superfosfat potrójny podrożał w tym czasie o 24,2%, fosforan amonu o 9,6%, podczas gdy ceny mocznika i soli potasowej zmalały odpowiednio o 9,5 i 5,5%.

Na rynku bezpośrednich nośników energii odnotowano kolejne wyraźne obniżki cen, które były następstwem przede wszystkim głębokiego spadku cen ropy naftowej na światowych rynkach. Ceny bezpośrednich nośników energii w ciągu miesiąca obniżono średnio o 2,4%, w tym gaz propan butan LPG potaniał o 8,7%, benzyna o 7,3%, olej opałowy o 6,9%, a olej napędowy o 6,2%. W ciągu 12

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

miesiący ceny nośników energii obniżono średnio o 6,7%. Najbardziej w tym czasie potaniał olej opałowy (o 20,2%) oraz olej napędowy (o 16,3%). Umiarkowanie podrożały w tym czasie smary oraz płyny chłodnicze.

Na światowych rynkach surowców energetycznych w styczniu 2015 r. nastąpił kolejny silny spadek cen, który wynikał przede wszystkim z gwałtownego obniżenia cen ropy naftowej. Ceny ropy zmalały średnio o 19,8%⁶, w tym ropa Brent potaniała o 22,9%. Obserwowany od lipca 2014 r. spadek cen ropy naftowej na światowych rynkach wynika m.in. z utrzymania wysokiego poziomu wydobycia przez kraje OPEC, w tym głównie przez Arabię Saudyjską, w warunkach słabnącego zapotrzebowania na surowiec w skali światowej. Spadkowi cen sprzyja również rosnąca podaż w USA w związku z tzw. rewolucją łupkową oraz wznowienie produkcji w Libii, która po zniszczeniach wojennych zaczyna się odbudowywać. W ciągu 12 miesięcy ceny bezpośrednich nośników energii zmalały o ponad 50%, w tym ropa Brent potaniała o 55%, a gaz ziemny⁷ o 27%.

W styczniu 2015 r. nastąpił sezonowy wzrost popytu na maszyny rolnicze, co skutkowało podwyżkami cen. Średnie ceny wzrosły o 0,9%, w tym kombajny zbożowe o 3,3%, a przyczepy samowładowcze o 2,4%. W ciągu 12 miesięcy ceny maszyn rolniczych zostały podwyższone średnio o 2,6%, w tym najbardziej, bo o 11,0% kultywatorów.

Zmiany cen środków ochrony roślin i materiałów budowlanych w styczniu 2015 r. były symboliczne. W ciągu 12 m-cy środki ochrony roślin podrożały 1,5%, a ceny materiałów zostały obniżone o 0,9%.

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy

2 Notowania fob US Gulf

3 Notowania fob Yuzhnyy

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob Vancouver

6 Na podstawie indeksu zmian cen energii obliczanego przez Bank Światowy

7 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2014	XII 2014	I 2015	I 2015 XII 2014	I 2015 I 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	124,88	121,00	121,76	100,6	97,5	6,13	1,07
Saletra amonowa 34%N	„	141,76	139,92	140,72	100,6	99,3	5,83	1,02
Mocznik 46%N	„	168,88	158,72	158,96	100,2	94,1	4,87	0,85
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	101,08	93,64	93,96	100,3	93,0	6,62	1,16
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	176,72	161,00	161,16	100,1	91,2	5,68	0,99
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	216,72	207,80	207,36	99,8	95,7	4,56	0,80
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	183,8	168,20	168,16	100,0	91,5	3,95	0,69
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	212,2	192,60	192	99,7	90,5	4,83	0,85
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	76,11	74,02	75,08	101,4	98,6	1,76	0,31

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		I 2014	XII 2014	I 2015	I 2015 XII 2014	I 2015 I 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,24	43,72	43,72	100,0	101,1	61,59	10,80
Dursban 480 EC	1 l	52,06	52,34	52,36	100,0	100,6	73,76	12,93
Decis Mega 50 EW	250 ml	33,70	35	35,05	100,1	104,0	49,37	8,65
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	36,38	36,88	36,86	99,9	101,3	51,92	9,10
Gwarant 500 SC	1 l	55,95	53,71	53,68	99,9	95,9	75,62	13,25
Miedzian 50 WP	1,5 kg	63,07	64,41	64,36	99,9	102,0	90,66	15,89
Roundup	1 l	33,74	34,74	34,77	100,1	103,1	48,98	8,59
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,88	42,17	42,19	100,0	100,7	59,43	10,42
Fusilade Forte	1 l	126,10	130,21	130,71	100,4	103,7	184,12	32,27
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,87	18,14	18,14	100,0	101,5	25,55	4,48
Środek gryzoniobójczy	1 kg	32,99	34,04	33,87	99,5	102,7	47,71	8,36

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		I 2014	XII 2014	I 2015	I 2015 XII 2014	I 2015 I 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	795,39	778,56	775,94	99,7	97,6	1093,03	191,59
Koks opałowy	t	1141,74	1065,79	1063,38	99,8	93,1	1497,93	262,56
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,31	4,82	4,47	92,7	84,2	6,30	1,10
Olej napędowy	1 l	5,39	4,81	4,51	93,8	83,7	6,35	1,11
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,86	3,31	3,08	93,1	79,8	4,34	0,76
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,66	2,52	2,30	91,3	86,5	3,24	0,57
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,26	33,63	33,76	100,4	98,5	47,56	8,34
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,44	17,39	17,43	100,2	99,9	24,55	4,30
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,15	15,39	15,69	101,9	103,6	22,10	3,87
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,38	12,5	12,54	100,3	101,3	17,66	3,10
Energia elektryczna	10 kWh	6,64	6,49	6,49	100,0	97,7	9,14	1,60

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2014	XII 2014	I 2015	I 2015 XII 2014	I 2015 I 2014	pszenicy kg	żyw. wiepr. kg
Cement	50 kg	22,54	22,10	22,14	100,2	98,2	31,19	5,47
Wapno	1 t	562,48	568,94	569,88	100,2	101,3	802,76	140,71
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	159,4	158,69	158,79	100,1	99,6	223,68	39,21
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3518,38	3441,42	3422,48	99,4	97,3	4821,07	845,06
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,78	13,51	13,53	100,1	98,2	19,06	3,34
Dwuteownik gruby	1 t	3617,44	3512,16	3501,09	99,7	96,8	4931,81	864,47
Blacha dachowa	1 m ²	30,01	29,34	29,29	99,8	97,6	41,26	7,23
Tynk „Atlas”	25 kg	53,16	52,71	52,70	100,0	99,1	74,24	13,01
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,16	1,18	1,18	100,0	101,7	1,66	0,29
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	696,74	699,86	700,05	100,0	100,5	986,12	172,85
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	723,00	722,33	723,72	100,2	100,1	1019,47	178,70
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	84,85	79,87	78,98	98,9	93,1	111,26	19,50
Okno drewniane szklone	1 szt.	1739,38	1773,70	1770,72	99,8	101,8	2494,32	437,21
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1600,77	1630,59	1633,31	100,2	102,0	2300,76	403,29

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

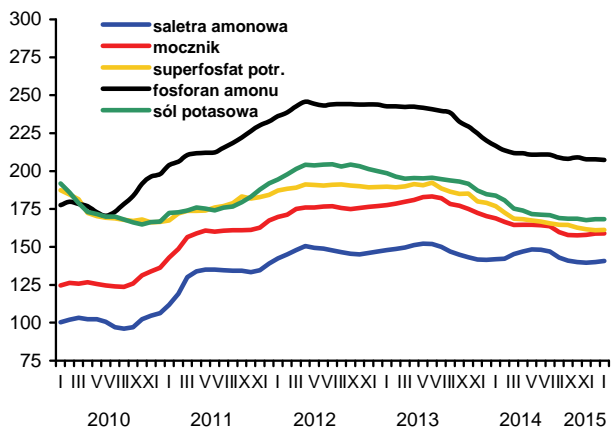
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	I 2014	XII 2014	I 2015	I 2015 XII 2014	I 2015 I 2014	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	489477,6	521225,9	538650,4	103,3	110,0	7587,69	1330,00
Kombajn do ziemniaków	78567,5	80285,3	80949,0	100,8	103,0	1140,29	199,87
Samochód dostawczy	100184,1	101943,9	101696,6	99,8	101,5	1432,55	251,10
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	47215,6	49031,7	49164,8	100,3	104,1	692,56	121,39
Siewnik zbożowy 27 redlic	21780,1	21899,2	21928,2	100,1	100,7	308,89	54,14
Ciągnik 90 kW	192266,4	202027,4	203112,3	100,5	105,6	2861,14	501,51
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	36600,1	36177,9	37055,7	102,4	101,2	521,99	91,50
Kopaczka elewatorowa	15154,4	15003,5	15269,3	101,8	100,8	215,09	37,70
Zestaw uprawowo-siewny	48158,7	47107,8	47020,4	99,8	97,6	662,35	116,10
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7076,7	7100,1	7138,7	100,5	100,9	100,56	17,63
Glebogryzarka „Freza 1,6”	5990,1	5914,9	5897,2	99,7	98,4	83,07	14,56
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47848,2	47044,5	47731,9	101,5	99,8	672,37	117,86
Opryskiwacz 400 l	4805,1	4974,6	5022,8	101,0	104,5	70,75	12,40
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8051,1	8173,8	8187,3	100,2	101,7	115,33	20,22
Rozsiewacz nawozów	1933,3	1920,6	1943,3	101,2	100,5	27,37	4,80
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14014,0	14119,9	14247,4	100,9	101,7	200,70	35,18
Pług 4-skibowy	11429,6	11876,9	12109,3	102,0	105,9	170,58	29,90
Kultywator 2,1-2,8 m	3629,0	3941,8	4027,1	102,2	111,0	56,73	9,94
Dojarka 2 konwie ^a	8099,4	8135,1	8137,6	100,0	100,5	114,63	66,60
Dojarka z rurociągiem ^a	42582,4	43540,8	43911,2	100,9	103,1	618,56	359,40
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17821,1	18070,0	18260,7	101,1	102,5	257,23	149,46

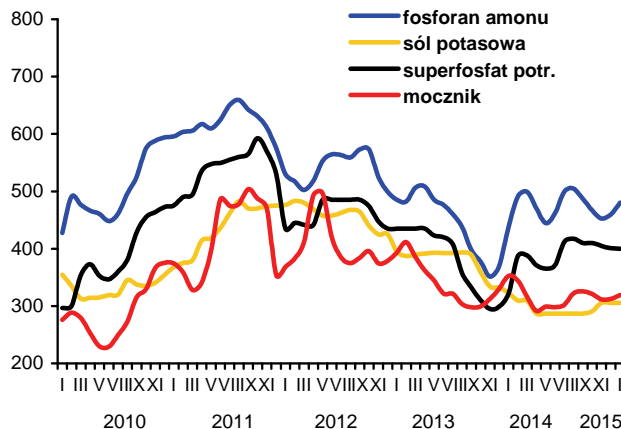
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

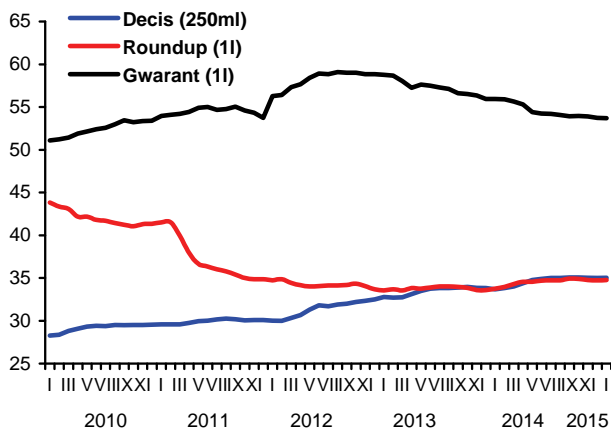
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

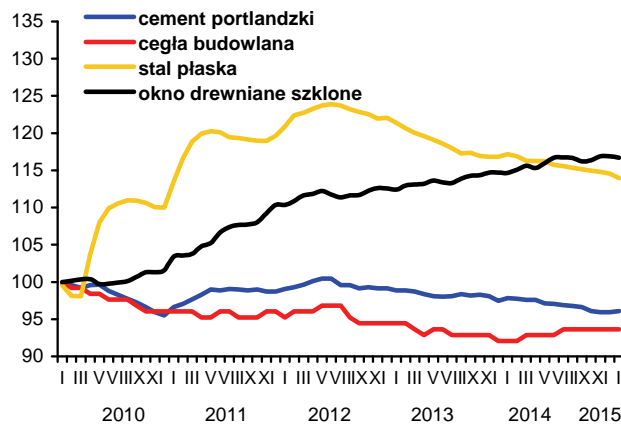
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

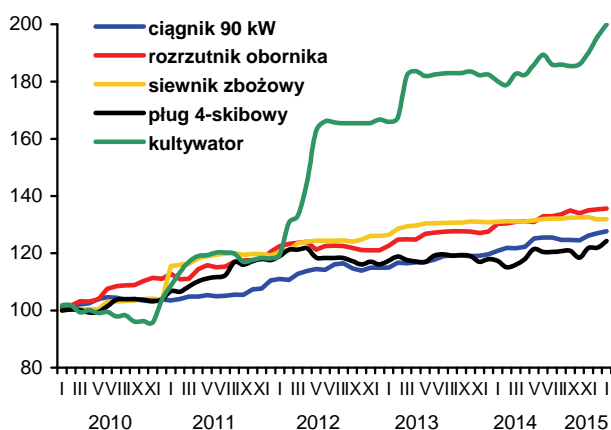
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2009=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2009=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

